

октобар, новембар, децембар 2021.

КЊИГА ЗАВЕТНА – ПОНОВЉЕНИ ЗАКОН

1. Преамбула Поновљеног закона	5
2. Мојсијев час историје	13
3. Вечни завет	21
4. Волети Господа Бога својега	29
5. Странац међу твојим вратима	37
6. Јер који је други народ тако велик?	45
7. Закон и благодат	53
8. Изабери живот	61
9. Преокрет у срцу	69
10. Памти и не заборави	77
11. Пета књига Мојсијева у каснијим списима	85
12. Пета књига Мојсијева у Новом завету	93
13. Васкрсење Мојсија	101

КЊИГА ЗАВЕТНА – ПОНОВЉЕНИ ЗАКОН

Аутор: Цералд и Шантал Клингбеил

Број 4/2021.

Припрема:

Хришћанска адвентистичка црква, Одељење за суботну школу
www.subotnaskola.org

Одговара: Желимир Станић, Београд, Радослава Грујића 4

Превод: Тамара Бабић

Лектура: Мирјана Ђерић

Прелом: Гордана Ардељан

Издаје: »Препород«, Београд

За издавача: Саша Тодоран, 11000 Београд, Радослава Грујића 4

Тираж: 2500

За интерну употребу

Табеле припрема Одељење за суботну школу

© [2021] Генерална конференција Хришћанске адвентистичке цркве*. Сва права придржана. Ниједно лице или установа не може да мења, преправља, прилагођава, преводи, репродукује или објављује ниједан део библијске поуке без претходног писменог одобрења Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве*. Одељенске службе Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* су овлашћене да се побрину за превод библијске поуке, у складу са посебним смерницама. Ауторска права таквих превода и њихово објављивање и даље су у надлежности Генералне конференције. Изрази »Хришћанска адвентистичка«, »Адвентистичка« и лого са пламеном су регистроване ознаке Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* и не могу се користити без претходног одобрења Генералне конференције.

Прича тече овако: током владавине цара Јосије у Јерусалиму (640 – 609. п.н.е.), неко је, вероватно радећи у храму, нашао примерак једне књиге која је прочитана пред царем Јосијом. „А кад цар чу ријечи у законику, раздрије хаљине своје“ (2. О царевима 22,11). Зашто? Јер је схватио да он и његов народ нису били послушни томе што је ту написано.

А онда је, на основу те књиге, назване „књига заветна“ (2. О царевима 23,2), Јосија започео велику реформу. О тој реформи можемо читати у тексту 2. О царевима 23.

Која је то књига имала такав утицај на цара и његов народ? Верује се да је то 5. Књига Мојсијева или Поновљени закон, књига коју проучавамо овог тромесечја.

Последња од пет Мојсијевих књига, Поновљени закон (њено име потиче од латинске речи *deuteronomium*, што значи „други закон“), могла би се резимирати на следећи начин:

Пошто су напустили Египат и склопили са Господом завет на Синају, синови Израелови – уместо да оду директно у Ханан – лутали су пустињом 40 година. Кад се тих 40 година навршило и кад су се Јевреји коначно спремали да уђу у Обећану земљу, Мојсије им је одржао низ говора. А суштина тих говора била је: Ускоро ћете ући у Обећану земљу. Најзад! Не заборавите шта је Господ чинио за вас, и не заборавите шта Он сада тражи од вас, а то је да Га волите свим срцем и душом, и да ту љубав покажете послушношћу према свим Његовим заповестима, у складу са заветом.

Да би нагласио важност тог завета, Мојсије је пред народом поновио Десет заповести, правни основ завета који је Господ најпре склопио с њиховим очевима, а сада је то поново чинио, овог пута с њима – на самим границама Ханана.

Зато се питамо: да ли можда постоје паралеле између онога са чиме су се деца Израелова суочавала на границама Обећане земље, и онога са чиме се ми данас суочавамо, такође на границама Обећане земље (само много боље)?

Тако смо дошли до теме за ово тромесечје, под насловом „Садашња истина у 5. Књизи Мојсијевој“. И то је оно чиме ћемо се бавити – елементима садашње истине које можемо преузети из Божјих речи упућених Његовом заветном народу.

У овом тромесечју, 5. Књигу Мојсијеву посматраћемо тематски – обрађујући теме као што су вечни завет, закон и благодат, шта значи волети Бога и ближњег и, што је најважније од свега, како нам 5. Мојсијева открива Божју љубав, која се најснажније испољила у Исусовој смрти на крсту и Његовом васкрсењу.

Наравно, огроман временски и културолошки јаз одваја нашу данашњу цркву од те цркве у пустињи. Међутим, оно што нам је заједничко с њима можда чак и премашује оно што нас раздваја. На пример, зар се следеће речи не би могле упутити и нама данас?

„Гле, учио сам вас уредбама и законима, као што ми заповједи Господ Бог мој, да бисте тако творили у земљи у коју идете да је наслиједите. Држите дакле и извршујте их, јер је то мудрост ваша и разум ваш пред народима, који ће кад чују све ове уредбе рећи: само је овај велики народ народ мудар и разуман“ (5. Мојсијева 4,5.6).

Запазите да нису сами закони били њихова „мудрост и разум“ пред народима, већ њихова послушност тим законима. То је свакако порука и за нас. Само једна од многих, као што ћемо видети, у књизи Поновљених закона.

Клифорд Р. Голдсџин је уредник наших диглијских поука за оградне и аутор књиге Крштење ђавола: Еволуција и завођење хришћанства (Baptizing the Devil: Evolution and the Seduction of Christianity).

ПРЕАМБУЛА ПОНОВЉЕНОГ ЗАКОНА

Текстови за проучавање у току седмице: Исаија 14,12-14; Језекиљ 28,12-17; 1. Мојсијева 3,1-7; 1. Мојсијева 12,1-3; Дела 7,20-36; 2. Мојсијева 19,4-8.

Текст за памћење: „А који нема љубави не позна Бога; јер је Бог љубав“ (1. Јованова 4,8).

Пета књига Мојсијева, наравно, није настала у вакууму. Као и све друго у животу, она има свој контекст, и баш као кад је реч о свему другом у животу, тај контекст има важну улогу у разумевању значења и сврхе те књиге.

Многу историје јој претходи – историје која објашњава околности, не само те књиге, већ и света и средине који су образовали њен контекст. Као што би сврху и функцију брисача ветробранског стакла било тешко разумети ван контекста аутомобила, исто би тако тешко било разумети 5. Мојсијева, посебно у светлу наше теме (5. Мојсијева и садашња истина), изван контекста у ком је она настала.

Неко је успео да роман Рат и мир руског писца Лава Толстоја – неких 1.500 страна – прочита за само три дана. На питање о чему се говори у књизи, читалац је одговорио: „Реч је о Русији.“

Ако бисмо у поуци за једну седмицу прешли хиљаде година историје пре него што дођемо до 5. Мојсијева, то би значило учинити нешто слично. Али, ако се фокусирамо на најважније појединости, можемо сагледати контекст неопходан да бисмо ту књигу, тако богату „садашњом истином“, разумели на најбољи начин.

ЉУБАВ, БИТИ ВОЉЕН

Текст 1. Јованова 4,8 гласи: „Бог /је/ љубав“. Колико год једноставне биле те три речи (четири на грчком), идеја која иза њих стоји толико је дубока, толико снажна да једва можемо сагледати њене импликације. Не каже се да Бог воли, или да Бог открива љубав, или да је Бог манифестација љубави, већ да је Бог љубав. Он јесте љубав – јер је љубав суштина самог Божјег идентитета. Као пала људска бића, са само пар килограма ткива и нешто хемикалија у глави уз помоћ којих спознајемо реалност, ми једноставно нисмо способни да схватимо пуно значење израза „Бог је љубав“.

Али оно што сасвим извесно можемо разумети, довољно је да бисмо знали да је то веома добра вест. Ако би, уместо „Бог је љубав“, писало „Бог је мржња“ или „Бог је осветољубив“ или „Бог је равнодушан“, такво откривење о Њему могло би бити забрињавајуће.

Међутим, истина о томе да је „Бог љубав“ помаже нам да боље разумемо идеју да Божја владавина, начин на који Он управља створеним светом, одражава ту љубав. Љубав прожима васиону, можда чак и више него гравитација. Бог нас воли, а и ми треба за узврат да волимо Бога (видети 5. Мојсијева 6,5; Марко 12,30).

Љубав, међутим, да би била љубав, мора слободно да се даје. Бог не може да изнуди љубав. Оног тренутка кад би то учинио, то више не би била љубав. Дакле, откад је Бог на небу и земљи створио интелигентна и рационална бића са способношћу да воле, постојао је и ризик да Му она не узврате љубав. А нека и нису – и тако се зачело оно што знамо као велику борбу.

Зашто следећи текстови имају смисла само у контексту слободе и ризика који су повезани са љубављу? (Исаија 14,12-14; Језекиљ 28,12-17; Откривење 12,7).

Нарочито пуно увида пружа нам текст Језекиљ 28,15, који показује да се на том анђелу, Луциферу, мада је био савршено биће створено од савршеног Бога, нашло безакоње. Разлог није био тај што је он од почетка створен с неком грешком. Него, будући да је створен са способношћу да воли, Луцифер је имао истинску моралну слободу, али је, упркос свему што му је дато („покривало те је свако драго камење“), овај анђео желео још. Једно је водило другом, све док, ето, није настао „рат на небу“.

Понегде се може купити пас-робот, који увек извршава ваше наредбе и никад не упрља тепих нити грицка намештај. Међутим, да ли бисте уопште могли да имате икакав смислен однос са тим „псом“? Како вам ваш одговор помаже да разумете зашто је Бог желео бића која би заиста могла да Му узврате љубав?

ПАД И ПОТОП

Готово свако дете школског узраста зна причу о томе како је јабука пала на главу Исака Њутна. И гле, Њутн је открио гравитацију! Да ли му је јабука заиста пала на главу или не, није толико битно. Оно што је битно јесте тај велики увид који је Њутну омогућио (он заправо није ни открио гравитацију – свако ко је пао већ је знао за њу) да схвати како иста сила која је изазвала пад јабуке (гравитација) такође држи месец у орбити око земље, земљу у орбити око сунца, и тако даље.

То је било важно јер су многи људи хиљадама година веровали да се закони који управљају небесима разликују од оних који управљају земљом. Њутн је показао да је то веровање погрешно.

И мада се Њутнов допринос односи на област природних закона, исти принцип важи и за морални закон. Иста слобода – слобода својствена љубави – која је довела до Луциферовог пада на небо, довела је и до пада човека на земљи.

Прочитајте текстове 1. Мојсијева 2,16.17 и 1. Мојсијева 3,1-7. Како ти стихови о савршеним људима у савршеном окружењу, које је створио савршени Бог, такође откривају моћну истину о слободи својственој љубави?

После пада, ствари су се кретале од лоших ка горим, чак до те мере да је Господ рекао о људима „да су све мисли срца њихова свагда само зле“ (1. Мојсијева 6,5). А ако су им мисли биле лоше, сигурно су таква била и њихова дела, све док зло није постало тако велико да је Господ уништио цео свет Потопом – пружајући човечанству у извесном смислу прилику да крене испочетка, као неку врсту другог стварања. Међутим, као што извештај о Вавилонској кули показује (1. Мојсијева 11,1-9), људски род је изгледа још увек намеравао да пркоси Богу. „Када је кула већ била скоро завршена, у једном њеном делу настанили су се њени градитељи; други делови, сјајно намештени и украшени, били су посвећени идолима. Људи су се радовали свом успеху и хвалили богове сребрне и златне, дижући се против Владара неба и земље.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 119 (оригинал). Тако је, осим што им је помешао језике, Бог раштракао пали род широм земље.

Обратите пажњу на своје мисли у току једног дана. Шта вам то говори о стању вашег властитог срца?

ПОЗИВАЊЕ АВРАМА

Аврам (касније назван Авраам) први пут се појављује у родослову из 11. поглавља 1. Мојсијевог, који следи одмах након поменутог расејања из Вавилона.

Прочитајте текст 1. Мојсијева 12,1-3, позив који Бог упућује Авраму. Како ми данас разумемо, гледајући уназад након крста, након Исусове смрти и ширења еванђеља, шта је то Бог обећао да ће учинити преко Аврама?

Много векова касније, апостол Павле, у настојању да се избори са јереси међу Галаћанима, указао је на позив упућен Авраму, напомињући да је то био рани израз онога што је одувек била Божја намера: еванђеље свету. „Познајте дакле да су они синови Авраамови који су од вјере. А писмо видјевши у напредак да Бог вјером незнабошце правда, напријед објави Авраму: у теби ће се благословити сви незнабошци. Тако који су од вјере, благословиће се с вјернијем Авраамом“ (Галатима 3,7-9).

Позив упућен Авраму први пут се помиње у тексту 1. Мојсијева 12. Већи део остатка 1. Књиге Мојсијевог је прича о његовим крвним потомцима, редом нефункционалним, који су стварали једну хаотичну породицу за другом, а опет, преко њих је обећање на крају требало да се испуни, достижући преломни тренутак позивањем Мојсија.

Прочитајте текст Дела 7,20-36, речи којима мученик Стефан описује Мојсија и Излазак из Египта. Како се то уклапа у обећање које је Бог првобитно дао Авраму?

У свету огрезлом у незнање, грех и опште непознавање истине (ствари се нису много промениле за нешто више од три хиљаде година, зар не?), Господ је позвао један народ, свој народ, Аврамово семе, из Египта. Преко њих је настојао не само да сачува познање истине, односно знање о Њему, Јахвеу, и плану спасења, већ и да прошири то знање на остатак света.

Како ми као адвентисти седмог дана видимо себе данас у односу на остатак света? Односно, које паралеле постоје између нас и древног Израела? Што је још важније, какву одговорност та паралела полаже на сваког од нас појединачно?

ЗАВЕТ НА СИНАЈУ

Излазак из Египта и све у вези с њим, од крви на довратнику до драме на Црвеном мору – каквог ли искуства! Нема сумње да је све то оставило снажан утисак на оне који су то преживели. (А онима који су умрли, од прворођене деце у Египту до војника на дну мора, Бог ће поштено судити.) Као што је Господ казао: „Видјели сте шта сам учинио Мисирцима и како сам вас као на крилима орловијем носио и довео вас к себи“ (2. Мојсијева 19,4).

Зашто је Господ предузео то запањујуће и драматично спасавање, изводећи један народ из другог народа? „Или“, као што сам Мојсије каже: „Је ли Бог покушао да дође те узме себи народ из другог народа да кушањем, знацима и чудесима и ратом и руком крјепком и мишицом подигнутом и страхотама великим, као што је учинио све то за вас Господ Бог наш у Мисиру на ваше очи?“ (5. Мојсијева 4,34)

Прочитајте текст 2. Мојсијева 19,4-8. Зашто је Господ позвао народ да изађе из Египта?

Било је то тако једноставно. Бог их је позвао да изађу – позвао је „семе“, потомке отаца Аврама, Исака и Јакова. С тим потомцима је Господ успоставио свој завет, и они ће заиста постати „моје благо мимо све народе, премда је моја сва земља“ (2. Мојсијева 19,5). Тај однос је био од суштинског значаја за завет.

Међутим, та идеја о „посебном благу“ (*segullah*), могла је бити (а и била је) погрешно схваћена. Њихова посебност није проистицала ни из какве светости и праведности која је њима самима била својствена. Она се заправо састојала у Божјој благодати која им је дата и чудесним истинама које су им поверене – истинама које је требало да следе и, као „царско свештенство“, у крајњој линији рашире по целом свету.

Тада им је Бог дао и неке одредбе завета (такозвани њихов део споразума), Десет заповести (2. Мојсијева 20), а затим је завет ратификован. Пошто је новоизграђени олтар пошкропио крвљу жртве, Мојсије „узе књигу завјетну и прочита народу“ (2. Мојсијева 24,7). При том је народ поново изјавио да ће бити послушан.

„Кад Мојсије изговори све заповијести по закону свему народу, онда узме крви... те покropи и књигу и сав народ говорећи: ово је крв завјета који Бог начини с вама“ (Јеврејима 9,19.20). Шта та крв означава, и зашто је она толико важна чак и за нас данас?

ОТПАДНИШТВО И КАЗНА

„Што је год казао Господ чинићемо“ (2. Мојсијева 19,8; видети такође 2. Мојсијева 24,3; 2. Мојсијева 24,7). Иако су људи, несумњиво, сваки пут кад су изговарали те речи, заиста то и мислили, света историја, нажалост, показује да су њихови поступци увек изнова противречили ономе што су говорили. Мада су били изабрани народ, мада су слободно ушли у завет са Господом, нису одржали свој део договора који се заправо сводио на једно.

Која је компонента у вези са заветом била од пресудне важности за Израел? (2. Мојсијева 19,4.5).

Позив да се човек покорава Богу, да се држи Његовог закона, ни тада није представљао легализам баш као ни данас (видети Матеј 7,24-27; Јован 14,15; Јаков 2:20; Римљанима 6,11.12), а опет, деца Израелова су увек изнова пропуштала да испоштују свој део споразума.

Заиста, врло рано, док им је Синајска гора још увек била у видокругу, они су пали у тешко отпадништво (видети 2. Мојсијева 32,1-6). На несрећу, неверство је изгледа било пре правило него изузетак, па су, уместо да одмах уђу у Обећану земљу, 40 година лутали пустињом.

Прочитајте текст 4. Мојсијева 14,28-35. Каква је казна изречена народу због њиховог одбијања да верују Господу у вези са оним што им је рекао да учине?

У то време, као и данас, до непослушности је често долазило не само из непосредне побуне (мада се и то дешавало), већ и из неспремности да поверујемо у оно што нам Бог говори. Оно што је тај грех Израела чинило још гнуснијим била је чињеница да сви ти људи, као што сам Бог каже, „видјеше славу моју и знаке моје што сам учинио у Мисиру и у овој пустињи, и кушаше ме већ десет пута“ (4. Мојсијева 14,22). Упркос свему ономе што су видели и искусили, и даље су одбијали да се покоре Господу и да заузму земљу, и поред Божјих обећања да ће успети у томе (4. Мојсијева 13-14).

Размислите о овоме што је речено: да тако често непокорност происходи из недостатка поверења у Божју Реч упућену нама. Зашто је то тако и како можемо заиста научити да се више уздамо у Бога?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

За дубље и добро осмишљено проучавање теме о Великој борби, засновано на идеји о Богу који је љубав, а написано од стране једног адвентисте седмог дана, обратите пажњу на дело Џона Пекама Теодицеја љубави: Космички сукоб и проблем зла. Чињеница да је то дело објавила једна неадвентистичка издавачка кућа показује како добра библијска наука може да открије стварност Велике борбе каква је приказана у Светом писму.

„Укратко, тврдим да се Божја љубав (правилно схваћена) налази у средишту космичког спора и да Божја посвећеност љубави пружа морално довољан разлог за то што Он допушта зло, са значајним последицама по разумевање божанске промисли која делује у оквиру онога што ја називам заветним правилима обавезивања.“ – John C. Peckham, *Theodicy of Love: Cosmic Conflict and the Problem of Evil* (Grand Rapids, MI: Baker Academic, 2018), p. 4.

„Одлука да Израиљ још четрдесет година неће ући у Ханан дубоко је разочарала Мојсија и Арона, Халева и Исуса Навина, али су без приговора прихватили божанску пресуду. Међутим, они који су приговарали да Бог неправедно поступа према њима и објављивали да ће се вратити у Египат, почели су горко да плачу и јадикују када су им били ускраћени благослови које су до тада презирали. Приговарали су без разлога, а сада им је Бог дао разлог да плачу. Да су жалили због свога греха, када им је био јасно приказан, ова пресуда никада не би ни била изречена; међутим, плакали су због казне, њихова жалост није била покајање и зато није могла навести Бога да повуче осуду.“ – Елен Г. Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 392 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Разговарајте о питању слободне воље и љубави. Зашто се љубав, да би била љубав, мора слободно давати? Узимајући у обзир толике патње на овом свету, неки би рекли да љубав није вредна свега тога. Како бисте ви одговорили на ту дилему?
2. Будући да послушност заузима тако значајно место у целој Библији, шта би онда био легализам? Шта је то што труд да се буде веран Богу и Његовој речи може претворити у замку легализма?
3. Разговарајте у разреду о питању постављеном пред крај проучавања предвиђеног за уторак, у вези са паралелама између древног Израела и Цркве адвентиста седмог дана. Које су то паралеле и зашто би требало да се бринемо због њих?

МОЈСИЈЕВ ЧАС ИСТОРИЈЕ

Текстови за проучавање у току седмице: 5. Мојсијева 1-3; 2. Мојсијева 32,29-32; 4. Мојсијева 14; Ефесцима 3,10; 1. Мојсијева 15,1-16; Јован 14,9.

Текст за памћење: „И сви једно јело духовно једоше; и сви једно пиће духовно пише; јер пијаху од духовне стијене која иђаше за њима: А стијена бјеше Христос“ (1. Коринћанима 10,3.4).

„Ово су ријечи које говори Мојсије“ (5. Мојсијева 1,1). Тако почиње 5. Књига Мојсијева. И мада Мојсије и његова присутност доминирају књигом, од тих уводних речи па све до његове смрти у земљи Моав (5. Мојсијева 34,5), 5. Мојсијева (као и цела Библија) у ствари говори о Господу Исусу. Јер, Он је тај који нас је створио (1. Мојсијева 1, 2; Јован 1,1-3), који нас одржава (Колошанима 1,15-17; Јеврејима 1,3) и избавља (Исаија 41,14; Титу 2,14). А у ширем смислу речи, 5. Мојсијева открива како Господ наставља да ствара, одржава и избавља свој народ у овим пресудним тренуцима историје спасења.

У основи, непосредно пре него што су деца Израелова коначно ушла у Ханан, Мојсије им је одржао час историје, што је мотив који се понавља кроз целу Библију: сећајте се шта је Господ чинио за вас у прошлости.

То би требало да буде значајна опомена и за нас који се налазимо на границама једне боље Обећане земље: „Кад се осврнем на нашу прошлост, прелазећи у мислима сваки корак нашег напредовања до места на ком се данас налазимо... пуна сам дивљења и поуздања у Христа као вођу. Немамо чега да се плашимо у будућности, осим ако заборавимо како нас је Господ водио и чему нас је учио у прошлости.“ – Ellen G. White, Life Sketches, p. 196.

МОЈСИЈЕВА СЛУЖБА

Мојсијево присуство се осећа у целој Библији. Мада се његово име уопште не помиње све до текста 2. Мојсијева 2,2, он је написао и Постање (1. Мојсијево), Божју меродавну и темељну причу о томе ко смо ми, како смо овде доспели, зашто су ствари тако лоше као што јесу, а опет, зашто и поред тога можемо имати наду. Стварање, Пад, обећање о искупљењу, Потоп, Аврам, еванђеље – све то има своје корене у Постању, а аутор те књиге је пророк Мојсије. Тешко је адекватно измерити утицај који је тај човек, не баш беспрекоран, ипак успео да изврши за Бога, зато што Га је волео и желео да Му служи.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 32,29-32 где је забележен разговор између Господа и Мојсија након страшног греха са златним телетом. Које увиде нам та прича пружа у вези с Мојсијевим карактером, и с тим зашто је, упркос његовим манама, Господ ипак могао да га употреби на тако моћан начин?

Мада сам није имао никакве везе с тим грехом, Мојсије се заузео за грешни народ до те мере да је чак био спреман да изгуби сопствену душу ради њих. Што је посебно фасцинантно, у тексту 2. Мојсијева 32,32, кад Мојсије тражи од Бога да им „опрости грех“, он заправо користи глагол „носити“. Тако је Мојсије – схватајући тежину греха и оно што је било потребно да би се он искупио – заправо тражио да Бог „понесе“ њихов грех. Јер то је, на крају крајева, једини начин на који је њихов грех, и уопште било који грех, могао бити опроштен.

Дакле, ту имамо, врло рано у Библији, моћну најаву замене, према којој ће сам Бог, у личности Исуса Христа, поднети пун терет и казну за наш грех, што је Божји унапред одређен начин да спасе човечанство, а истовремено остане веран начелима своје владавине и закона.

И заиста, много векова касније Петар је писао о Исусу „који гријехе наше сам изнесе на тијелу својему на дрво, да за гријехе умремо, и за правду живимо; којега се раном исцијелисте“ (1. Петрова 2,24).

У међувремену, оно што видимо у тој причи о Мојсију и његовој реакцији на грех народа јесте Мојсије у улози посредника у корист палих, грешних људи – као предслика онога што ће Исус учинити за све нас (видети Јеврејима 7,25).

Спреман да изгуби сопствену душу у корист свог народа? Размислите пажљивије о импликацијама тих речи. Шта ми сами можемо научити из њих кад је реч о томе шта значи заиста вољети друге?

ИСПУЊЕНО ПРОРОЧАНСТВО

Упркос неким заблудама које многи покушавају да прогласе за истину (као што је она да је наш универзум настао сам од себе, „ни из чега“, или да је сав живот на земљи настао случајно од простих хемијских једињења), савремена наука нам је ипак пружила неке запањујуће увиде у Божју стваралачку силу. Склад, равнотежа и прецизност многих аспеката света природе, чак и у његовом палом стању, и даље изазивају дивљење код оних који их проучавају.

А ако је Бог тако прецизан кад је реч о физичким појавама, сигурно је исто тако прецизан и у вези са оним што је духовно. Па тако, у уводним стиховима 5. Мојсијева, можемо видети још неке примере Божје невероватне прецизности.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 1,1-6. Какав је пророчки значај чињенице да текст 5. Мојсијева 1,3 говори о „четрдесетој години“?

После тоталног неуспеха, кад је Мојсије послао уходе из Кадис-Варније да испитају земљу, а народ одбио позив да ту земљу освоји - шта се догодило? Речено им је да неће ући у Обећану земљу као што су се надали. И колико дуго је требало да чекају пре него што уђу? „По броју дана, за које уходисте земљу, четрдесет дана, на сваки дан по годину, носићете гријехе своје, четрдесет година, и познаћете да сам прекинуо с вама“ (4. Мојсијева 14,34).

Отуда, 5. Мојсијева полази од четрдесете године, тачно онако како им је Бог рекао. Другим речима, Божја пророчка реч је поуздана као и сам Бог, а оно што видимо овде, у уводним стиховима 5. Мојсијева, јесте још један доказ те поузданости – то јест, Бог ће учинити оно што каже да ће учинити, и то у оно време у које каже да ће учинити.

Наравно, то није једини пророчки временски период који се испунио тачно онако како је Бог рекао. Ако се осврнемо уназад са наше данашње позиције, можемо, на пример, у тексту Данило 9,24-27 наћи временски период који се односи на Исусову службу, а који се испунио баш онако како је Господ рекао. Можемо видети да се „вријеме... времена и... по времена“ (Данило 7,25; видети такође Откривење 12,6.14; Откривење 13,5) испунило током историје, као и период од 2.300 дана из текста Данило 8,14.

Осим прецизних временских елемената, пророчанства из 2, 7 и 8. поглавља Књиге пророка Данила, која су тако тачно и прецизно предвидела догађаје из светске историје, пружају нам и непобитне доказе о Божјем предзнању, Његовој власти и поузданости.

Можемо видети да је Господ верно испунио сва пророчанства из прошлости, тачно онако како је и предвидео. Зашто би то требало да нас увери да се можемо поуздати у Њега и у вези са оним што је рекао да ће се догодити, а што је још увек ствар будућности?

ХИЉАДУ ПУТА БРОЈНИЈИ

После дугог и мукотрпног путовања кроз пустињу, Мојсије, говорећи у Господње име (био је пророк, мада, заправо и више од пророка), изјављује: „Ето, дао сам вам земљу, уђите у њу, и узмите земљу, за коју се заклео Господ оцима вашим, Авраму, Исаку и Јакову, да ће им је дати и потомству њихову након њих“ (5. Мојсијева 1,8).

Запазите, међутим, шта се даље дешава.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 1,9-11. Какав је значај тих речи, поготову у светлу чињенице да су они, у једном врло реалном смислу, били кажњени од Бога због побуне у Кадис-Варнији?

Овде видимо још један пример Божје милости. Чак и током лутања кроз пустињу, они су били благословени: „Четрдесет година хранио си их у пустињи, ништа им није недостајало: Одијело им не овешта и ноге им не отекоше“ (Немија 9,21).

А Мојсије, поново показујући љубав према свом народу, моли Бога да их умножи хиљаду пута више него што је то већ учинио!

Прочитајте текст 5. Мојсијева 1,12-17. Шта се догађало као директан исход Божјег благослова над њима, и које кораке је Мојсије предузео да би изашао на крај с том ситуацијом?

Дакле, чак је и тада, кад је Господ био тако моћно присутан међу њима, постојала потреба за организацијом, за структуром, за системом одговорности. Израел је био *qahal*, организовани скуп (видети 5. Мојсијева 31,30), зачетак новозаветне *eklessia*, што је грчки израз за „цркву“ (видети Матеј 16,18). А апостол Павле, мада је деловао у другачијем контексту, никад није био далеко од својих јеврејских корена, па тако у 1. Коринћанима 12 видимо како јасно описује потребу за људима који ће бити оспособљени да преузму различите улоге ради правилног функционисања тела, баш као што видимо овде у 5. Мојсијевој, и као што је постојао *qahal* у пустињи. Црква данас, као *qahal* у оно време, треба да буде јединствено тело у којем људи преузимају различите улоге у складу са својим даровима.

Мада понекад чујемо како људи критикују „организовану“ религију (шта би они радије хтели – „неорганизовану“ религију?), Божја Реч, поготову Нови завет, не признаје ниједну другу врсту религије осим оне организоване.

КАДИС ВАРНИЈА

Баук се надвио над почетним деловима 5. Књиге Мојсијевој, баук Кадис Варније. Та несрећна прича, као што смо видели, представља непосредну позадину 5. Мојсијевој и вредело би погледати је изблиза.

Прочитајте текст 4. Мојсијева 14. Како је народ реаговао на извештај ухода и какве су биле последице те њихове реакције? (Видети такође 5. Мојсијева 1,20-46.)

Из ове приче можемо извући много важних поука, али једна од њих која ће се поново појавити у тој књизи, може се наћи и у тексту 4. Мојсијева 14.

Прочитајте текст 4. Мојсијева 14,11-20. Мада ту поново видимо Мојсија у улози посредника, шта је посебно значајно у његовом обрзагању пред Господом зашто Он не би требало да уништи народ?

Размислите о томе шта је Мојсије заправо говорио Богу. „Ако то учиниш, види како ћеш изгледати у очима Египћана и осталих народа на овом подручју.“ То је важно јер, на крају крајева, све то што је Бог желео да уради са Израелом, није било толико због њих самих, колико због човечанства као целине. Израелски народ је требало да буде светлост свету, сведок припадницима древних народа о љубави, сили и спасењу који се налазе у истинском Богу, а не у идолима које су ти народи обожавали.

Међутим, као што је Мојсије приметио, ако би Бог уништио свој народ, шта би онда било? Остали народи би рекли: „Није могао Господ довести народа овога у земљу коју им је са заклетвом обећао, зато их поби у пустињи“ (4. Мојсијева 14,16).

Другим речима, оно што ту видимо је тема која се провлачи кроз целу Библију – мисао да Бог треба да се прослави у свом народу, да се Божја слава, доброта, љубав и сила откривају у Његовој цркви кроз оно што Он чини за свој народ. Наравно, Његов народ му не олакшава увек тај посао, али Бог ће се на крају ипак прославити преко својих дела на земљи.

Прочитајте текст Ефесцима 3,10. Шта Павле ту говори и како се то остварује? Како се „многоразлична премудрост“ Божја открива целом свемиру? Какву улогу ми као појединци имамо, ако је уопште имамо, у свему томе?

ГРЕХ АМОРЕЈАЦА

У 2. и 3. поглављу 5. Мојсијевој, Мојсије наставља да препричава израелску историју, и да подсећа народ како су, с Божјим благословом, разбијали своје непријатеље. Кад су били верни, Бог им је давао победу, чак и над „дивовима“ (5. Мојсијева 2,11.20; 5. Мојсијева 3,13).

Наравно, то покреће једну тешку тему, које морамо макар да се дотакнемо, у вези са уништењем тих народа. Мада су деца Израелова често прво нудила мир одређеном народу (5. Мојсијева 20,10.11), ако тај народ не би прихватио понуду, Израелци су понекад улазили и убијали све, укључујући жене и децу. „И даде нам га Господ Бог наш, и убисмо га са синовима његовијем и свијем народом његовијем. И узесмо тада све градове његове, и побисмо људе по свим тим градовима, и жене и дјецу, не остависмо жива ниједнога“ (5. Мојсијева 2,33.34).

Неки покушавају да то заобиђу, тврдећи једноставно да те приче нису истините. Али, пошто ми верујемо да је „све... Писмо од Бога дано, и корисно за учење, за карање, за поправљање, за поучавање у правди“ (2.Тимогију 3,16), то није прихватљива опција за адвентисте седмог дана. Зато нам остаје тешко питање у вези с тим немилим догађајима.

Прочитајте текст 1. Мојсијева 15,1-16. Шта је Бог рекао Авраму у тексту 1. Мојсијева 15,16, и како то баца нешто светлости на ту мучну тему?

Нема сумње да су многи од тих паганских народа били изузетно брутални и сурови, и да су се могли оправдано суочити с Божјим гневом и казном и много раније. То је истина, али чак и ако је Бог стрпљиво чекао да се промене, а они то нису учинили – то још увек не мења непријатну реалност о убијању свих, укључујући и децу. (Наравно, вероватно је много више деце убијено у Потопу него што су их побили Израелци.)

Чињеница је да за сада, с обзиром на ограничене податке које имамо о пуном контексту догађаја, једноставно треба да прихватимо ту мучну реалност и да верујемо у Божју доброту, која се открила на тако много других начина. Вера не значи само волети Бога по лепом дану, у предивној шуми пуној чудесних призора и звукова. Она исто тако значи веровати у Њега упркос свему ономе што не разумемо у потпуности.

Прочитајте текстове 1. Коринћанима 10,1-4 и Јован 14,9. Како нам ти стихови, и многи други попут њих, помажу да научимо да верујемо у Божју љубав, правду и доброту, чак и кад видимо нешто што нам је тешко да уклопимо с таквим схватањем Бога?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Ево како је један научник покушао да одговори на тешка питања у вези са поступањем Израелаца према неким од тих народа:

„Као Створитељ свих ствари и свих људских бића, као суверени Владар над свима, Бог може да уради шта год пожели с било ким, и то с пуним правом...

Божји путеви су тајанствени. Будући да Га никад нећемо у потпуности разумети, можда не треба превише да се мучимо с тим питањима. Текст Исаија 55,8-9 пружа извесну утеху у том смислу.

Према слици коју налазимо у Библији, хананејски народи су били изузетно зли, а њихово уништење је представљало Божји суд над њиховим гресима. То није било ни први ни последњи пут да је Бог тако нешто учинио. Разлика између судбине Хананејаца и судбине целог човечанства (осим Нојеве породице), како је описана у тексту 1. Мојсијева 6–9, огледа се само у размери догађаја и средствима извршења...

Бог никад није намеравао да политика *herema* (тоталног уништења) постане уобичајена политика Израелаца према осталим народима. Текст 5. Мојсијева 7,1 изричито именује и тиме ограничава циљне народе. Израелцима није било допуштено да исту политику примењују према Арамејцима, Едомцима, Египћанима, нити било коме другом (упоредити 5. Мојсијева 20,10-18)...

Хананејци су доживели судбину с којом ће се на крају суочити сви грешници – Божји суд... Божја елиминација Хананејаца била је неопходан корак у историји спасења...

Мада су хананејски народи као целина били предмет Божје осуде, они су на то били упозорени најмање четрдесет година унапред (видети Равину исповест у тексту Исус Навин 2,8-11).“ – Daniel I. Block, *The NIV Application Commentary: Deuteronomy* (Grand Rapids, Mich.: Zondervan, 2012), pp. 98, 99.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Размислите о нашем схватању миленијума, према којем ћемо имати хиљаду година да бисмо добили одговоре на сва своја питања. Како нам то схватање помаже да научимо да верујемо Богу упркос свим тешким питањима која сад имамо?
2. На које начине вас је Бог водио у прошлости, што вам помаже да научите да Му верујете у будућности? Зашто је важно не заборававати како је Бог деловао раније у нашем животу?
3. Осврните се у разреду на питање постављено на крају проучавања предвиђеног за недељу – о Мојсијевој спремности да изгуби сопствену душу у корист свог народа. Да ли је то исправан став? Шта је довољно вредно, ако тако нешто постоји, да због тога изгубимо своју душу, поготову кад узмемо у обзир колико је коштало њено испуњење?

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 12,1-3; Римљанима 4,1-5; 2. Мојсијева 2,24; 5. Мојсијева 5,1-21; 5. Мојсијева 26,16-19; 5. Мојсијева 8,5; Матеј 28,10.

Текст за памћење: „А постављам завјет свој између себе и тебе и потомства твојега након тебе од кољена до кољена, да је завјет вјечан, да сам Бог теби и потомству твојему након тебе“ (1. Мојсијева 17,7).

„И видјех другога анђела гдје лети посред неба, који имаше вјечно јеванђеље да објави онима који живе на земљи, и свакоме племени и језику и кољену и народу“ (Откривење 14,6). Запазите, то је „вечно еванђеље“ – вечно у смислу увек постојеће, у смислу да је одувек ту, у смислу да нам је обећано у Христу Исусу „прије времена вјечнијех“ (Титу 1,2).

Отуда не чуди што Библија на другим местима говори о „вечном завету“ (1. Мојсијева 17,7; Исаија 24,5; Језекиљ 16,60; Јеврејима 13,20), јер је суштина еванђеља завет, а суштина завета еванђеље – Бог вам у својој спасоносној благодати и љубави нуди оно што не заслужујете и што никако не можете да зарадите, а ви одговарате тако што Му узвраћате љубав „свијем срцем својијем и свом душом својом и свијем умом својијем и свом снагом својом“ (Марко 12,30) – љубав која се испољава кроз послушност Његовом закону: „Јер је ово љубав Божија да заповијести његове држимо“ (1. Јованова 5,3).

Ове седмице разматраћемо идеју о завету како је она изражена у 5. Књизи Мојсијевој, у којој се завет и све што он подразумева јасно показује.

ЗАВЕТ И ЕВАНЂЕЉЕ

У целој Библији закон и еванђеље се јављају заједно. Мада је идеја завета постојала и пре израелског народа (на пример, завет са Нојем), и мада је заветно обећање дато још пре него што је израелски народ уопште постојао, оно је посебно наглашено кроз Божји однос с Његовим народом, почевши од њихових отаца, патријараха.

А већ од самог почетка, средишња истина завета било је еванђеље – спасење само вером.

Прочитајте текстове 1. Мојсијева 12,1-3; 1. Мојсијева 15,5-18 и Римљанима 4,1-5. Које је заветно обећање дато Авраму (касније Авраму) и како се у том заветном обећању открива еванђеље?

Аврам је веровао Богу, веровао је у Божја обећања која су му дата и тиме је био оправдан пред Богом. Та изјава, међутим, не подразумева јефтину благодат. Аврам је настојао да свој део завета одржи послушношћу, као што се види у тексту 1. Мојсијева 22, на гори Морија – и поред тога што му се „прима... вјера његова у правду“ (Римљанима 4,5). Зато апостол Павле вековима касније наводи Аврама као пример тога шта значи живети према заветним обећањима која је Бог дао свом народу.

Та тема се више пута понавља у Библији. Павле је други пут покреће у Галатима 3,6 где поново цитира текст 1. Мојсијева 15, 6 по коме се Авраму његова вера „прими... у правду“, и подсећа на обећање први пут дато Авраму о томе како ће се сви народи благословити у њему (Галатима 3,9). Заветна обећања дају се свима, Јеврејима и незнабошцима, који су „од вјере“ (Галатима 3,7), и који су на тај начин оправдани вером без дела закона, ма колико да су обавезни, на основу завета, да поштују закон.

Чак и пророк Јеремија, кад говори о новом завету, чини то у контексту закона: „Него ово је завјет што ћу учинити с домом Израилевијем послје ових дана, говори Господ: Метнућу закон свој у њих, и на срцу њихову написаћу га, и бићу им Бог и они ће ми бити народ“ (Јеремија 31,33), подражавајући језик који сеже до 3. Мојсијева: „И ходићу међу вама, и бићу вам Бог, и ви ћете бити мој народ“ (3. Мојсијева 26,12).

Како се заветна идеја о закону и еванђељу тако савршено уклапа са порукама три анђела из Откривења 14 – Божје последње опомене свету?

ЗАВЕТ И ИЗРАЕЛ

„Не идеш за правду своју ни за чистоту срца својега да наслиједиш ту земљу; него за неваљалство тијех народа Господ Бог твој тјера их испред тебе, и да одржи ријеч за коју се заклео оцима твојим, Авраму, Исаку и Јакову“ (5. Мојсијева 9,5; видети такође 5. Мојсијева 9,27). **Како** се реалност заветних обећања огледа у том стиху?

И овде се појављује завет благодати: Бог је радио њима у прилог упркос њиховим сталним грешкама. (Мора бити да и еванђеље данас функционише на исти начин.) И управо због обећања датог очевима, Божја благодат је дарована њиховим будућим генерацијама.

У својим обраћањима народу којем су заветна обећања дата као целини, Мојсије се често освртао на заветна обећања дата патријарсима.

Прочитајте следеће текстове: 2. Мојсијева 2,24; 2. Мојсијева 6,8 и 3. Мојсијева 26,42. **Шта је ту речено што нам помаже да откријемо како заветна обећања функционишу?**

Ислазак из Египта, велики симбол Божје спасоносне благодати, такође се заснивао на завету који је Господ склопио с њиховим очевима. Односно, чак и пре него што су се носиоци завета родили, обећања су дата у њихову корист. Тако су они, без икаквих сопствених заслуга (у најмању руку), примили обећано избављење, што је Бог издејствовао за њих кроз чуда и догађаје приликом Изласка.

Ту се ствари, наравно, нису завршиле. Отишли су из Египта – куда? Да, под Синај, где је завет с њима „званично“ успостављен (видети 2. Мојсијева 20). А у средишту тог завета били су еванђеље и закон, Десет заповести, којима су позвани да се повинују, као израз њиховог спасоносног односа са Господом, који их је већ избавио (еванђеље). Зато су они увек изнова били позивани на послушност том закону, као свом уделу у завету који је потврђен на Синају.

Какву би улогу Божји закон требало да има у нашем животу данас – нас који смо спасени благодаћу – и зашто је он тако пресудан за наше искуство са Богом?

КЊИГА ЗАВЕТА

Мада се идеја о завету (*berit* на хебрејском), којим се описује однос Бога с Његовим народом, провлачи кроз целу Библију, та реч се у 5. Мојсијевој појављује тако често да је та књига проглашена „Књигом завета“.

Размотрите текст 5. Мојсијева 5,1-21. Шта се ту догађа што открива колико је идеја завета (*berit*) битна за 5. Књигу Мојсијеву?

Недугто након што су деца Израелова избављена из Египта, Бог је с њима успоставио завет на Синају, непосредно пре него што је требало да уђу у Обећану земљу. Затим, после четрдесет година лутања, опет пред улазак у Обећану земљу, што је био кључни део заветног обећања (видети 1. Мојсијева 12,7; 2. Мојсијева 12,25), Господ им поново, преко Мојсија, даје Десет заповести, да се поново нагласи колико је за њих важно да обнове и своје заветне обавезе.

Да, Господ је управо требало да испуни заветна обећања која им је дао. Сада су, међутим, они били дужни да испуне свој део завета: „И објави вам завјет свој, који вам заповиједи да држите, десет ријечи, које написа на двије плоче камене“ (5. Мојсијева 4,13). Учинио је то на Синају, а сада је то поновио у Моаву, непосредно пре него што су заузели земљу која им је била завештана обећањима датим вековима раније њиховим очевима, као израз „вечног завета“ који је претходно чак и постојао света.

„Пре него што су постављени темељи Земљи, Отац и Син сједирили су се у завету да откупе човека, ако га сотона буде победио. Стегли су своје руке у свечаном завету да ће Христос постати Јемац за људски род.“ – Елен Г. Вајт, Чезња векова, стр. 834 (оригинал).

Прочитајте текст 5. Мојсијева 5,3. Како разумемо овај стих?

Шта им је Мојсије заправо говорио? Највероватније је хтео да истакне чињеницу да њихових очева више нема, те да се предивна заветна обећања, некада дата њиховим очевима, сада дају њима. То је вероватно био Мојсијев начин да им стави да знања да не би требало да понове грешке претходне генерације. Обећања (али и обавезе) сада припадају њима.

ЊЕГОВ ПОСЕБАН НАРОД

Нама данас је доста тешко да схватимо како је древни свет изгледао у време док је Израел лутао пустињом. С обзиром да су настајала и нестајала читава царства, од којих су остале само рушевине (ако и то), шта уопште можемо да знамо о многим мањим паганским народима који су живели на истом подручју као и Израел?

Не знамо баш пуно, али у једно смо сигурни: ти народи су били огрезли у паганизам, политеизам и неке крајње недостојне обичаје, укључујући жртвовање деце. Покушајте да замислите колико је запачена и зла морала да буде та култура и религија, да би тако нешто радила сопственој деци, и то у име неког бога!

Није никакво чудо што је Господ увек изнова, кроз читаву историју древног Израела, упозоравао свој народ да не следи обичаје народа који су их окруживали. „Кад уђеш у земљу коју ти Господ Бог твој даје, не учи се чинити гадна дјела онијех народа“ (5. Мојсијева 18,9).

А разлог томе је што је Бог позвао свој народ са посебном сврхом. Ступајући у завет са Богом, требало је да они постану посебан народ, сведок пред светом о Богу који је створио небо и земљу – једином Богу.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 26,16-19. Како је однос између Бога и Израела сажет у тим стиховима? Како је њихова верност завету требало да се изрази кроз то каква ће врста људи они постати? Коју поуку из тога и ми треба да извучемо за себе?

Како је фасцинантно што Мојсије започиње та четири стиха речју „данас“, као да им је Бог у том тренутку, поново, заповедио да то чине (он понавља исту идеју у 17. стиху). Он им је заправо све време заповедао једно исто. Као да им је говорио да управо тог тренутка треба поново да се обавежу да ће бити верни, свети и посебни људи, што је заправо суштински разлог њиховог постојања као заветног народа. Они су били једини народ који је познавао истинског Бога и знао истину о том Богу и о томе како Он жели да људи живе. У реалном смислу, они не само да су имали „садашњу истину“, већ је требало да, на себи својствен начин, отеловљују ту истину све док не дође Исус који је сам по себи „Истина“ (Јован 14,6).

Зашто је идеја о томе да се „данас“ треба посветити Богу и Његовим заветним захтевима релевантна чак и за нас „данас“?

ДРУГЕ СЛИКЕ

Библијска наука одавно препознаје сличности између израелског завета са Богом и других заветних споразума међу царствима. Та паралела не би требало да нас чуди. Бог је са својим народом једноставно радио у окружењу које су они могли да разумеју.

У исто време, идеја о завету, правном споразуму двеју страна, са правилима, одредбама и прописима, може изгледати прилично хладно и формално. Мада тај елемент заиста мора да постоји (Бог јесте Законодавац), он није довољно широк да би обухватио сву ону дубину и ширину односа какав Бог жели да има са својим народом. Зато се у 5. Мојсијевој користе и друге слике како би боље дочарале исту замисао о завету између Бога и Израела, тако што јој додају нове димензије.

Прочитајте следеће текстове: 5. Мојсијева 8,5; 5. Мојсијева 14,1 и 5. Мојсијева 32,6.18-20. Која се врста слика овде користи да би се показало какав однос Бог жели да има са својим народом?

Прочитајте стихове 5. Мојсијева 4,20 и 5. Мојсијева 32,9. Које се слике ту користе и како оне са своје стране доприносе да се покаже какву врсту односа Бог жели да има са својим народом?

Углавном, постоји идеја о породици која би, у идеалном случају, требало да буде најблискија, најтешња веза у којој има највише љубави. Бог је одувек желео управо такву везу са својим народом. Чак и након њиховог срамотног одбацивања Исуса док је висио на крсту, Он је после свог васкрсења рекао Марији и осталим женама: „Идите те јавите браћи мојој нека иду у Галилеју; и тамо ће ме видјети“ (Матеј 28,10). Чак и као васкрсли Христос, Он је ученике називао „својом браћом“. Какав пример љубави и благодати према онима који то ни пошто нису заслужили! То је оно што, у основи, одувек карактерише однос између Бога и човечанства – благодат и љубав која се даје незаслужнима.

Какав однос ви имате са Богом? Како можете продубити тај однос и научити да волите Бога, док у исто време схватате своју заветну обавезу да се повинујете Његовом закону? **Зашто те две замисли не противрече једна другој, већ се узајамно надопуњују?**

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Дух ропства се јавља кад тежимо да живимо у складу са законском религијом, покушавајући да захтеве закона задовољимо сопственим силом. Међутим, за нас има наде једино ако дођемо под аврамовски завет, који је завет благодати на основу вере у Христа Исуса. Еванђеље које је проповедано Авраму, које је њему пружало наду, било је исто оно које се проповеда и нама данас, кроз које и ми имамо наду. Аврам је гледао у Исуса, који је исто тако Зачетник и Довршитељ и наше вере.“ – Ellen G. White Comments, The SDA Bible Commentary, vol. 6, p. 1077.

„Пре него што су постављени темељи Земљи, Отац и Син сјединили су се у завету да откупе човека, ако га сотона буде победио. Стегли су своје руке у свечаном завету да ће Христос постати Јемац за људски род. Христос је испунио ово свечано обећање. Када је на крсту узвикнуо: ‘Сврши се’, обратио се Оцу. Споразум је у потпуности извршен. Сада је изјавио: Оче, свршено је. Испунио сам Твоју вољу, о мој Боже. Извршио сам дело откупљења. Ако је Твоја правда задовољена, ‘хоћу да и они које си ми дао буду са мном где сам ја’ (Јован 19,30; 17,24).“ – Елен Г. Вајт, Чежња векова, стр. 834 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Задржите се на тој мисли да су се Отац и Син, још пре оснивања света, „сјединили у завету“ да нас искупе ако људски род буде пао. Зашто би то требало да нас охрабри? Чему би то могло да нас научи кад је реч о томе колико Бог заиста жели да будемо спасени за Његово царство?
2. На који начин бисмо ми, као Црква адвентиста седмог дана, могли да одиграмо улогу коју је древни Израел требало да одигра у своје време? Како можемо да избегнемо грешке које су они пралили?
3. Зашто су еванђеље и еванђеоска обећања тако битни за свеукупну идеју Новог завета? Које текстове можете пронаћи у Новом завету који показују да закон и послушност закону нису укинута под новим заветом, као што често уче други хришћани? Шта мислите, зашто тако много хришћана тврди да еванђеље укида потребу за држањем Десет заповести?

ВОЛЕТИ ГОСПОДА БОГА СВОЈЕГА

Текстови за проучавање у току седмице: 5. Мојсијева 6,4-5; 5. Мојсијева 10,12; Ефесцима 2,1-10; Откривење 14,6.7; 5. Мојсијева 4,37; 5. Мојсијева 11,1; Марко 12,28-30.

Текст за памћење: „Љуби Господа Бога својега из свега срца својега и из све душе своје и из све снаге своје“ (5. Мојсијева 6,5).

У религији Јевреја једна од најважнијих молитава узета је из текста 5. Мојсијева 6. Позната је као „Шема“ на основу прве јеврејске речи те молитве, од корена *shama*, што значи „слушати“ или чак „послушати“ – реч која се увек изнова користи, не само у 5. Мојсијевој већ кроз цео Стари завет.

Први стих „Шеме“ гласи овако:

Шема Израел Адонаи Елохену Адонаи ехад.

То значи: „Чуј, Израилу: Господ је Бог наш једини Господ“ (5. Мојсијева 6,4). Кад изговарају ту молитву, Јевреји обично затварају очи, да им ништа не би одвукло пажњу од размишљања о Богу. Тај први стих Шеме сматра се потврдом монотеистичке природе Адонаи Елохену, „Господа Бога нашег“, и оданости Израела једино Њему и ниједном другом „богу“. То се заправо може разумети и као: „Господ је наш Бог“.

Тај стих је део првог говора који је Мојсије одржао деци Израеловој кад су се спремали да уђу у Обећану земљу. Оно што следи након тог уводног стиха је моћан израз истине која је исто тако пресудна данас као што је била и онда.

ВОЛЕТИ БОГА

Пошто је Мојсије препричао деци Израеловој њихову историју, почео је да им даје упутства шта да раде како би заузели земљу и напредовали у њој. Могло би се заиста рећи да се главнина 5. Мојсијеве састоји једноставно у овоме: Господ је рекао народу шта треба да раде да би испунили свој део завета, који је Он милостиво склопио с њима, испуњавајући обећање дато њиховим очевима.

Шесто поглавље 5. Мојсијеве почиње овако: „Ово су заповијести и уредбе и закони, које Господ Бог наш заповједи да вас учим да их творите у земљи у коју идете да је наслиједите, да би се бојао Господа Бога својега држећи све уредбе његове и заповијести његове, које ти ја заповиједам, ти и син твој и унук твој свега вијека својега, да би ти се продужили дани твоји“ (5. Мојсијева 6,1.2).

Прочитајте текст 5. Мојсијева 6,4.5. Коју заповест Господ Бог даје деци Израеловој у 5. стиху? Шта то значи?

Воли Господа Бога својега из свег срца...? Занимљиво је да су ту, усред закона, усред свих тих упозорења, правила и одредби, људи позвани да воле Бога. И не само да Га воле, већ да то чине „из свега срца својега и из све душе своје и из све снаге своје“, што упућује на апсолутну природу те љубави.

Волети Бога свим срцем, душом и снагом значи да наша љубав према Њему треба да надмаши љубав према било чему и било коме другом, јер је Он темељ и основа целог нашег бића, нашег постојања и свега осталог. Љубав према Њему треба да стави у одговарајућу перспективу све остале наше љубави.

На хебрејском, реч „ваш“ у изразима за вашег Бога, ваше срце и вашу моћ налази се у једнини. Да, Бог се обраћао народу као целини, али целина је јака само онолико колико су јаки њени делови. Господ жели да Му свако од нас, мада је део већег тела, буде веран као појединац, а темељ те верности треба да буде наша љубав према Њему, заснована на ономе што Он јесте и што је учинио за нас.

Шта за вас значи волети Бога свим срцем, душом и снагом?

БОЈАТИ СЕ БОГА

Мојсије је тражио од деце Израелове да Бога воле свом снагом коју поседују. То је била заповест. Међутим, неколико стихова раније, дао им је другу заповест: „Да би се бојао Господа Бога својега“ (5. Мојсијева 6,2).

Прочитајте текст 5. Мојсијева 10,12. Шта се у том тексту говори о љубави и страху, и како да то разумемо?

У једном стиху им је речено да се боје Бога, у другом да Га воле, а овде им се говори да треба истовремено да Га воле и да Га се плаше. Ако пођемо од уобичајеног схватања речи „страх“, то може изгледати као противречност – али није. Заправо, страх од Бога - у смислу страхопоштовања и уважавања онога ко Он јесте, Његове власти, моћи и правичности, посебно у светлу наше грешности, слабости и потпуне зависности од Њега - требало би да буде наша природна реакција. Ми смо пала бића, бића која су прекршила Божји закон и која би, да није Његове благодати, могла да очекују само осуду и вечну смрт.

Прочитајте текст Ефесцима 2,1-10. На који начин нам ти стихови помажу да схватимо како се можемо бојати Бога и волети Га у исто време?

Упркос чињеници да смо „деца гнева“ (што је разлог да Га се бојимо), Христос је умро за нас и тиме нам омогућио да имамо нови живот у Њему, који обухвата слободу од греха и одбацивање прошлости (због чега би требало да Га волимо).

И баш као што то важи за нас данас, исти принцип се односи и на древни Израел: они су били заточеници у Египту, осуђени на ропство и тлачење, и само су Божја љубав и милост према њима довеле до њиховог великог избављења. „Памти да си био роб у земљи Мисирској, и Господ Бог твој изведе те оданде“ (5. Мојсијева 5,15). Према томе, није никакво чудо што они воле Бога и боје Га се у исто време. А ако је то важило за њих, колико више важи за нас, који имамо велику истину о Исусовој смрти на крсту у нашу корист?

Прочитајте текст Откривење 14,6.7. Како да разумемо то што заповест: „Бојте се Бога“ треба да буде прва заповест у Господњој поруци свету за последње време? С обзиром да знамо шта долази на овај свет, зашто та заповест има тако много смисла?

ОН ЈЕ ПРВИ ЗАВОЛЕО НАС

И поред свих правила и прописа из 5. Мојсијевог и свих опомена које упозоравају јеврејски народ да мора да се покорава „Његовим заповестима, Његовим законима и Његовим уредбама“, прво и најважније било је да воле Бога свим срцем, душом и снагом. Наравно, имали су и добрих разлога за то.

Прочитајте следеће текстове: 5. Мојсијева 4,37; 5. Мојсијева 7,7.8.13; 5. Мојсијева 10,15; 5. Мојсијева 23,5 и 5. Мојсијева 33,3. **Чему нас ти стихови уче кад је реч о Божјој љубави према Његовом народу?**

Увек изнова у 5. Мојсијевој Мојсије говори народу о Божјој љубави према њима и њиховим очевима. Али више него самим речима, Господ је ту љубав открио својим делима. Упркос њиховим неуспесима, недостацима и гресима, Божја љубав према њима остала је постојана – љубав која се снажно испољила у Његовом опхођењу према њима.

„Да имамо ми љубав к њему, јер он најприје показа љубав к нама“ (1. Јованова 4,19). Како нам тај стих помаже да разумемо зашто би требало да волимо Бога?

Божја љубав према нама претходила је и самом нашем постојању, јер је план спасења донет „прије постања свијета“ (Ефесцима 1,4).

Као што Елен Г. Вајт каже: „План за наше спасење није била нека накнадна мисао, план начињен после Адамовог пада. Он је био откривење ‘тајне која је била сакривена од постања света’ (Римљанима 16,25). Било је то откривење начела која су од вечности била темељ Божјег престола.“ – Чежња векова, стр. 22 (оригинал).

Колико среће сви ми имамо зато што је Бог заиста Бог љубави, тако велике љубави да је ради нас отишао на крст, самопожртвоване љубави због које је „понизио сам себе поставши послушан до саме смрти, а смрти крстове“ (Филипљанима 2,8). Тако ми данас имамо откривење Божје љубави какво деца Израелова вероватно нису могла ни да замисле.

А шта ако би, уместо да буде љубав, Бог био мржња, или ако би једноставно био равнодушан? Какав би то свет био? *Зашто* је откривење Божје љубави према нама нешто због чега би, заиста, требало да се радујемо?

АКО МЕ ВОЛИТЕ, ДРЖИТЕ МОЈЕ ЗАПОВЕСТИ

Израел – народ као целина – био је позван да воли Бога. Али на тај позив су могли да одговоре само један по један. Као појединац коме је дата слободна воља, сваки Израелац је морао да одлучи да воли Бога и да ту љубав покаже кроз послушност.

Шта је заједничко следећим текстовима? Односно, која тема им је заједничка?

5. Мојсијева 5,10 _____

5. Мојсијева 7,9 _____

5. Мојсијева 10,12 _____

5. Мојсијева 11,1 _____

5. Мојсијева 19,9 _____

Колико би јаснија Божја Реч уопште могла да буде? Као што Бог није само рекао да нас воли, већ је ту љубав открио кроз оно што је учинио и још увек чини за нас, тако и Божји народ треба својим поступцима да покаже љубав према Њему. А у овим текстовима видимо да је љубав према Богу нераскидиво повезана са послушношћу према Њему.

Зато, кад Јован каже нешто попут овога: „Јер је ово љубав Божија да заповијести његове држимо“ (1. Јованова 5,3), или кад Исус каже: „Ако имате љубав к мени, заповијести моје држите“ (Јован 14,15), ти стихови само изражавају то основно учење. Љубав према Богу се увек изражава кроз послушност Богу. Тако је одувек било и тако ће увек бити. А та послушност Богу подразумева послушност Његовом закону, Десет заповести, што укључује и четврту заповест, Суботу. Држање четврте заповести није легализам баш као ни држање било које од осталих девет.

Мада послушност било којој заповести може бити и легализам, уколико је то врста послушности која не проистиче из љубави према Богу. Када истински волимо Бога, нарочито због онога што је учинио за нас у личности Христа Исуса, онда желимо да Му се повинујемо, јер Он то од нас тражи.

Кад је Мојсије, увек изнова, говорио Израелцима да треба да воле Бога и буду Му послушни, било је то након што су избављени из Египта. Дакле, њихова љубав и послушност били су одговор на избављење које им је Бог обезбедио. Господ их је искупио. А сада је требало да они одговоре тако што ће верно држати Његове заповести. Да ли је данас ишта другачије?

Какво је ваше искуство у настојању да budete послушни Богу? Односно, који су ваши мотиви да Му budete послушни? Зашто би то требало чинити из љубави према Њему? Ако страх има икакву улогу у томе – према библијском схватању страха – каква би то улога била?

ПРВА ЗАПОВЕСТ

Ма колико неки хришћани, из разних побуда, настојали да одвоје Стари завет од Новог, то се не може учинити а да Нови завет не буде лишен свог правог значења. Нови завет, својим откривењем Исуса и теолошким објашњењима о Његовом животу, смрти, васкрсењу и првосвештеничкој служби, упућује на испуњење многих старозаветних пророчанстава и типова. По много чему, Стари завет представља позадину, контекст и темељ Новог завета. А оба завета откривају Божју доброту и љубав.

То је један од разлога што Нови завет, као и сам Исус, увек изнова цитира Стари завет.

Прочитајте текст Марко 12,28-30. Које је питање постављено у вези са првом „од свију заповијести“? Шта Исус одговара и одакле му тај одговор?

Занимљиво је да један књижевник, неко ко је свој живот посветио разумевању закона и његовој примени, поставља то питање. Међутим, с обзиром на мноштво закона за које су Јевреји сматрали да их треба поштовати (каснија јеврејска традиција говорила је да постоји 613 закона), не изненађује што су желели да се све то сажме у једно питање.

А шта Исус ради?

Он одлази право у 6. поглавље 5. Мојсијево, почевши од текста „Чуј, Израилу: Господ је Бог наш једини Господ“ (5. Мојсијева 6,4), а затим цитира и следећи стих о томе да треба волети Бога свим срцем, свом душом и свом снагом. Он указује на кључну тврдњу да је Господ њихов Бог, њихов једини Бог, а на основу те велике истине они су позвани да Га воле изнад свега.

Шта би могло да одговара „садашњој истини“ више од те заповести? У последњим данима, када се завршни догађаји буду одвијали, и кад сви буду, на врло драматичан начин, позвани да одаберу једну или другу страну, Божије заповести (Откривење 14,12) ће одиграти кључну улогу.

Напослетку, коју страну ћемо одабрати, чак и суочени са прогонством, зависиће од тога да ли заиста волимо Бога или не. То је одлучујуће питање, а ми можемо заволети Бога свим срцем, душом и снагом само ако Га будемо лично упознали и искусили Његову доброту, љубав и благодат. А то је нешто за шта, ако буде потребно, вреди и умрети.

Ако би вас неко питао: Како људи могу да заволе Бога кога никад нису лично видели, шта бисте им одговорили? Разговарајте у разреду о свом одговору.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Христов крст биће основна тема проучавања и песма откупљених кроз целу вечност. У прослављеном Христу они ће гледати Христа распетог. Никада неће заборавити да је Онај чија је сила створила и одржавала безбројне светове у бескрајним свемирским просторствима, драги Божји Син, Величанство Неба, Онај кога херувими и сјајни серафими са уживањем обожавају – понизио самога себе да би уздигао грешнога човека, прихватио кривицу и срамоту греха, поднео да Отац окрене своје лице од Њега, све док боли изгубљеног света нису сломили Његово срце и прекинули Његов живот на голготском крсту. Чуђење и обожавање свемира заувек ће будити чињеница да се Створитељ свих светова, Судија свих створења, одрекао своје славе и понизио из љубави према човеку. Када безбројне чете спасених буду виделе свога Откупитеља и вечну славу Оца која блиста с Његовог лица, док буду посматрали Његов престо који је од вечности, када буду сазнали да Његовом царству нема краја, они ће одушевљено запевати песму: ‘Достојно је, достојно је Јагње заклано, које нас је откупило Богу својом драгоценом крвљу!’ – Елен Г. Вајт, Велика борба, стр. 651, 652 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Прочитајте горе наведену изјаву Елен Г. Вајт. Шта је ту речено што би могло да нам помогне да схватимо зашто би љубав према Богу требало да буде наша највећа љубав? Размислите шта значи то што је Бог „чија је сила створила и одржавала безбројне светове у бескрајним свемирским просторствима“, управо Онај који је нас ради отишао на крст. Зашто би та истина требало да буде темељ нашег односа са Богом?
2. Задржите се више на тој идеји да треба истовремено волети Бога и бојати Га се. Како можемо осећати и једно и друго, и зашто треба да осећамо и једно и друго?
3. Једно је волети Бога кад нам све иде добро у животу. Али шта кад није све тако добро, кад нас задеси нека трагедија? Зашто је у таквим тренуцима љубав према Богу још важнија него када се ствари добро одвијају?
4. Вратите се на последње питање из проучавања предвиђеног за четвртак. Које различите приступе можете употребити да бисте некоме ко није верник објаснили шта значи волети Бога? Како ми људи можемо волети некога кога никад нисмо физички видели? Зашто, уосталом, није ни важно то што Га никад нисмо видели, или бар не лично?

СТРАНАЦ МЕЂУ ТВОЈИМ ВРАТИМА

Текстови за проучавање у току седмице: Марко 12,29-31; 5. Мојсијева 10,1-19; Псалми 146,5-10; Матеј 7,12; 5. Мојсијева 27,19; Јаков 1,27-2,11.

Текст за памћење: „Љубите дакле дошљака, јер сте били дошљаци у земљи мисирској“ (5. Мојсијева 10,19).

Као што смо читали прошле седмице, кад Га је књижевник питао која је „прва заповијест од свију“ (Марко 12,28), Исус је одговорио потврђујући да је Бог један, а онда је рекао: „И љуби Господа Бога својега свијем срцем својијем и свом снагом својом. Ово је прва заповијест“ (Марко 12,30).

Међутим, Исус је наставио, рекавши да постоји и друга заповест која је „као и ова“ (Марко 12,31), нешто о чему Га књижевник није ни питао. Ипак, Исус је, знајући колико је то важно, казао: „И друга је као и ова: Љуби ближњега својега као самога себе. Друге заповијести веће од ових нема“ (Марко 12,31).

Нема заповести веће од ових? Исус је повезао љубав према Богу и љубав према нашим ближњима, а та заповест је проглашена највећом од свих.

И поново, Исус не износи ништа ново, ништа што Јевреји нису и раније чули. Позив да Њега волимо изнад свега и идеја о љубави према ближњем, љубави према другим људима као начину да се изрази љубав према Богу је – да, заиста – преузета из 5. Књиге Мојсијева.

ОБРЕЖИТЕ СВОЈЕ СРЦЕ

Десето поглавље 5. Мојсијеве, наставак 9. поглавља, у основи је Божја потврда завета који је Он склопио са Израелом. Већи део те књиге је, заправо, нека врста обнове завета. Што значи да, чак и после њиховог страшног греха код Хорива, кад су, убрзо након што их је Мојсије накратко оставио, пали у идолопоклонство, Господ још увек није био завршио с њима.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 10,1-11. Шта се ту дешава што нам помаже да схватимо како је Бог опростио свом народу његов грех, и изнова потврдио заветно обећање дато њима и њиховим очевима?

Мојсије је разбио таблице са Десет заповести (5. Мојсијева 9,17) – симбол прекршеног завета (5. Мојсијева 32,19). „Да би показао колико му је одвратан њихов злочин, бацио је камене плоче, и оне су се разбиле пред очима целог народа, показујући тако симболички да је Бог, зато што су прекршили свој завет Њему, раскинуо свој завет с њима.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 320 (оригинал).

Према томе, чињеница да је Бог рекао Мојсију да истеше нове плоче од камена „као што су биле прве“, и да је поново написао на њима речи које су биле на првим плочама, показује да је Бог опростио народу и да није завршио с њима, чак ни тад.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 10,14-16. Шта им Бог заправо говори? Какво је значење слика које је Господ ту употребио?

Овде постоји једна мешавина слика: препуцијум, срце, врат. Ипак, ствар је јасна. Обрезивање је било знак завета, али то је само спољашњи знак. Бог је желео њихова срца, то јест њихове умове, њихове наклоности, њихову љубав. Слика тврдог врата једноставно је указивала на то колико су они били упорни у својој неспремности да се покоре Господу. У основи, и овде као и на другим местима, Господ им је говорио да престану са својом подељеном оданошћу и да Му служе свим срцем и душом.

Сетите се тренутака кад је Господ вама опростио ваше грехе. Шта вам то говори о Његовој благодати?

ВОЛИТЕ СТРАНЦА

Усред свих тих опомена, Мојсије изјављује: „Гле, Господа је Бога твојега небо, и небо над небесима, земља и све што је на њој“ (5. Мојсијева 10,14). Какав моћан израз Господњег суверенитета – идеја која се налази и на другим местима у Библији: „Господња је Земља и што је год у њој, васиљена и све што живи на њој“ (Псалми 24,1).

Прочитајте текст 5. Мојсијева 10,17-19. Коју још изјаву о Господу Мојсије ту даје? Што је још важније, шта Господ заповеда свом народу у складу с том изјавом?

Јахве није само суверени владар неба и земље, већ је такође и „Бог над боговима и Господар над господарима“ (5. Мојсијева 10,17). То не значи да има других, мањих богова, попут наводних богова које су пагански народи око њих обожавали. То је заправо начин да се изрази не само чињеница да је Он једини Бог („Видите сада да сам ја, ја јесам, и да нема Бога осим мене“ [5. Мојсијева 32,39]), већ и да поседује потпуну надмоћ над свим осталим силама, стварним или измишљеним, било на небу или на земљи.

Текст такође каже да је Он „Бог велики, силни и страшни, који не гледа ко је ко нити прима поклона“. Све је то део једне веће поруке: Јахве је ваш Бог, и ви, Његов народ, треба да му будете послушни.

Какав моћан контраст је ту приказан. Да, Јахве је Бог над боговима и Господар над господарима, Суверени владар и одржаватељ свега створеног (Колошанима 1,16.17), али брине и о сиротима, удовици и странцу, и показује ту бригу служећи њиховим непосредним физичким потребама. Бог који запажа кад врабац падне на земљу (Матеј 10,29) упознат је са невољама оних на маргинама друштва. Другим речима, Господ каже народу: У реду, ви јесте изабрани, ви сте посебни и ја вас волим, али волим и друге људе, укључујући сиромашне и беспомоћне међу вама. А као што их ја волим, и ви треба да их волите. То је једна од ваших заветних обавеза, и то веома важна.

Прочитајте текст Псалми 146,5-10. Која је порука тог Псалма, што одражава ове Божје речи, и шта би то данас требало да значи за нас као хришћане?

ЈЕР СТЕ БИЛИ ДОШЉАЦИ У ЕГИПТУ

„Љубите дакле дошљака, јер сте били дошљаци у земљи Мисирској“ (5. Мојсијева 10,19). **Која порука је ту упућена древном Израелу? Шта би та порука требало да представља за нас данас?**

Вековима раније Господ је рекао Авраму: „Знај зацијело да ће потомство твоје бити дошљаци у земљи туђој, па ће јој служити, и она ће их мучити четири стотине година“ (1. Мојсијева 15,13; видети такође 1. Мојсијева 17,8; Дела 13,17). То се, наравно, и догодило, а у почетним поглављима 2. Мојсијево драматична прича о њиховом искупљењу (2. Мојсијева 15,13) и спасењу (2. Мојсијева 14,13) из Египта забележена је за потомство, као симбол, тип искупљења и спасења које нам је дато у Христу Исусу. У том стиху, Господ жели да они памте где су били и шта су били – дошљаци у туђој земљи.

Другим речима, сетите се времена када сте и сами били на маргини друштва, прогнаници, чак и робови, па самим тим препуштени на милост и немилост онима који су били јачи од вас и који су могли да вас злостављају, што су често и чинили. Мада је Израел био изабрани народ, од Бога позван, „царство свештеничко“ (2. Мојсијева 19,6), и мада су између њих и странаца који су боравили међу њима постојале знатне разлике – посебно у погледу верских служби – када је реч о „људским правима“, према странцу, удовици, сирочади требало је да поступају са истом правичношћу и поштењем какво су очекивали и према себи.

Прочитајте текст Матеј 7,12. Како тај стих сажима оно што је Господ говорио древном Израелу о томе како треба да се односе према слабима у својој средини?

Опомена упућена Израелу о томе како треба да се понашају према људима на маргини друштва, нипошто није била нешто уобичајено у древном свету, где се према таквим појединцима, у неким случајевима, поступало као према животињама, ако не и горе.

Насупрот томе, Израел је требало да буде другачији – видело народима. И, да, та разлика је требало да упућује на Бога коме су се клањали, на начин на који су Га обожавали, и на цео верски систем истине који им је Бог дао. Њихово љубазно поступање према угроженима требало је да буде упадљиво сведочанство о надмоћности њиховог Бога и њихове вере, што је, у извесном смислу, и био смисао њиховог постојања: да посведоче свету о томе какав је њихов Бог.

СУДИТЕ ПРАВЕДНО

Као верници, позвани смо да одражавамо Божји карактер. Павле је писао: „Дјечице моја, коју опет с муком рађам, докле Христово обличје не постане у вама...“ (Галатима 4,19). Уосталом, ми смо првобитно створени „по обличју Божијему“ (1. Мојсијева 1,27), обличју које је касније искварено грехом. И као што смо видели, говорећи о Божјој моћи и величанству, Мојсије такође напомиње да Бог не при-ма мито и да му је стало до слабих и одбачених. Бог тако поступа, па, према томе, и ми морамо тако да поступамо.

Прочитајте следеће текстове у 5. Мојсијевој. Која тема им је свима заједничка?

- 5. Мојсијева 1,16 _____
- 5. Мојсијева 16,19 _____
- 5. Мојсијева 24,17 _____
- 5. Мојсијева 27,19 _____

Постало је готово пословично да слаби, сиромашни и изопштени на већини људских судова не добијају исту врсту „правде“ као они који поседују новац, моћ и везе. Без обзира на земљу, доба, културу, на узвишене принципе правде и поштења садржане у уставима и законима, или било шта друго – стварност остаје иста: сиромашни, слаби и одбачени готово никада не успевају да остваре своја права на исти начин као други.

Зато је тако изванредно оно што сам Господ овде говори. Та неправда, које има свуда, не треба да постоји у Израелу, међу Божјим народом, међу онима који треба да Га представљају свету. У извесном смислу, да употребимо савремени израз, Господ је желео да у древном Израелу постоји „једнакост пред законом“ за све људе.

Међутим, то је подразумевало нешто још дубље од устаљене судске праксе. „Будите свети, јер сам ја свет, Господ Бог ваш“ (3. Мојсијева 19,2). Да, они су знали ко је прави Бог, вршили су исправне верске обреде и приносили одговарајуће жртве. Све је било у реду. Међутим, шта би све то вредело ако би и даље злостављали слабе и сиромашне међу собом? У пророчким књигама Господ у више наврата укорава оне који су вршили насиље над сиромашнима и угроженима у Израелу. Како можете истовремено бити „свети“ и малтретирати друге? Не можете, ма колико се строго придржавали исправних верских ритуала.

Прочитајте следеће текстове: Амос 2,6; Амос 4,1; Амос 5,11; Исаија 3,14.15; Исаија 10,1.2 и Јеремија 2,34. Шта су говорили пророци а што одражава исто оно на шта је Господ упозоравао древни Израел? Шта нам те речи данас говоре?

ЧИСТА РЕЛИГИЈА ПРЕД БОГОМ

Прочитајте текст 5. Мојсијева 24,10-15. Који су важни принципи ту изнети кад је реч о томе како се треба односити према онима који се налазе под нашом контролом?

Поново видимо Господњу бригу за очување основног људског достојанства. Да, неко вам нешто дугује и време је да вам врати, али покажите према човеку мало поштовања, допустите му да сачува нешто достојанства – хоћете ли? Не упадајте на његов посед и не захтевајте грубо то што вам припада. Уместо тога, сачекајте напољу и пустите да сам дође да вам то преда. Текст 5. Мојсијева 24,12.13 изгледа каже да уколико вам нека сирота душа да своју одећу као „залог”, треба да јој допустите бар да спава у њој током ноћи. Други текстови говоре о томе како се треба понашати према сиромашнима који раде за вас, а које је тако лако угњетавати. Немојте их тлачити, јер је то грех у Божјим очима, и то велики. И опет, да би Израел био сведок, свети народ који хода у истини усред света огрезлог у заблуду, идолопоклонство, грех и зло, он би, неоспорно, морао да се опходи љубазно и пажљиво према најслабијима и најугроженијима у својој средини. У супротном, њихово сведочанство не би ништа вредело.

Прочитајте текст Јаков 1,27-2,11. Шта Јаков ту говори а што је одраз Господњих речи упућених Његовом народу у 5. Мојсијевој? Какав значај има чињеница да Јаков у тим стиховима гласи да сиромашних повезује са Десет заповести?

Мада се ништа у Десет заповести не односи директно на показивање пристрасности према богатима у односу на сиромашне, ипак строго држање слова закона, док се истовремено злостављају сиромашни и угрожени људи, извргава руглу нечије исповедање вере и сваку тврдњу о држању заповести. Волети свог ближњег као себе је највиши израз Божјег закона – и то је садашња истина данас колико и у време апостола Јакова, и као у време кад се Мојсије обраћао Израелу на границама Свете земље.

Зашто се ми, као адвентисти седмог дана који озбиљно схватамо закон, морамо потрудити да озбиљно схватимо и речи апостола Јакова и 5. Мојсијевој? Узимајући у обзир оно што читамо у Јаковљевој посланици, зашто вера у поштовање закона може само да ојача нашу решеност да помажемо сиромашнима и свима другима у нашој средини којима је помоћ потребна?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Тешко је замислити да је чак и у најбољим временима, као што је било време Давида и Соломона, израелски народ могао да буде тако благословен од Бога, а да ипак угњетава сиромашне, беспомоћне и изопштене људе у својој средини.

„Зато што газите сиромаша и узимате од њега жито у данак, саградисте куће од тесана камена, али нећете сједјети у њима; насадисте лијепе винограде, али нећете пити вина из њих. Јер знам безакоња ваша, којих је много, и гријехе ваше, који су велики, који мучите праведника, примате поклоне и изврћете правду убогима на вратима“ (Амос 5,11.12).

„Господ ће доћи на суд са старјешинама народа својега и с кнезовима његовијем, јер ви потрсте виноград, грабеж од сиромаша у вашим је кућама“ (Исаија 3,14).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Израел је требало да се сећа да су у Египту били „странци“, што је био један од разлога из којих је требало да се према странцима и запостављенима у својој земљи понашају онако како би желели да се према њима поступало онда кад су и сами били изопштени. Како је та истина повезана са еванђељем, са идејом да смо крвљу Исусовом ослобођени робовања греху? Зашто би, и на које паралелне начине, оно што је Исус учинио за нас требало да утиче на то како се ми односимо према другима, посебно према беспомоћнима међу нама?
2. Размислите о следећем. Можемо имати богослужење у прави дан, разумети истину о смрти, паклу, жигу звери и тако даље. И то је у реду. Али какав је смисао свега тога ако се ружно понашамо према другима, злостављамо слабе међу собом, или не спроводимо правду поштено онда кад треба да решимо неку ситуацију? Зашто ми, поготово због истине коју поседујемо, морамо посебно водити рачуна да не помислимо како је, у неку руку, познавање те истине само по себи све што Бог захтева од нас? Зашто би то могло да представља опасну замку за нас?
3. Какву улогу би наша вера требало да одигра у томе како би нам помогла да схватимо оно што се углавном подразумева под „људским правима“?

ЈЕР КОЈИ ЈЕ ДРУГИ НАРОД ТАКО ВЕЛИК?

Текстови за проучавање у току седмице: 5. Мојсијева 4,1-9; Матеј 15,1-9; 4. Мојсијева 25,1-15; 1. Коринћанима 10,13; 5. Мојсијева 4,32-35; Матеј 5,13-16.

Текст за памћење: „И који је народ велики који има уредбе и законе праведне као што је сав овај закон који износим данас пред вас?“ (5. Мојсијева 4,8).

Прва три поглавља 5. Мојсијеве била су у основи лекција из историје, која је требало да подсети народ кроз шта су све прошли до тада. До тренутка кад дођемо до 4. поглавља, историјска лекција све више поприма тон проповеди. То препричавање догађаја није било намењено само љубитељима историје, већ је послужило и вишој сврси, показујући им силу и благодат Божију која делује међу људима, и Његову намеру да, и поред тога што су погрешили, Он и даље поштује свој завет с њима.

Четврто поглавље започиње хебрејском речју (везник и прилог), *ve'attah*, која се може превести изразом „а сада“ или „тако сада“. Управо су се осврнули на своју новију историју, подсећајући се на то шта је Бог урадио доводећи их до те тачке – тако да би они „сада“, или „тако сада“, као одговор на то, требало да раде оно што им Бог заповеда (видети такође 5. Мојсијева 10,12).

Због тога је први глагол који се појављује иза „А сада“ – *shama'*, исти глагол (и у истом облику) који је коришћен на почетку молитве *shema*, а значи „чути“, „слушати“ или „послушати“ – глагол који се понавља кроз целу 5. Мојсијеву.

Тако ово поглавље практично почиње речима: Дакле, Израеле, због онога што сам учинио за тебе, мораш се придржавати следећег...

НЕМОЈ ДОДАВАТИ НИТИ ОДУЗИМАТИ

Прочитајте текст 5. Мојсијева 4,1.2. Коју им је нарочиту опомену Господ упутио у погледу Његових „уредби и закона“, и зашто је то било нешто на шта су одмах упозорени? (Видети такође 5. Мојсијева 12,32.)

Господ им каже да поштују „уредбе и законе“ и да им ништа не додају и не одузимају. Зашто Он то каже? Зашто би неко, уосталом, желео да мења Божји закон?

Ми, наравно, знамо одговор.

„Сотона је био упоран и неуморан у својим напорима да настави дело које је започео на небу, да промени Божји закон. Успео је да наведе свет да поверује у теорију коју је изнео на небу пре свог пада, да је Божји закон погрешан и да би га требало преиспитати. Велики део такозване хришћанске цркве својим ставом, ако не и речима, показује да прихвата исту заблуду.“ – Ellen G. White, Selected Messages, Book 2, p. 107.

Када размишљате о историји древног Израела, видите да су они на много начина упадали у невоље, јер не само да су занемаривали одређене законске одредбе, чиме су практично одузимали нешто од закона, већ су му нешто и додавали, у смислу увођења пракси које нису прецизиране законом и које су, у ствари, на крају доводиле до његовог преступања.

Прочитајте текст Матеј 15,1-9. Како ту видимо пример начела на које је, додуше у другом контексту, Мојсије упозоравао децу Израелову?

Када су коначно добили земљу која им је обећана, Јевреји су често занемаривали директна упозорења, на пример, у вези са идолопоклонством. Као резултат тога, следили су многе паганске обичаје, понекад чак и као део своје наводне службе Јахвеу. До Исусовог времена додали су Закону толико различитих људских обичаја да су, према речима самог Христа, учинили „Божију заповест ништавном“.

У сваком случају, било додавањем или одузимањем, Закон је промењен, а народ је трпео последице.

На које начине морамо и ми водити рачуна да не бисмо додавали или одузимали нешто од онога што нам Бог каже да чинимо?

У тексту 5. Мојсијева 4,3.4 деца Израелова добијају још једну лекцију из историје, као подсетник на прошлост и све духовне и практичне истине које би на основу ње, у идеалном случају, требало да науче.

Прочитајте текст 4. Мојсијева 25,1-15. Шта се ту догодило и које је духовне и практичне истине народ требало да извуче из тог фијаска?

Ма колико да су нам непријатне приче о томе како је Израел истребио неке паганске народе из свог окружења, овај извештај сигурно помаже у објашњењу логике која је стајала иза те заповести. Израел је пред незнабожачким народима из свог окружења требало да сведочи о истинитом Богу – једином Богу. Требало је да они буду пример, да покажу како изгледа служба правом Богу. Међутим, везујући се за „богове“ незнабожачких народа око себе, они су често улазили у отворену побуну против самог Бога кога је требало да представе свету.

Мада израз „чинити прељубу“ у Библији често има духовно значење, јер је Израел следио незнабожачке богове и обичаје (видети Осија 4,12-14), у овом случају тај израз (и остатак приче) сугерише да је заиста било сексуалних престапа, бар у почетку. И ту је сотона поново злоупотребио палу људску природу, користећи паганске жене да би завео мушкарце, који су очигледно допустили себи да буду заведени.

Нема сумње да је чин телесног блуда довео и до духовне прељубе. Људи који су у то били укључени на крају су прихватили паганске верске обичаје, тако да Израел „приону уз Велфегора“. Односно, на неки начин су се везали за тог лажног бога, па су му чак и приносили жртве. Упркос свему што су научили и што им је речено, спремно су то одбацили у жару пожуде и страсти.

Како је то могло да се догоди? Лако. Пошто су своју савест отупели првим грехом, физичким, били су зрели за пад у онај други, духовни грех, што је сигурно и био сотонин крајњи циљ. Постали су толико бестидни да је, према тексту, један човек довео своју Маддијанку у сам логор, право пред Мојсија и народ који је плакао пред Шатором.

Наш ум и тело су уско повезани. Оно што утиче на једно утиче и на друго. Шта из ове приче можемо научити о томе колико удовољавање телесним жељама може бити опасно за нас у духовном смислу?

ПРИОНИТЕ УЗ ГОСПОДА БОГА СВОЈЕГА

Хиљаде људи је погинуло због тог греха са Велфегором. Сви мушкарци „који су прионули уз Велфегора“ били су убијени. Ипак, многи нису пали у то отпадништво.

Ко су они били?

„А ви који се држасте Господа Бога својега, ви сте сви живи данас“ (5. Мојсијева 4,4). **На који начин** тај текст објашњава разлику између оних који су пали у грех и оних који нису? Која важна порука се ту налази за нас у вези са грехом, искушењима и Божјом силом у нашем животу?

Запазите супротност између речи „сви“ у овом стиху и у оном претходном. „Сви“ који су следили Велфегора били су уништени, док су „сви“ који су се држали Господа остали живи. Није било средњег пута ни тада, а нема га ни данас. Ми смо или за Исуса, или против Њега (Матеј 12,30).

Јеврејска реч за „држасте се“, *dbk*, често указује на верно приањање уз нешто изван себе. Реч истог корена на јеврејском користи се у тексту 1. Мојсијева 2,24, где се каже да ће мушкарац напустити породицу и „прилепити се“ за своју жену (видети такође Рута 1,14). Иста реч, у том контексту, јавља се још четири пута у 5. Мојсијевој (5. Мојсијева 10,20; 5. Мојсијева 11,22; 5. Мојсијева 13, 4; 5. Мојсијева 30,20), и у сваком од тих случајева основна мисао била је иста: они, људи, требало је да се вежу за свог Бога. Односно, требало је да Му се предају и да црпе силу и снагу из Њега.

Оно што је важно запамтити јесте да је сам народ објекат тог глагола – они морају да спроведу то приањање. Морају да одлуче да се „прилепе“ за Бога, те да, у Његовој сили и снази, избегну пад у грех.

Прочитајте текстове Јуда 1,24 и 1.Коринћанима 10,13. Шта је ту речено у Новом завету, а што се налази и у тексту 5. Мојсијева 13,4?

Бог је веран. Бог је у стању да нас сачува да не паднемо. Али ми морамо свесно да одлучимо, као што су учинили верни у Велфегору, да ћемо се држати Бога. У том случају, можемо бити сигурни да ћемо, без обзира на искушење, успети да останемо верни.

Како нам активности попут молитве, проучавања Библије, богослужења и заједништва помажу да се приклонимо Господу?

ЈЕР КОЈИ ЈЕ НАРОД ТАКО ВЕЛИК?

Оно што следи у наредних неколико стихова после текста 5. Мојсијева 4,4 представља један од најдубљих и најлепших текстова у целом Писму (јеврејски текст је величанствен!). Могло би се чак рећи да се порука 5. Мојсијева, у суштини, налази управо овде, а да је све остало коментар. Док будете читали те стихове, размислите на које би се све начине принцип који је ту изнет могао применити и на нас данас.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 4,5-9. Зашто би Господ, преко Мојсија, рекао тако нешто Израелу?

Господ је желео да они схвате да су позвани, изабрани из посебног разлога. Они су „велик народ“, баш као што је Бог рекао Авраму већ први пут кад га је позвао да изађе из земље Халдејске: „И учинићу од тебе велик народ“ (1. Мојсијева 12,2; видети такође 1. Мојсијева 18,18).

Али сврха тога што их је учинио великим била је да они буду „благослов“ (1. Мојсијева 12,2) за „сва племена на земљи“ 1. Мојсијева 12,3). Мада ће врхунски благослов бити тај што ће Исус, Месија, доћи преко њихове крвне линије, до тада је требало да они буду светлост света. „Него те учиних видјелом народима да будеш моје спасење до крајева земаљских“ (Исаија 49,6). То не значи да се спасење налазило у њима самима, већ да је преко њих требало да се открије истинити Бог, који једини може да спасе.

Израел се клањао и служио Богу који је створио свемир, Господу неба и земље, док су се пагански народи клањали пред камењем, стенама, дрветом и демонима (5. Мојсијева 32,17; Псалми 106,37).

Каква оштра разлика!

У овим стиховима Мојсије указује на две појединости које су Израел учиниле посебним. Прво, то што им је Господ био близу, на јединствен начин, преко Светилишта, а друго је било то што су имали „уредбе и законе праведне као што је сав овај закон“.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 4,32-35. Шта им је Господ још рекао, што је требало да им омогући да увиде какав посебан позив им је упућен?

Без сумње, Израелу је било много дато. Е сад, како су они на то одговорили?

ВАША МУДРОСТ И РАЗУМ

Текст 5. Мојсијева 4,1-9, као што смо видели, био је моћан израз не само посебног статуса који су као народ имали, већ и њиховог мисионарског позива. Кроз све те стихове проткана је идеја да они треба да буду послушни, да следе и чине све што им је Господ заповедио.

Поново прочитајте стих 5. Мојсијева 4,6. За шта Господ конкретно каже да је њихова „мудрост“ и „разум“ у очима осталих народа?

На први поглед могло би се помислити да су сами закони и уредбе били оно што је садржавало мудрост и разум. Али то није оно што текст каже. Господ их је научио уредбама и законима, то је тачно, али њихова мудрост и разум потицали су од тога што су их чували и извршавали. Њихова послушност – то је била њихова мудрост и њихов разум.

Израел је могао да има највеличанственији систем закона, правила и прописа које је свет икада видео (као што у ствари и јесте имао), али какве би користи од свега тога било да их није следио? Њихова мудрост, њихов разум, проистицали су из примене Божјих закона у реалном животу и реалном времену. Требало је да живе у складу са истинама које им је Господ дао, а то је било могуће само ако би им се повиновали. Ни сва светлост и истина не би донели ништа добро ни њима самима ни незнабошцима из њиховог окружења, уколико Израел не би живео у складу с том истином. Зато су они увек изнова позивани да се покоре, јер је њихово поштовање закона и уредби, а не закони и уредбе сами по себи, било пресудно за њихов статус сведока свету.

„Послушност Божјем закону осигурала би Израилцима благостање коме би се дивили сви народи света. Онај исти који је могао да им да мудрост и вештину у свакоме послу и даље би остао њихов Учитељ и оплемењивао би их и уздизао преко послушности своје Закону. Под условом да буду послушни, били би сачувани од болести које су мучиле остале народе и обдарени посебном оштрином ума. Божја слава, Његово величанство и Његова моћ изражавали би се преко њиховог благостања. Требало је да буду царство свештеника и кнезова. Бог им је даровао сва средства да постану најзначајнији народ на Земљи.“ – Елен Г. Вајт, Поуке великог Учитеља, стр. 288 (оригинал).

Прочитајте текст Матеј 5,13-16. Шта нам Исус говори у тим стиховима, што одражава исто оно што је рекао и древном Израелу? У ком смислу би то требало да се примени нарочито на нас као адвентисте седмог дана?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

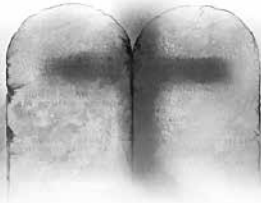
„Од самог почетка великог сукоба на Небу, сотона је желео да сруши Божји закон. У намери да постигне овај циљ, упустио се у побуну против Створитеља. Иако је био прогнан са Неба, наставио је исту битку на Земљи. Циљ за којим је истрајно тежио, огледао се у његовој тежњи да превари људе и да их наведе да прекрше Божји закон. Последице ће бити потпуно исте, без обзира да ли ће га постићи тако што ће их навести да одбаце цео Закон, или да уклоне само једну од његових одредаба. Онај који погреша ‘у једноме’ показује презир према целом закону; својим утицајем и примером стаје на страну престапа, и зато постаје ‘крив за све’ (Јаков 2,10).“ – Елен Г. Вајт, Велика борба, стр. 582 (оригинал).

Што се тиче Велфегора, Елен Вајт је писала: „Усудили су се да ступе на забрањено тло и тако упали у сотонину замку. Омамљени музиком и игром, привучени лепотом незнабожачких свештеница, одбацили су своју верност Господу. Када су се придружили весељу и светковању, неумерено уживање у вину помрачило је њихову свест, и порушило баријере самосавлађивања. Страсти су потпуно преовладале оптеретивши њихову савест разузданошћу, па су допустили да их наговоре да се поклоне идолима. Принели су жртве на незнабожачким олтарима и учествовали у веома срамним обредима.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 454 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Размислите о томе у ком смислу се ми, адвентисти седмог дана, налазимо на месту древног Израела. Сетите се свега што нам је дато, а што свет око нас па чак ни друге цркве немају. Питање за нас је, дакле, следеће: Како одговарамо на оно што смо добили? Колико добро пројектујемо своју „мудрост и разум“ пред светом?
2. „А ви који се држате Господа Бога својега, ви сте сви живи данас.“ И поново, субјекат глагола „држасте“ је народ. Господ се неће прилепити за нас, у смислу да нас неће присилити да будемо уз Њега. Уместо тога, користећи свети дар слободне воље, ми морамо изабрати да се приклонимо Њему. А кад направимо тај избор, како да га следимо до краја и прилепимо се уз Њега?
3. Задржите се на питању с краја проучавања предвиђеног за недељу. Шта значи додавати или одузимати нешто од Божјих заповести? Осим оног очигледног, попут покушаја замене Суботе, на који начин се тако нешто може догодити толико суптилно да уопште и не схватимо шта се догађа?

ЗАКОН И БЛАГОДАТ

Текстови за проучавање у току седмице: Језекиљ 28,15-16; 5. Мојсијева 4,44; Римљанима 3,20; 5. Мојсијева 10,1-15; 5. Мојсијева 5,6-22; 5. Мојсијева 9,1-6.

Текст за памћење: „Не одбацујем благодати Божије; јер ако правда кроз закон долази, то Христос узалуд умрије“ (Галатима 2,21).

Припадници већине хришћанских вероисповести говоре о закону и благодати и разумеју однос између њих. Закон је Божје мерило светости и праведности, а кршење тог закона је грех. „Сваки који чини гријех и безакоње чини“ (1. Јованова 3,4). А будући да смо сви прекршили тај закон – „Али писмо затвори све под гријех“ (Галатима 3,22) – само нас Божја благодат може спасти. „Јер сте благодаћу спасени кроз вјеру; и то није од вас, дар је Божиј“ (Ефесцима 2,8).

(Наравно, ту је и „благ и наговештај“ седмог дана, Суботе, која је део закона. Ипак, из разних разлога, многи хришћани су, бар за сада, одлучни да одбаце седми дан, Суботу, изналазећи свакако слабе изговоре за то. Али то је већ потпуно друга тема.)

Мада се изражава на разне начине, путем бројних сценарија, тема о закону и благодати несумњиво се провлачи кроз Библију, укључујући и 5. Књигу Мојсијеву. Да, 5. Мојсијева такође приказује однос закона и благодати, али у јединственом контексту.

ЗАКОН НА НЕБУ

Бог је Бог љубави, а љубав је свеобухватно начело Његовог карактера и темељ Његове владавине. А будући да је желео да Му узврати-мо љубав, Бог нас је створио као морална бића са слободом савести, слободом својственом љубави.

А оно најважније за идеју моралне слободе је морални закон. Субатомске честице, океански таласи, кенгури, мада у извесној мери следе природни закон, не следе, нити им је потребан морални закон. Он је потребан само моралним бићима, због чега је чак и на небу Бог увео морални закон за анђеле.

Прочитајте текст Језекиљ 28,15.16 који говори о паду Луцифера на небу. На њему се нашло „безакоње“, а такође се каже и да је „грешио“. Шта нам употреба тих речи овде, у контексту неба, открива о постојању моралног закона на небу?

И „безакоње“ и „грех“ су речи које се користе овде међу нама људима. Али Писмо користи исте изразе за оно што се догодило на небу, у сасвим другом делу створеног света. То би требало да нам каже нешто о ономе што постоји на небу, као и на земљи.

„Шта ћемо дакле рећи? Је ли закон гријех? Боже сачувај! Него ја гријеха не познах осим кроз закон; јер не знадох за жељу да закон не каза: не зажели“ (Римљанима 7,7). Како би та иста идеја, макар у начелу, могла да постоји и на небу, где такође постоје морална бића – анђели?

Као што Елен Г. Вајт објашњава: „Божја воља изражена је у прописима Његовог светог закона, а начела овог Закона су небеска начела. Небески анђели не постижу никакво узвишеније знање него што је познавање Божје воље, а испуњавање Његове воље је најузвишенија служба којој могу посветити своје способности.“ – Мисли са горе благослова, стр. 109 (оригинал).

Небо или земља – свеједно: ако постоје морална бића, постоји и морални закон који њима управља, а кршење тог закона, на небу или на земљи, је грех.

Зашто је идеја о моралном закону неодвојива од идеје о моралним бићима? Да нема тог закона, како бисмо одредили шта је морално, а шта није?

ЗАКОН У ПЕТОЈ КЊИЗИ МОЈСИЈЕВОЈ

Јеврејски народ на границама Ханана, Божји изабрани народ, коначно се спремао да наследи земљу коју им је Бог обећао. И, као што смо видели, 5. Мојсијева књига садржи Мојсијева последња упутства Јеврејима пре него што су заузели земљу. А међу тим упутствима биле су и заповести које је требало поштовати.

Прочитајте следеће текстове. Која се мисао увек изнова понавља и зашто је она толико битна за народ? (5. Мојсијева 4,44; 5. Мојсијева 17,19; 5. Мојсијева 28,58; 5. Мојсијева 30,10; 5. Мојсијева 31,12; 5. Мојсијева 32,46; 5. Мојсијева 33,2).

Чак и најповршније читање 5. Књиге Мојсијевој открива колико је поштовање закона било битно за израелски народ. У једном врло реалном смислу, биле су то њихове заветне обавезе. Бог је учинио тако много за њих и учинио би још више – оно што нису могли да учине сами за себе и што пре свега нису ни заслуживали (јер таква је благодат : Бог нам даје оно што не заслужујемо). А оно што је тражио за узврат била је послушност Његовом закону.

Ни сада није другачије. Божја благодат нас спасава, мимо дела закона – „Мислимо, дакле, да ће се човјек оправдати вјером без дјела закона“ (Римљанима 3,28) – а наш одговор је послушност закону. Ми држимо закон, мада не у узалудном покушају да се тиме спасемо, „јер се дјелима закона ниједно тијело неће оправдати пред Њим; јер кроз закон долази познање гријеха“ (Римљанима 3,20) – већ као плод спасења које нам је тако милостиво дато. „Ако имате љубав к мени, заповијести моје држите“ (Јован 14,15).

На 5. Књигу Мојсијевој може се гледати као на једну очигледну поку о благодати и закону. Посредством благодати Бог нас искупљује, чинећи за нас оно што не бисмо могли да учинимо сами за себе (као што Израел није могао сам да се избави из Египта), а као одговор, ми вером живимо у послушности Њему и Његовом закону . Од пада Адама па надаље, све до оних који ће живети у време велике невоље и жига звери, Божји народ је приказан као они „који држе заповијести Божије и вјеру Исусову“ (Откривење 14,12) – Божји однос са Његовим народом је однос закона и благодати. Божја благодат нам опрашта то што смо прекршили Његов закон, а истовремено нас и оспособљава да се повинујемо том закону. То је послушност која проистиче из нашег заветног односа са Њим.

Како можемо избећи замку да поштујући закон не постанемо легалисти?

„LETOV LAK“ – ДА БИ ТИ БИЛО ДОБРО

Скептици, они који траже разлоге за одбацивање Библије, често указују на неке снажне Божје речи које се појављују у Старом завету. Идеја је да је Бог Старог завета био оштар, осветољубив и подлог духа, посебно у поређењу са Исусом. То није нека нова тврдња, али је и сада исто тако погрешна као и пре много векова, кад је први пут ширена.

Стари завет увек изнова представља Господа као Онога који воли свој народ – древни Израел – и жели само оно што је најбоље за њих. Та љубав је снажно осликана и у 5. Књизи Мојсијевој.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 10,1-15. Који је непосредни контекст ових стихова и шта нам они говоре о Божјим осећањима према свом народу, чак и после њиховог греха? Чему нас то, у ствари, учи о благодати?

Ти текстови одишу Божјом милошћу и љубављу према Израелу. Обратите посебно пажњу на 12. и 13. стих. Они су заправо једна дуга реченица, једно питање, а то питање је једноставно: Шта ја, Господ, од вас тражим, осим следећег... да ходате мојим путевима, да ме волите, да ми служите и држите се мојих уредби да би вам било добро?

Све заменице у јеврејском тексту 12. и 13. стиха (као и у српском преводу) налазе се у једнини. Мада се Бог несумњиво обраћа народу у целини, какве би користи од Његових речи уопште било ако их људи, свако од њих појединачно, не би послушали? Целина је добра само онолико колико и збир њених делова. Господ се у ствари обраћао сваком појединцу, један на један, док је говорио Израелу као народу.

Не можемо а да не поменемо и завршетак 13. стиха: Држи све ове заповести и уредбе *letov lak*, што значи „да би ти било добро“. Другим речима, Бог заповеда припадницима свог народа да буду послушни јер је то у њиховом најбољем интересу. Бог их је створио, Бог их одржава, Бог зна шта је најбоље за њих и жели оно што је најбоље за њих. Поштовање Његовог закона, Његових Десет заповести може им бити само на корист.

Закон се често пореди са живом оградом, заштитним зидом, а остајањем унутар тог зида, Његови следбеници су заштићени од навале зла која би их у противном преплавила и уништила. Укратко, Бог је дао закон из љубави према свом народу, а послушност Његовом закону је „за ваше добро“.

На које све начине се можемо сами за себе уверити да је послушност Божјем закону заиста за „наше добро“?

РОБ У ЕГИПТУ

У 5. Књизи Мојсијевој узастопно се појављује једна тема: Господ је искупио свој народ Израел из египатске земље. А народ се увек изнова подсећа на то шта је Бог учинио за њих: „И изведе нас Господ из Мисира руком крјепком и мишицом подигнутом, и страхотом великом и знацима и чудесима“ (5. Мојсијева 26,8; видети такође 5. Мојсијева 16,1-6).

Заправо, кроз цео Стари завет, прича о изласку из Египта помиње се као пример моћног Божјег избављења из ропства и потлаченог положаја, захваљујући Његовој благодати: „Јер те изведох из земље мисирске и искупих те из куће ропске“ (Михеј 6,4).

Чак се и у Новом завету појављује та идеја, при чему се излазак из Египта деловањем велике Божје силе, помиње као симбол спасења вером у Христа: „Вјером пријеђоше Црвено море као по сухој земљи; које и Мисирци окушавши потопише се“ (Јеврејима 11,29; видети такође 1. Коринћанима 10,1-4).

Прочитајте текст 5. Мојсијева 5,6-22 где Мојсије понавља закон, Десет заповести, основ њиховог завета са Јахвеом. Обратите пажњу на четврту заповест и разлог који је овде дат за њено држање. Шта се ту говори а што открива реалност закона и благодати?

Мојсије понавља основну заповест да се треба одмарати седмодана, у Суботу, али јој даје додатни нагласак. Мада је она записана у камену, као што видимо у 2. Мојсијевој, Мојсије овде проширује то што им је већ било дато. Чувајте Суботу, не само као спомен на стварање, већ и као спомен на избављење из Египта. Божја благодат их је спасила из Египта и понудила им одмор од њихових дела (Јеврејима 4,1-5). Сада је, као одговор на благодат коју им је Бог дао, требало да прошире ту благодат на друге.

У том случају, дакле, седми дан Субота постаје не само моћан симбол стварања већ и моћан симбол искупљења и благодати. Сви у домаћинству, не само деца већ и слуге, животиње, па чак и странци међу њима, могли су да се одморе. Субота проширује благодат дату Јеврејима и на друге, чак и на оне изван самог заветног народа. А она се налази у срцу Божјег закона. Према томе, исто оно што је Бог милостиво учинио за њих, и они треба да чине за друге. То је заиста тако једноставно.

Прочитајте текст Матеј 18,21-35. На који начин се начело изнето у тој параболи открива у заповести о Суботи, посебно у смислу који је наглашен у 5. Мојсијевој?

НЕ ЗА СВОЈУ ПРАВДУ

Средишња тема хришћанске религије, заправо, целокупне библијске религије, јесте оправдање једино вером. „Јер шта говори Писмо? Вјерова Авраам Богу, и прими му се у правду“ (Римљанима 4,3).

Познати цитат Елен Г. Вајт на ту тему гласи: „Шта је оправдање вером? То је Божје дело које се састоји у томе да човекову славу положи у прах, и да за њега затим учини оно што сам човек није у стању да учини за себе. Кад људи увиде сопствену ништавност, спремни су да буду заоденути Христовом праведношћу.“ – Елен Г. Вајт, Вера којом живим, стр. 109 (оригинал).

Ван сваке сумње, кад узмемо у обзир ко је Бог и колико је Он свет, за разлику од тога ко смо ми и колико смо несвети у поређењу с Њим, био је потребан невероватан чин благодати да бисмо се ми спасли. И то се заиста догодило! Тај чин благодати одиграо се на крсту, док је Христос, недужан, умирао за грехе кривих.

Имајући тај контекст на уму, прочитајте стихове 5. Мојсијева 9,1-6. Шта Мојсије ту поручује народу који је на драматичан начин откривао стварност Божје благодати према недостојнима? На који начин то што се ту догодило одражава начело оправдања вером?

Ако бисмо покушали да сажмемо Павлово учење о еванђељу, вероватно би одговарајући израз био оно што читамо у тексту 5. Мојсијева 9,5: „Није због праведности и честитости твога срца“ (НСП) Бог одлучио да те спасе. Он ће то учинити због обећања „вечног еванђеља“ (Откривење 14,6), обећања које нам је дато „не по дјелима нашима, него по својој наредби и благодати, која нам је дана у Христу Исусу прије времена вјечнијех“ (2. Тимотију 1,9; видети такође Титу 1,2). Ако нам је то обећање дато „прије времена вјечнијех“, онда сигурно није могло бити на основу наших дела, јер ми нисмо ни постојали „прије времена вјечнијех“, па нисмо ни имали никаквих дела.

Укратко, упркос вашим грешкама, манама и тврдим вратовима, Господ ће учинити то дивно дело за вас и у вама. А као резултат тога, Он вам заповеда да се повинујете Њему и Његовим законима. Обећање је већ дато и испуњено, а ваша дела, ваша послушност, чак и ако су били довољно добри (што нису), нису средство вашег спасења, већ његов резултат.

Господ те је спасао благодаћу. А сада, са Његовим законом написаним у срцу и Његовим Духом који те оснажује, иди и покоравај се Његовом закону.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Христов непријатељ, који се побунио против Божјег закона на небу, као вешт, обучен војсковођа радио је свом снагом, смишљајући планове један за другим, пуне обмане, да би учинио неделотворним Божји закон – једини прави детектор греха, мерило праведности“. – Ellen G. White, Review and Herald, новембар 18, 1890.

Два билиона галаксија пламти у свемиру. Сто милијарди звезда образује једну галаксију – број који изгледа овако: 100.000.000.000. Два билиона галаксија од којих свака има 100 милијарди звезда, то је укупно 200.000.000.000.000.000.000.000 звезда.

А принцип егзистенције гласи: Ко год је нешто замислио и створио, мора бити већи и надмашивати то што је замислио и створио. На пример, Пикасо је већи од Пикасовог уметничког дела и премашује га. Бог који је осмислио и створио наш свемир такође мора бити већи од свемира и надмашивати га.

Имајући то на уму, размислите о следећем тексту: „У почетку бјеше ријеч, и ријеч бјеше у Бога, и Бог бјеше ријеч. Она бјеше у почетку у Бога. Све је кроз њу постало, и без ње ништа није постало што је постало“ (Јован 1,1-3). Односно, Бог који је створио све што је створено, 200.000.000.000.000.000.000.000 звезда и све остало – шта је Он заправо урадио? „Понизио се“, постао је људска беба, живео безгрешним животом, а затим умро на крсту, носећи у себи казну за наше грехе и зло, да бисмо ми могли да примимо обећање о вечном животу.

Пред нама је та велика истина – благодат која нам је дарована у Исусу Христу на крсту. А шта Бог за узврат тражи од нас? „Главни је свему што си чуо: Бога се бој, и заповијести његове држи, јер то је све човјеку“ (Проповедник 12,13).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Одговорите у разреду на питање постављено на крају проучавања предвиђеног за понедељак, о томе како људи који верују у држање Божјег закона, Десет заповести (укључујући и четврту), могу избећи суптилне замке легализма. У чему се послушност, чак и кад је строга и непоколебљива, разликује од легализма, и како можемо уочити разлику између то двоје?
2. Какве приче сте чули (или сазнали из прве руке) о страшним последицама које трпе они који су прекршили Десет заповести? Чему нас то учи о закону? Како закон одражава стварност Божје љубави према нама?
3. Зашто би крст требало да нам укаже на бескорисност покушаја да зарадим свој пут до неба?

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 2,8-9; Римљанима 6,23; 1. Јованова 5,12; 5. Мојсијева 30,1-20; Римљанима 10,6-10; 5. Мојсијева 4,19; Откривење 14,6-12.

Текст за памћење: „Свједочим вам данас небом и земљом, да сам ставио пред вас живот и смрт, благослов и проклетство; зато изабери живот, да будеш жив ти и потомство твоје“ (5. Мојсијева 30,19).

То је увек тужна прича. У овом случају реч је о младој особи, двадесетдогодишњој жени са дијагнозом смртоносне болести. Тумор на мозгу. Чак и уз сва чуда савремене медицине, ништа није могло да се учини, осим да јој се агонија продужи до оног неизбежног. Али ова млада жена, Сенди, није желела да умре.

Зато је сковала план. Након смрти, глава је требало да јој буде замрзнута у посуди са течним азотом, у нади да ће се тако сачувати њене мождане ћелије. И ту ће чекати, педесет година, сто година, хиљаду година, док једном у будућности, када технологија буде довољно напредна, њен мозак, састављен од неуронских веза, не буде могао да се учита у рачунар. И ето – Сенди би могла да „живи“ и даље, можда чак и заувек.

Ове седмице, настављајући са проучавањем 5. Мојсијеве, осврнућемо се на животне изборе и прилику која нам се пружа да изаберемо живот, али под условима које нам је Бог, Дародавац и Одржаватељ живота, милостиво понудио.

ДРВО ЖИВОТА

Нико од нас није тражио да буде овде, зар не? Нисмо изабрали да дођемо у постојање баш као што нисмо изабрали ни где ни када ћемо се родити и ко ће нам бити родитељи.

Тако је било и са Адамом и Евом. Они нису изабрали да их Бог створи, баш као што то нису учинили ни лист, стена, или планина. Али нама, као људским бићима, дато је не само да постојимо (и стена постоји), и не само да живимо (и амеба је жива), већ да живимо као разумна слободна бића створена по Божјем лику.

Али ми ни то нисмо изабрали – да дођемо у постојање као разумна слободна бића створена по Божјем лику. Међутим, оно што нам Бог нуди јесте избор да останемо у постојању. То јест, можемо одлучити да имамо живот у Њему, вечни живот, и то захваљујући Исусу и Његовој смрти на крсту.

Прочитајте следеће текстове: 1. Мојсијева 2,8.9.15-17 и 1. Мојсијева 3,22.23. Које је две могућности Бог понудио Адаму у погледу његовог постојања?

„Усред Едема расло је дрво живота, чији је род имао моћ да обнавља живот. Да је Адам остао послушан Богу, и даље би имао слободан приступ овом дрвету и тако наставио вечно да живи. Међутим, када је згрешио, ускраћен му је и приступ дрвету живота и постао је подложен смрти. Божанска пресуда: ‘Прах си и у прах ћеш се вратити’ указивала је на потпуно гашење живота.“ – Елен Г. Вајт, Велика борба, стр. 532, 533 (оригинал).

Дакле, Библија нам од самог почетка нуди само једну од две могућности: вечни живот, какав је првобитно требало да имамо и вечну смрт, која је у суштини само повратак у ништавило из којег смо потекли.

Занимљиво је такође да се „дрво живота“, за које Писмо каже да даје бесмртност, и које се први пут помиње у првој књизи Библије, поново појављује у њеној последњој књизи. Прочитајте Откривење 2,7 и Откривење 22,2.14. Порука је вероватно та да смо, иако је требало да имамо приступ дрвету живота, због греха тај приступ изгубили. Али на крају, када проблем греха буде коначно и потпуно решен, захваљујући Исусу и плану спасења, откупљени, они који су изабрали живот, поново ће имати приступ дрвету живота, као што је требало да га имамо од почетка.

Размислите о следећем: Како се ми својим свакодневним одлукама опредељујемо за живот или смрт?

НЕМА СРЕДИНЕ

Кроз целу Библију, дакле, нуди нам се једна од две могућности које су нам овде изложене.

Прочитајте следеће текстове. Које две опције, која два избора се у следећим текстовима или отворено наводе или се подразумевају, и како су нам те опције представљене?

Јован 3,16 _____

1. Мојсијева 7,22.23 _____

Римљанима 6,23 _____

Римљанима 8,6 _____

1. Јованова 5,12 _____

Матеј 7,24-27 _____

У крајњој линији, за нас људе нема средине. Пре него што се велика борба потпуно заврши, искорениће се грех, сотона, зло, непослушност и побуна. Након што се то догоди, свако од нас, појединачно, имаће или живот, вечни живот, који је Бог првобитно, пре стварања света, планирао да сви имамо, или ће се суочити са вечном смрћу, то јест, примиће „муку, погибао вјечну од лица Господњег и од славе Његове“ (2. Солуњанима 1,9). Чини се да нам Библија не нуди никакве друге могућности.

Каква ће бити наша судбина? Тај одговор, на крају крајева, зависи само од нас. Пред нама је избор – живот или смрт.

У контексту вечног живота или вечне смрти, зашто је тако утешна библијска истина да се људи у паклу ипак не муче и не горе заувек? Шта би то говорило о Божјем карактеру кад би вечне муке у свесном стању заиста биле судбина изгубљених?

ЖИВОТ И ДОБРО, СМРТ И ЗЛО, БЛАГОСЛОВ И ПРОКЛЕТСТВО

Пред крај 5. Књиге Мојсијева, након дугог говора о томе шта ће се догодити с народом ако буде непослушан Господу и прекрши заветна обећања, 30. поглавље почиње обећањем да ће их Бог, чак и ако падну у грех и буду кажњени изгнанством, ипак вратити у ту земљу.

Односно, вратиће их ако се буду покајали и одвратили од својих злих путева.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 30,15-20. Које су опције ту понуђене древном Израелу и како оне одражавају оно што видимо кроз целу Библију?

Господ је врло јасан: Он, Јахве, ставио је пред њих једну од две могућности, у основи исто оно што је урадио са Адамом и Евом у Едему. Заправо, јеврејске речи за „добро“ (*tov*) и „зло“ (*ra*) у стиху 5. Мојсијева 30,15 су исте оне речи које се користе у 1. Мојсијевој за дрво познања „добра“ (*tov*) и „зла“ (*ra*). Овде, као и у целој Библији, не постоји средина, нити неки неутралан терен на ком се може бити. Они ће или служити Господу и имати живот, или ће одабрати смрт. А исто важи и за нас.

Живот, доброта, благослов, насупротив чему? Смрти, злу и проклетству. Мада би се, у извесном смислу, с правом могло тврдити да им је Бог у ствари нудио само добро, само живот и само благослове. Међутим, ако би се одвратили од Њега, све то зло би природно уследило, јер више не би имали Његову посебну заштиту.

Како год ми то разумели, народу су понуђене те опције. Такође је врло јасно предочена реалност њихове слободне воље, њихове слободе избора. Ти стихови, заједно са многим другим у Библији, у Старом и Новом завету, не би имали никаквог смисла одвојено од свега дара слободне воље, слободе избора.

У једном веома реалном смислу, Господ њима каже: Зато, служећи се слободном вољом коју сам вам дао, изаберите живот, изаберите благослов, изаберите доброту, а не смрт, зло и проклетство.

Толико је очигледно да би такав избор био исправан, зар не? Па ипак, знамо шта се догодило. Велика борба била је и тада исто тако стварна као и данас, а на примеру Израела требало би да се поучимо шта се може догодити ако се не предамо Господу у потпуности, ако не изаберемо живот и све што тај избор подразумева.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 30,20. Запазите повезаност између љубави и послушности. Шта је било неопходно да би Израел био веран Господу? У ком смислу исто начело важи и за нас данас?

НИЈЕ ПРЕТЕШКО ЗА ВАС

У уводу 30. поглавља 5. Мојсијевој Господ говори шта ће бити ако се народ покаје и одврати од својих злих путева. Каква су им дивна обећања ту понуђена!

Прочитајте текст 5. Мојсијева 30,1-10. Која обећања им Бог даје, и поред чињенице да се ту говори о последицама које би уследиле због њихове непослушности? Шта нам то говори о Божјој благодати?

То би сигурно било утешно чути. Међутим, поента није била у томе да је неважно да ли ће се одвратити од онога што им је Бог заповедио или не. Господ никоме не нуди јефтину милост. Ако је то ишта требало да им покаже, онда је то Божја љубав, да би заузврат и они заволели Њега, показујући ту љубав тако што ће бити послушни ономе што им је рекао.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 30,11-14. Шта им Господ ту говори? Које је основно обећање у тим стиховима, и којих текстова Новог завета можете да се сетите који упућују на то исто обећање?

Погледајте какав им је позив ту упућен, прелепим језиком и са непобитном логиком. Господ не тражи од њих ништа што би било сувише тешко учинити. Божја заповест није сувише „тешка“ и „загонетна“ да би је разумели. Нити је изван њиховог домаћаја. То није пут за небо, толико далек да би неко други морао да им га обезбеди, нити је то нешто преко мора, па да неко други мора да им донесе. Напротив, Господ каже: „Него ти је врло близу ова ријеч, у устима твојима и у срцу твојем, да би је творио“ (5. Мојсијева 30,14). Односно, довољно вам је позната да бисте могли да је говорите, и налази вам се у срцу тако да сте свесни да морате да је извршите. Дакле, нема оправдања за непослушност. „Све Његове заповести оспособљавају.“ – Елен Г. Вајт, Поуке великог Учитеља, стр. 333 (оригинал).

Апостол Павле заправо цитира неке од тих стихова у контексту спасења у Христу. Односно, Павле упућује на њих као на пример оправдања вером. (Видети Римљанима 10,6-10.)

А онда, после тих речи у 5. Мојсијевој, деци Израеловој се наравно каже да изабере живот или смрт, благослов или проклетство. И ако, благодаћу и вером, одабере живот, заиста ће га имати.

Ни данас није ништа другачије, зар не?

ПИТАЊЕ БОГОСЛУЖЕЊА

Најважније у заветном односу између Господа и Израела било је богослужење. Оно што их је чинило другачијима од целог света око њих било је то што су само они као народ обожавали истинитог Бога, за разлику од лажних богова и богиња паганског света, који заправо уопште и нису богови. „Видите сада да сам ја, ја јесам, и да нема Бога осим мене“ (5. Мојсијева 32,39).

Прочитајте следеће текстове: 5. Мојсијева 4,19; 5. Мојсијева 8,19; 5. Мојсијева 11,16 и 5. Мојсијева 30,17. Које упозорење налазимо у свима њима? Зашто је то упозорење било толико битно за израелски народ?

Хиљадама година раније, баш као и данас, Божји народ је живео у култури и окружењу чија су атмосфера, обичаји и схватања, у већини случајева, били у сукобу с њиховом вером. Зато је Божји народ морао увек бити на опрезу, да путеви света, његови идоли и „богови“ не би постали предмет њиховог обожавања.

Наш Бог је „љубоморан Бог, Бог ревнитељ“ (5. Мојсијева 4,24; 5. Мојсијева 5,9; 5. Мојсијева 6,15), и само Он је, као наш Створитељ и Откупитељ, достојан нашег обожавања. Ни ту такође нема средине: или се клањамо Господу који доноси живот, доброту и благослов, или се клањамо неком другом богу који доноси зло, проклетство и смрт.

Прочитајте текст Откривење 13,1-15 и усредсредите се на питање како је богослужење ту приказано. Затим упоредите те стихове са текстом Откривење 14,6-12. Шта се ту у Откривењу дешава што подсећа на упозорење дато у 5. Мојсијевој (заправо, у целом Писму) у вези са лажним богослужењем?

Колико год контекст био различит, питање је исто: Хоће ли се људи поклонити правом Богу и имати живот, или ће подлећи притисцима, било отвореним, прикривеним, или и једним и другим, да се одврате од Њега и суоче са смрћу? У крајњој линији, одговор лежи у срцу сваког појединца. Бог није приморавао древни Израел да га следи, а неће ни нас. Као што видимо у тексту Откривење 13, звер и њена икона су те које ће употребити силу. Бог, сасвим супротно, делује путем љубави.

Како можемо бити сигурни да своју оданост Исусу не уступамо полако, једва приметно, неком другом богу?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

И тада је, као и данас, свима понуђен избор. Кључна реч овде је избор. За разлику од извесног схватања хришћанства, према којем је Бог неке људе још пре рођења предодредио не само да буду изгубљени, већ и да заувек горе у паклу, Свето писмо учи да је управо наш слободан избор између живота и смрти, благослова и проклетства, добра и зла, то што одређује с којом ћемо се тријадом (живот, добро, благослов или смрт, зло, проклетство) на крају суочити. Добро је знати да ће чак и за оне који направе погрешан избор, последица бити смрт, вечна смрт, а не вечно мучење у бескрајном огњеном језеру.

„Јер је плата за грех смрт, а дар Божји је живот вечни у Христу Исусу Господу нашему’ (Римљанима 6,23). Док живот представља наследиство праведних, смрт је део који припада безаконицима. Мојсије је објавио Израиљу: ‘Гле, изнесох данас преда те живот и добро, смрт и зло’ (5. Мојсијева 30,15). Смрт о којој говори овај текст није смрт која је била досуђена Адаму, јер цело човечанство трпи казну због његовог престапа. То је ‘друга смрт’ која је најављена као супротност вечном животу.“ – Елен Г. Вајт, Велика борба, стр. 544 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Разговарајте у разреду о идеји изнетој у проучавању предвиђеном за уторак, о томе да ли је Бог тај који директно, овде и сада, спроводи казну за непослушност, или до тога долази као нормална последица непослушности. Или је можда и једно и друго тачно? Или има случајева када је у питању једно или друго? Како разумемо то питање?
2. Чему нас претходно наведени текстови Елен Вајт уче о Божјој сили која нам стоји на располагању ради савлађивања греха?
3. Прочитајте Римљанима 10,1-10, где Павле наводи текст 5. Мојсијева 30,11-14 док објашњава спасење вером у Исуса, на супрот спасењу и праведности који се остварују на основу закона. Шта мислите, зашто је он употребио те стихове из 5. Мојсијевог? Обратите посебну пажњу на текст Римљанима 10,10: „Јер се срцем вјерује за правду, а устима се признаје за спасеније“. Шта Павле тиме хоће да каже?
4. На које начине би наша култура, наше друштво и наше окружење могли да нас својим ставовима, ако не будемо пажљиви, наведу на лажно богослужење?

Текстови за проучавање у току седмице: 5. Мојсијева 5,22-29; 5. Мојсијева 4,25-31; 5. Мојсијева 30,1-10; Матеј 3,1-8; Марко 1,15; Дела 2,37.38.

Текст за памћење: „Али ако и ондје потражиш Господа Бога својега, наћи ћеш га, ако га потражиш свијем срцем својим и свом душом својом“ (5. Мојсијева 4,29).

Једна проста животна чињеница прати све нас – ми смо грешни. Повремено чујемо како неки „стручњак“ негодује због те хришћанске идеје о основној људској искварености, али потребно је само гледати вести у току једног дана или направити брзи преглед људске историје, да би истинитост тог хришћанског учења постала очигледна.

Или, што је још лакше, довољно је погледати у огледало; дакле, не морамо уопште ићи далеко. Свако ко је имао храбрости да се дуго и дубоко загледа у сопствено срце (што може бити заиста застрашујуће), свестан је истинитости онога што пише у Римљанима 3,9-23, и што се завршава речима: „Јер сви сагријешите и изгубили су славу Божију“ (Римљанима 3,23).

Наравно, добру вест налазимо у следећем стиху, „оправдаће се забадава благодаћу његовом, откупом Исуса Христа“ (Римљанима 3,24). У вези са том сјајном вешћу, од пресудне важности је покајање: признање сопственог греха, жалост због њега, тражење Божијег опроштаја и, на крају, одвраћање од њега. С обзиром да смо грешни, покајање би требало да буде средишњи део нашег хришћанског живљења. Зато ћемо, ове седмице, размотрити ту идеју о покајању онако како је изражена у 5. Мојсијевој.

MI-YITTEN

Јеврејски језик којим је писана Библија, као и већина осталих језика, прожет је идиомима, изразима који попримају другачије значење од дословног значења појединих речи у њему. Један од идиома у Старом завету је „mi-yitten“. „Mi“ је питање и значи „ко?“ а „yitten“ значи „даће“. Према томе, дословно, „mi-yitten“ значи „ко ће дати?“

Међутим, у Старом завету тај израз означава жељу и чежњу некога коме је очајнички стало до нечег.

На пример, након бекства из Египта, деца Израелова, суочена са изазовима у пустињи, јадала су се: „Камо да смо помрли од руке Господње у земљи Мисирској“ (2. Мојсијева 16,3). Тај израз „камо да“ потиче од „mi-yitten.“

У тексту Псалми 14,7 Давид се пита: „Ко ће послати са Сиона помоћ Израиљу?“ На јеврејском, израз „ко ће послати“, у ствари је „mi-yitten“.

У тексту Јов 6,8, кад он узвикује: „О да би ми се испунила молба“ – „О“ је, опет, од „mi-yitten“.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 5,22-29, усредсређујући се посебно на 29. стих. Шта значи то што реч преведена као „О“ потиче од „mi-yitten“?

Сам Господ – Бог Створитељ, Онај који је створио простор, време и материју, Онај који је довео наш свет у постојање, Онај који је Адаму удахнуо дах живота – изговара ту реч која се углавном повезује са слабостима и ограничењима људског рода. Какав је то пример реалности слободне воље! Ту видимо да постоје границе онемо што Бог може учинити у оквиру велике борбе. Та употреба „mi-yitten“ открива да чак ни Бог не може да погази нашу слободну вољу – јер, у тренутку кад би то учинио, она више не би била слободна.

Али, исто као што смо слободни да грешимо, ми људи смо такође слободни да изаберемо Господа, да одлучимо да будемо отворени за Његово вођство, да се одредимо, одговарајући Његовом Духу, да се покајемо за своје грехе и да Га следимо. У крајњој линији, избор је наш и само наш, а то је избор који морамо правити из дана у дан, из тренутка у тренутак.

С којим одлукама ћете се суочити у наредних неколико сати или дана? Како можете научити да предате своју вољу Богу како бисте, у Његовој сили, могли да доносите праве одлуке?

ТРАЖИТЕ МЕ И НАЂИТЕ МЕ

Кроз целу Библију наилазимо на доказе о Божјем предзнању. Односно, на чињеницу да Он унапред зна шта ће се све догађати. Било да је реч о успону и паду светских царстава (Данило 7), или поступцима појединаца само неколико сати пре него што до њих дође – „Заиста ти кажем: ноћас док пијетао не зајјева трипут ћеш ме се одрећи“ (Матеј 26,34) – Господ зна крај од почетка. Међутим, Његово предзнање, чак и о томе шта ћемо ми својом слободном вољом одлучити, нема никаквог утицаја на ту слободу избора.

Тако је Господ, чак и пре него што је синове Израелове увео у земљу, знао шта ће они радити кад буду у земљи.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 4,25-28. Шта је Господ рекао да ће они учинити након што уђу у земљу која им је обећана?

У претходним стиховима Господ им посебно напомиње да не праве идоле и да им се не клањају (5. Мојсијева 4,15-20). Ипак, следећи стихови прилично јасно говоре да ће прављење идола и њихово обожавање бити управо оно што ће они чинити, упркос свим упозорењима.

Запазите да Мојсије у тексту 5. Мојсијева 4,25 јасно каже да се то неће десити одмах. После свега што су управо доживели, било је мало вероватно да ће одмах пасти у идолопоклонство. Међутим, с временом, након једне или више генерација, склоност да „забораве“ (5. Мојсијева 4,9) шта је Господ учинио за њих и на шта их је упозорио, довешће до тога да раде тачно оно против чега их је упозоравао.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 4,29-31. Шта Господ каже да ће учинити за њих у тој конкретној ситуацији?

Божја благодат је невероватна. Чак и кад падну у страшно зло идолопоклонства, чак и кад доживе неминовне последице својих греха, ако се обрате Господу, Он ће им опростити и обновити их. Укратко, ако својевољно одлуче да се покају, Бог ће прихватити њихово покајање.

Реч из текста 5. Мојсијева 4,30, која се често преводи изразом „обратити се“, заправо значи „вратити се“. Односно, они треба да се врате Господу, тамо где је требало да буду све време. Јеврејска реч *teshuvah*, од исте те коренске речи као и „вратити се“, у ствари значи „покајање“.

Дакле, у суштини, шта год да покајање обухвата, део тога је и повратак Богу, након што нас наши греси одвоје од Њега.

TESHUVAH

Кроз целу Пету књигу Мојсијеву, провлачи се једна кључна тема – ако послушате Господа бићете благословени, ако будете непослушни сносићете последице. Ни у Новом завету није ништа другачије. „Не варајте се: Бог се не да ружити; јер шта човјек посије оно ће и пожњети. Јер који сије у тијело своје, од тијела ће пожњети погибао; а који сије у Дух, од Духа ће пожњети живот вјечни“ (Галатима 6,7.8).

На несрећу, бар после Пада, грех нам делује исто тако једноставно и природно као дисање. И упркос свим упозорењима и обећањима („Јер заповијест ова коју ти заповиједам данас нити је високо ни далеко од тебе“ 5. Мојсијева 30,11), многи из народа чинили су управо то – падали у грехе на које их је Бог упозорио.

Па ипак, чак и тада, Бог је био вољан да их прими натраг, под условом да се, користећи своју слободну вољу – слободу избора, покају и врате Њему.

Прочитајте поново текст 5. Мојсијева 30,1-10. Шта Господ каже да ће учинити за свој народ, упркос свим неправдама које су починили? На ком услови су, међутим, почивала та дивна обећања?

Замисао је једноставна и јасна: ако забрљате, последице по вас и вашу породицу биће страшне. То је оно што грех чини. Међутим, чак и тада се можете покајати, и Господ ће вас примити натраг и благословити.

Много пута у тим стиховима појављује се иста јеврејска коренска реч из које се изводи појам *teshuvah*. У тексту 5. Мојсијева 30, 2, читамо: „...И обратиш се ка Господу Богу својему“. Део стиха 5. Мојсијева 30,8, мада се често преводи, и то исправно: „А ти кад се обратиш и станеш слушати глас Господа Бога својега“, могао би се превести дословно: „Кад се вратиш и послушаш глас Господњи.“ Конечно, у тексту 5. Мојсијева 30,10, где стоји: „Кад се обратиш ка Господу Богу својему свијем срцем својим и свом душом својом“, опет та реч „обратиш“ у ствари означава „повратак“.

Другим речима, упркос свему што им се догодило, упркос њиховој крајњој повреди и кршењу завета, Господ још увек није завршио с тим народом, и уколико ни они нису желели да Он заврши с њима, могли су ту жељу да покажу кроз покајање.

Мада се баве народом у целини, како ти текстови, упркос другачијем контексту од оног у ком се ми данас налазимо, ипак показују колико је истинско покајање суштински битно за нас као вернике који, с времена на време, такође прекршимо завет који смо склопили са Богом?

ОД СВЕГ СРЦА

Текст 5. Мојсијева 30,1-10 открива благодат и доброту Божију према преступницима и грешницима, и поред тога што је те грешнике и преступнике Бог благословио на јединствен начин: „Јер који је велики народ којему је Бог близу као што је Господ Бог наш, кад га год заовемо?“ (5. Мојсијева 4,7). Упркос свему што је Он учинио за њих, и упркос чињеници да нису имали никаквог стварног изговора нити оправдања за свој грех, они су свеједно грешили (да ли се ико препознаје у томе?).

Па ипак, шта се чак и тада дешавало?

У тексту 5. Мојсијева 30,1-10, усредсредите се на то шта су њихово покајање и њихов повратак (*teshuvah*) Богу подразумева-ли. Шта се захтевало и чему би то данас требало да нас научи кад је реч о томе шта укључује истинско покајање?

На крају, морали су да одлуче да Му се врате и да Му буду послушни од свег срца. У извесном смислу, прави проблем било је њихово срце, јер да су њихова срца била исправна пред Богом, и њихови поступци били би у складу с тим. То јест, они би Му били послушни.

Зато им је упућено дивно обећање да ће Бог, ако Му се „врате“, обротивши се искрено ка Њему, деловати у њима и „обрезати“ њихова срца. Усред свог заточеништва, морали су донети одлуку да се врате Богу, а Он би их затим вратио себи и земљи коју им је дао. Онда би их тамо, у тој земљи, благословио. А део благослова састојао се у Његовом деловању на њихова срца, како би Му се још више приближили, те би они и њихова деца волели Бога „из свега срца својега и из све душе своје и из све снаге своје“ (5. Мојсијева 6,5).

На крају би, одговарајући на Божји подстицај (видети Дела 5,31), морали истински да се покају за своје грехе. Мада се бавила другачијим историјским контекстом, Елен Г. Вајт је писала: „Народ је жалио зато што је својим гресима навукао патње, а не зато што је осрамотио Бога кршењем Његовог светог закона. Истинско покајање значи више него само жаљење због греха. То је одлучно одвраћање од зла.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 557 (оригинал). То је истина коју видимо и у тексту 5. Мојсијева 30,1-10.

Како можемо уочити разлику између жаљења због последица својих греха, које свако може да учини, и жаљења због самих греха? Зашто је та разлика толико битна?

ПОКАЈТЕ СЕ И ОБРАТИТЕ СЕ

Нови завет је, наравно, у великој мери прожет идејом покајања. Јован Крститељ је заправо започео своју службу позивом на покајање.

Прочитајте текст Матеј 3,1-8. Како је идеја о „повратку“ изражена у овим стиховима? Другим речима, шта у ономе што им Јован каже да раде одражава исту мисао коју налазимо у 5. Мојсијевој? **Зашто** су, осим тога, његове речи имале посебан значај за фарисеје и садукееје?

Исус је такође започео своју службу позивом на покајање.

Прочитајте текст Марко 1,15. Шта Исус ту каже и зашто Он повезује покајање са еванђељем?

Било да је реч о Јовану који разговара конкретно са верским вођама, или о Исусу који се обраћа народу у целини, идеја је иста. Ми смо грешници, и мада је Христос дошао да спасе грешнике, ми се морамо покајати за своје грехе. А то покајање – било да је реч о преступнику, или хришћанину који падне у грех, или новообраћеном вернику – подразумева окретање од наших старих грешних путева. Морамо признати своју грешност, а онда, кајући се због самих својих греха (а не само због њихових последица), морамо донети свесну одлуку да те грехе уклонимо. Тек тада ћемо моћи, ослањајући се у потпуности на Исусове заслуге, да „узалушамо глас Господа Бога својега“ (5. Мојсијева 15,5).

Неки проучаваоци Библије у Новом завету виде одјеке идеје о покајању изражене у 5. Мојсијевој. На пример, када је Петар оптужио окупљени народ да су разапели Исуса, многи људи „кад чуше, ражали им се у срцу, и рекоше Петру и осталијем апостолима: шта ћемо чинити, људи браћо?“ (Дела 2,37). Дакле, кад су постали свесни свог греха, зажалили су због тога („ражали им се у срцу“), и пожелели да сазнају шта сада треба да ураде да би били поново прави пред Богом кога су увредили.

Није ли то приближно иста ситуација у којој се налазимо сви ми – грешници који су увредили Бога?

Прочитајте Дела 2,38. Како је Петар одговорио на њихово питање и како та епизода открива начело истинског покајања?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Наше покајање биће продубљивано сваким кораком којим напредујемо у свом хришћанском искуству. Управо онима којима је опростио, онима које је признао као свој народ, Господ каже: ‘И опоменућете се злих путова и дела својих која не беху добра, и сами ћете себи бити мрски за безакоња своја и гадове своје’ (Језекиљ 36,31). Он поново наглашава: ‘И ја ћу утврдити свој завет с тобом, и познаћеш да сам ја Господ. Да се опоменеш и постидиш и да не отвориш више уста од срамоте, када ти опростим све што си учинила!’ (Језекиљ 16,62.63) Тада нас наше усне више неће уздизати. Знаћемо да је наша успешност једино у Христу. Признање апостола биће и наше: ‘Јер знам да добро не живи у мени, то јест у телу мојему!’ (Римљанима 7,18) ‘А ја Боже сачувај да се чим другим хвалим осим крстом Господа нашега Исуса Христа, којег ради разапе се мени свет, и ја свету’ (Галатима 6,14).“ – Елен Г. Вајт, Поуке великог Учитеља, стр. 160, 161 (оригинал).

„Доброта Божја на покајање води!’ (Римљанима 2,4). Златним ланцем милости и сажаливе Божје љубави окружена је свака угрожена душа. Господ изјављује: ‘Љубим те љубављу вечном, зато ти једнако чиним милост’ (Јеремија 31,3).“ – Елен Г. Вајт, Поуке великог Учитеља, стр. 202 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Мада се морамо покајати, како можемо избећи замку да покајање сматрамо својом заслугом, као да је сам чин покајања оно што нас чини исправним пред Богом? На који начин једино можемо бити прави пред Богом?
2. „Тада видјевши Јуда издајник његов да га осудише раскаја се, и поврати тридесет сребрника главарима свештеничкијем и старјешинама, говорећи: ја сагријеших што издадох крв праву. А они рекоше: шта ми маримо за то? Ти ћеш видјети. И бацивши сребрнике у цркви изиђе, и отиде те се објеси“ (Матеј 27,3-5). Нема сумње да је Јуда зажалио због онога што је учинио Исусу (уосталом, убио се због тога). Зашто се, међутим, његови поступци не сматрају истинским покајањем?
3. Како би реалност грешности људске природе, а посебно наша сопствена грешност, могла да нас учини понизним пред другима (тако да их не осуђујемо) и пред Богом? Како нам чињеница да је за наше спасење био неопходан крст, односно смрт Божијег Сина, показује колико је грех заиста лош?

ПАМТИ И НЕ ЗАБОРАВИ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 9,8-17; 5. Мојсијева 4,32-39; Откривење 14,12; 5. Мојсијева 4,9,23; 5. Мојсијева 6,7; 5. Мојсијева 8,7-18; Ефесцима 2,8-13.

Текст за памћење: „Памти и не заборави како си гњевео Господа Бога својега у пустињи; од онога дана кад изидосте из земље Мисирске па докле дођосте на ово мјесто, непокорни бијасте Господу“ (5. Мојсијева 9,7).

У целој Библији појављују се те две речи: памтити и заборавити. Обе се односе на нешто људско, нешто што се дешава у нашем уму. Обе су глаголи и имају супротно значење: памтити значи не заборавити, а заборавити значи не памтити.

Бог често тражи од свог народа да се сећа свега оног што је учинио за њих, да се сећају Његове благодати и доброте према њима. Велики део Старог завета састоји се од пророчких опомена народу, јеврејском народу, да не забораве шта је све Господ учинио за њих. Такође, и што је најважније, нису смели да забораве које је њихово звање у Њему и која врста људи је требало да буду у одговору на тај позив. „Памтим дјела Господња; памтим пређашње чудо твоје“ (Псалми 77,11).

Да ли је за нас данас ишта другачије, како на заједничком, тако и на личном плану? Како је лако заборавити шта је Бог учинио за нас!

Ове седмице, осврнућемо се на то важно начело, онако како је изражено у 5. Мојсијевој – на памћење и заборављање Божјих дела у нашем животу.

СЕЋАЊЕ НА ДУГУ

Први пут се реч „опоменути се“ појављује у Библији у 9. поглављу 1. Мојсијевој, када је после свеопштег потопа Господ рекао Ноју да ће ставити дугу на небо у знак свог завета са целом земљом, да никада више не би уништио земљу потопом.

Прочитајте текст 1. Мојсијева 9,8-17. Како се ту користи реч „опоменути се“ и шта из њене употребе можемо научити о томе како треба да се подсећамо шта је Бог учинио за нас?

Наравно, Богу није потребна дуга да би се сетио свог обећања и свог завета. Он је само говорио језиком који су људи могли да разумеју. Ако ништа друго, дуга је ту за нас, људе, да бисмо се сећали Божијег обећања и завета да неће поново уништити свет водом. Другим речима, дуга је требало да помогне људима да се сете тог посебног завета који је Бог склопио. Сваки пут кад би се појавила дуга, Божји народ би се сетио не само Божјег суда над светом због његових греха, већ и Његове љубави према свету и обећања да га више неће поплавити.

Дакле, ту видимо важност идеје о сећању – сећању на Божја обећања, сећању на Божје опомене, сећању на Божје деловање у свету.

Дуга на небу постаје још важнија данас када, на основу континуитета природних закона, многи научници одбацују идеју да се свеопшти потоп уопште икада десио. Интересантно је да Елен Вајт пише о томе како су пре Потопа многи имали управо ту исту идеју да континуитет природних закона искључује могућност да се свеопшти потоп уопште икада догоди. Она пише како су умни људи тврдили да су природни „закони тако непоколебљиво утврђени да их ни сам Бог не може променити“. – Стварање, патријарси и пророци, стр. 97 (оригинал). Дакле, пре Потопа, људи су, на основу природних закона, тврдили да до њега не може да дође. Данас, после Потопа, људи, на основу природних закона, тврде да до њега никад није ни дошло.

Међутим, Бог нам у својој Речи говори о Потопу. Он је дао свету знак који подсећа не само на Потоп, већ и на Његово обећање да га више никад неће пустити на земљу. Зато, ако се сетимо шта дуга значи, можемо имати потврду, исписану преко неба у тим прелепим бојама, да је Божја Реч сигурна. А ако можемо веровати Његовој Речи у вези с тим обећањем, зашто јој не бисмо веровали и у вези са свим осталим што нам Он говори?

Следећи пут кад будете видели дугу, сетите се Божјих обећања. Како можемо научити да верујемо свим тим обећањима?

У ВЕЗИ СА СТАРИМ ВРЕМЕНИМА

У 4. поглављу 5. Мојсијеве читамо дивне савете које је Господ, преко Мојсија, упутио Израелцима у вези с њиховим великим предностима као Божјег изабраног народа. Он их је искупио из Египта „кушањем, знацима и чудесима и ратом и руком крјепком и мишицом подигнутом и страхотама великим, као што је учинио све то за вас Господ Бог ваш у Мисиру на ваше очи“ (5. Мојсијева 4,34). Другим речима, Бог не само да је учинио нешто велико за вас, већ је то учинио на начин који би требало да вам помогне да се сетите, и да никад не заборавите, које је све велике ствари учинио за вас.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 4,32-39. Чега је Господ тражио да се сећају и зашто је то било толико важно?

Мојсије води народ уназад кроз читаву историју, све до самог стварања, и поставља им реторичко питање да ли је у читавој историји икад учињено ишта слично томе што је учињено за њих. Он им заправо каже да се распитају, то јест да проуче и виде да ли се икад раније догодило нешто попут тога што су сами искусили. Поставивши тих неколико питања, Мојсије је настојао да их наведе да се сами увере шта је Господ учинио за њих, и да на тај начин коначно схвате колико треба да Му буду захвални за сва та силна дела у њиховом животу.

Најважније међу тим делима било је њихово избављење из Египта, а онда, нешто можда још невероватније, када им се Бог обратио са Синаја, омогућивши им да чују Његове речи „исред огња“.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 4,40. Какав је, дакле, закључак Мојсије желео да народ извуче из тих речи о свему што је Бог учинио за њих?

А Господ није све то чинио без икаквог циља. Он је искупио свој народ, поштујући свој део завета који је склопио с њима. Били су ослобођени из Египта, и spremали се да уђу у Обећану земљу. Бог је испунио свој део, а они су сада били позвани да испуне свој, а то је значило, једноставно, да буду послушни.

На који начин тај модел представља план спасења као што је изражен у Новом завету? Шта је Исус учинио за нас и како ми треба да одговоримо на то? (Видети Откривење 14,12.)

ПАЗИ... ДА НЕ ЗАБОРАВИШ

Прочитајте текст 5. Мојсијева 4,9.23. Шта им Господ ту заповеда и зашто је та опомена била толико важна за народ?

Два глагола доминирају уводним делом оба та стиха: „пазити“ и „заборавити“. Господ им заправо говори: пазите да не заборавите. Односно, не заборавите оно што је Господ учинио за вас, нити завет који је склопио с вама.

Глагол „пазити“, *smr* (који се у још једном облику користи у стиху 5. Мојсијева 4,9, у преводу „чувај“) јавља се у целом Старом завету, а значи „чувати“, „пазити“, „одржати“ или „стражарити“. Занимљиво је да се он у Писму први пут појављује још пре пада у грех, када је Господ рекао Адаму да „чува“ врт који му је дао (1. Мојсијева 2,15).

Сада, међутим, Господ каже народу, свакоме понаособ (глагол је у једнини), да се чувају да не забораве. Ту није толико реч о „забраву“ у смислу губитка памћења (мада се с временом и то дешава, посебно код нових генерација које долазе), већ више у смислу немарности према заветним обавезама. Односно, требало је да воде рачуна о томе ко су и шта то подразумева, у смислу како треба да живе пред Богом, пред осталим Јеврејима, пред странцима међу њима и пред народима из свог окружења.

Прочитајте поново стих 5. Мојсијева 4,9 (видети такође 5. Мојсијева 6,7 и 5. Мојсијева 11,19), али обратите посебну пажњу на последњи део, где се говори о томе како је требало да поучавају своју децу и унуке. Како је то могло да им помогне да не забораве?

Није случајно што им је Мојсије, одмах после налога да не забораве, да не дозволе да те ствари „изиђу из срца твојега“, поручио да томе поучавају следећу генерацију и генерацију после ње. Не само да је требало да њихова деца чују шта се догађало, већ, што је можда још важније, причање и препричавање о свему што је Бог учинио за њих спречавало је народ да заборави те догађаје. А који би, уосталом, био бољи начин да се сачува знање о томе шта је Господ учинио за свој изабрани народ?

У ком смислу је причање другима о вашем личном искуству са Господом користило не само другима, већ и вама самима? Како вам је причање о Божјем вођству помогло да не заборавите како вас је Он водио?

СИТИ И ЗАДОВОЉНИ

Некадашњи вођа цркве, који је 34 године радио при Генералној конференцији адвентиста седмог дана, изнео је причу о томе како су, пре доста времена, он и његова супруга, слетевши на аеродром, изгубили део пртљага. „Тачно тамо“, рекао је, „уз траку за пренос пртљага, јавно и пред свима, клекли смо и помолили се Господу за повратак изгубљених ствари.“ А онда, много година касније, догодило им се потпуно исто: стигли су на аеродром, али део њиховог пртљага није. Затим је испричао шта се потом догодило. „Не брини“, рекао је својој жени, „осигурање ће то покрити“.

Имајући ту причу на уму, прочитајте текст 5. Мојсијева 8,7-18. Какво упозорење Господ ту даје свом народу, и шта би оно требало да значи за нас данас?

Погледајте шта би им све верност Господу донела. Не само да би поседовали дивну и богату земљу, „земљу, гдје нећеш сиротињски јести хлеб, гдје ти неће ништа недостајати“ (5. Мојсијева 8,9), већ би ту били изузетно благословени – имали би земљу и стада и сребро и злато и прелепе куће. Односно, била би им пружена сва материјална удобност коју овај живот може да понуди.

Али шта би се онда десило? Суочили би се са опасношћу која увек прати богатство и физички просперитет, а то је заборављање на чињеницу да је само Господ тај који „даје снагу да добављаш благо“ (5. Мојсијева 8,18).

Можда не у почетку, али како би године одмицале, и уз материјалну удобност која им је пружена, заборавили би своју прошлост, заборавили би како их је Господ водио кроз „сву ону пустињу велику и страшну“ (5. Мојсијева 1,19), и могли би заиста да помисле како су им њихова памет и таленти обезбедили толики успех.

Управо на то их је Господ упозорио (али, нажалост, нарочито кад читамо касније пророке, видимо да им се баш то ипак догодило).

Зато им Мојсије говори да се, усред свог благостања, сете да је једино Господ учинио све то за њих, и да не допусте да их завајају материјални благослови које им је дао. Вековима касније, и сам Исус је, преко параболе о сејачу, упозоравао на „пријевару богатства“ (Марко 4,19).

Ма колико новца и материјалних добара имали овде, сви смо ми тело и крв које чека само рупа у земљи. Шта би то требало да нам каже о опасностима које проистичу из богатства, јер нас то богатство може навести да заборавимо на потребу за оним Јединим који нас може избавити из те рупе у земљи?

ПАМТИ ДА СИ БИО РОБ

Прочитајте следеће текстове: 5. Мојсијева 5,15; 5. Мојсијева 6,12; 5. Мојсијева 15,15; 5. Мојсијева 16,3.12 и 5. Мојсијева 24,18.22. Шта је конкретно Господ желео да они никад не заборавају и зашто?

Као што видимо, кроз цео Стари завет Господ је непрестано враћао њихове мисли на Излазак, на њихово чудесно избављење, Божјом силом, из Египта. И до дан-данас, хиљадама година касније, Јевреји славе Пасху, у спомен на оно што је Господ учинио за њих. „И кад дођете у земљу коју ће вам дати Господ, као што је казао, држите ову службу. И кад вам реку синови ваши: каква вам је то служба? Реците: ово је жртва за пролазак Господњи, кад прође куће синова Израиљевих у Мисиру убијајући Мисирце, а домове наше сачува“ (2. Мојсијева 12,25-27).

За данашњу цркву Пасха је симбол избављења које нам је понуђење у Христу: „Јер и пасха наша закла се за нас, Христос“ (1. Коринћанима 5,7).

Прочитајте текст Ефесцима 2,8-13. Шта је тим обраћеницима из незнабоштва речено да треба да памте? Каква паралела у томе постоји са оним што је Јеврејима у 5. Књизи Мојсијевој речено да треба да памте?

Павле је желео да се ти људи сете шта је Бог учинио за њих у Христу, од чега их је спасао и шта тренутно поседују захваљујући Божјој благодати према њима. Као и у случају деце Израелове, ништа у њима самима нити од њих самих није их препоручило Богу. Само их је Божја благодат, која им је дата, мада су били „без дијела у завјетима обећања“, чинила оним што су били у Христу Исусу.

Било да је реч о Јеврејима у пустињи, хришћанима у Ефесу или адвентистима седмог дана било где у свету, од пресудне важности је одувек било да памтимо и не заборављамо шта је Бог у Христу учинио за нас. Зато није ни чудо што су нам упућене следеће речи: „За нас би било добро да свакога дана проведемо један сат у размишљању о Христовом животу. Треба да га проучавамо у свакој појединости и допустимо својој машти да обухвати све призоре, нарочито оне везане за крај Његовог живота. Док се тако бавимо Његовом великом жртвом за нас, наше поверење у Њега постаће много постојаније, наша љубав ће оживети и дубље ће нас прожимати Његов дух.“ – Елен Г. Вајт, Чежња векова, стр. 83 (оригинал).

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Колико је Бог био љубазан и пун саучешћа према својим па-лим створењима када је одлучио да стави прекрасну дугу у облаке као залог свога завета с људима! Господ је изјавио да ће се сетити свога завета када год буде погледао дугу. То не значи да ће га икада заборавити, већ да нам се обраћа нашим језиком да бисмо Га боље разумели. Бог је у ствари желео да каснијим нараштајима, када их деца буду запитала за значење величанственог лука који премошћује небеса, родитељи могу да понове причу о Потопу и да им кажу да је Свевишњи затегао лук и ставио га у облаке као залог да вода више никада неће преплавити земљу. Дуга је требало да из нараштаја у нараштај сведочи о Божјој љубави према човеку и јача његово поверење у Бога.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 106, 107 (оригинал).

Још од оснивања хришћанства, никад није постојала црква која је уживала у богатству и погодностима у каквим црква у појединим земљама света ужива данас. Питање је: По коју цену? Такво богатство свакако утиче на нашу духовност, и то не на добро. Како би и могло? Откада богатство и материјално обиље подстичу хришћанске врлине самоодрицања и самопожртвовања? У већини случајева догађа се управо супротно: што људи више имају, то постају самозадовољнији и мање склони да се ослањају на Бога. Богатство и просперитет, колико год били пријатни, доносе са собом многе опасне духовне замке.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Разговарајте о томе како богатство (што може бити врло релативан појам, јер неко кога у његовој земљи не сматрају богатим, може бити сматран изузетно богатим у некој другој земљи) утиче на нашу духовност. На које начине се они који поседују „новац“ могу заштитити од неких духовних опасности које богатство може да изазове?
2. Разговарајте у разреду о завршним призорима из Христовог живота и о томе шта нам они говоре о Божјој љубави према нама, и о разлозима из којих никад не смемо заборавити реалност те љубави. Чега се још можете сетити што открива Божју доброту и разлоге из којих би ту стварност требало увек да имамо на уму?
3. Као што неки научници кажу да није било свеопштег Потопа, упркос библијској тврдњи да га је било (и дуги), тако неки кажу да није било ни шестодневног Стварања, упркос библијској тврдњи да га је било (и седмом дану, Суботи, као успомени на њега). Како нам то показује колико снажан и негативан може бити утицај одређене културе на веру?

ПЕТА КЊИГА МОЈСИЈЕВА У КАСНИЈИМ СПИСИМА

Текстови за проучавање у току седмице: 2. О царевима 22; Немија 9,6; Јеремија 7,1-7; Псалми 148,4; Јеремија 29,13; Михеј 6,1-8; Данило 9,1-19.

Текст за памћење: „Али ако и ондје потражиш Господа Бога својега, наћи ћеш га, ако га потражиш свијем срцем својим и свом душом својом“ (5. Мојсијева 4,29).

Једна од фасцинантних ствари у вези са Библијом, посебно са Старим заветом, јесте колико се често она позива или алудира на себе саму. Односно, каснији писци у Старом завету позивају се на раније, користећи њих и њихове списе како би изнели своје ставове.

На пример, 81. Псалам се враћа на 2. Књигу Мојсијеву и готово дословно цитира преамбулу закона Десет заповести када псалмиста пише: „Ја сам Господ Бог твој, који сам те извео из земље мисирске“ (Псалми 81,10).

Кроз цео Стари завет наводи се 1. Мојсијева, а нарочито извештај о Стварању, као, на пример, у тексту: „Погледах на земљу, а гле без обличја је и пуста; и на небо, а свјетлости његове нема“ (Јеремија 4,23; видети 1. Мојсијева 1,2).

Заиста, много пута су се каснији писци Старог завета, попут пророка, позивали на 5. Књигу Мојсијеву, која је имала тако одлучујућу улогу у заветном животу раног Израела. Ове седмице обратићемо посебну пажњу на то како су ту књигу користили каснији писци. Које делове 5. Мојсијеве су користили и које су закључке изводили а да су релевантни и за нас данас?

ЗАКОНИК

Јудејски цар Јосија, који је имао осам година када је зацарен, владао је 31 годину (640 – 609. п.н.е.) пре своје смрти на бојном пољу. У осамнаестој години његове владавине догодило се нешто што је, бар на неко време, променило историју Божјег народа.

Прочитајте 2. О царевима 22. Које поуке можемо извући из тог догађаја?

Научници су одавно закључили да је „Законик“ (2. О царевима 22,8), у ствари, 5. Књига Мојсијева, која је очигледно била изгубљена за народ дуги низ година.

„Јосија се веома узнемирио када су му први пут прочитали опомене и савете, забележене у прастаром рукопису. Никада раније није тако потпуно схватио јасноћу којом је Бог откривао Израилу ‘живот и смрт, благослов и проклетство’ (5. Мојсијева 30,19)... Књига је обилвала обећањима о Божјој спремности да савршено избави оне који се потпуно поуздају у Њега. Као што је моћно радио на њиховом избављењу из египатског ропства, тако ће моћно радити на њиховом учвршћивању у Обећаној земљи и њиховом заузимању првог места између свих народа на Земљи.“ – Елен Г. Вајт, Историја пророка и царева, стр. 393 (оригинал).

У целом следећем поглављу, можемо да видимо колико је озбиљно цар Јосија настојао да држи „заповијести његове и свједочанства његова и уредбе његове свијем срцем и свом душом“ (2. О царевима 23,3; видети такође 5. Мојсијева 4,29; 5. Мојсијева 6,5; 5. Мојсијева 10,12; 5. Мојсијева 11,13). А та реформа је обухватала и очишћење земље, тако да „све гадове који се виђаху у земљи Јудиној и у Јерусалиму истријеби Јосија да изврши ријечи закона написане у књизи коју нађе Хелкија свештеник у дому Господњем“ (2. О царевима 23,24).

Пета књига Мојсијева била је пуна опомена и упозорења Израелцима да не следе обичаје околних народа. Све што је Јосија предузео и учинио, укључујући погубљење идолопоклоничких свештеника у Самарији (2. О царевима 23,20), открило је колико су се они удаљили од истине која им је поверена. Уместо да остану свети народ као што је требало да буду, правили су компромисе са светом, мада су углавном били уверени да је њихов однос са Господом сасвим у реду.

Каква опасна обмана.

Какво темељно чишћење би ми требало да спроведемо у својим домовима, па чак и црквеним институцијама, да бисмо заиста служили Господу свим срцем и душом?

НЕБО НАД НЕБЕСИМА

Пета књига Мојсијева веома јасно показује да су закон и завет били од пресудног значаја, не само кад је реч о односу Израела према Богу, већ и о сврси коју су имали као „изабрани“ народ (5. Мојсијева 7,6; 5. Мојсијева 14,2; 5. Мојсијева 18,5).

Прочитајте текст 5. Мојсијева 10,12-15, где је великим делом наглашена та идеја о закону и статусу Израела као избраног народа. Шта се, међутим, у Библији подразумева под изразом „небо над небесима“? Шта Мојсије хоће да нагласи тим изразом?

Значење израза „небо над небесима“ није у потпуности јасно, бар не у овом непосредном контексту, али Мојсије несумњиво жели да укаже на Божју славу, моћ и величанство. Односно, он хоће да каже како Њему припада не само небо већ и „небо над небесима“, што је највероватније идиоматски израз који указује на потпуну Божју сувереност над целим створеним светом.

Прочитајте следеће стихове, од којих су сви засновани на изразу који се најпре појављује у 5. Мојсијевој. Који закључак је изведен у сваком од тих случајева, и како у томе видимо утицај 5. Мојсијевог?

1. О царевима 8,27 _____

Немија 9,6 _____

Псалми 148,4 _____

У 9. поглављу Књиге Немијине посебно је јасно изложена тема о Богу као Створитељу, кога једино треба обожавати. Он је створио све, чак и „небеса над небесима и сву војску њихову“ (Немија 9,6). Заправо, у тексту Немија 9,3 видимо да се пред народом „читаше закон Господа Бога“, што је највероватније, као и у време цара Јосије, била 5. Књига Мојсијева. То објашњава зашто су, неколико стихова касније, Левити у својим хвалоспевима Богу користили тај израз „небеса над небесима“, који потиче директно из 5. Мојсијевог.

Бог је створитељ не само земље већ и „неба над небесима“. А онда, помислите само да је тај исти Бог отишао на крст! **Зашто је обожавње једини прикладан одговор на оно што је Бог учинио за нас?**

ПЕТА МОЈСИЈЕВА У КЊИЗИ ПРОРОКА ЈЕРЕМИЈЕ

Пре много година, један младић, агностик, страствено је трагао за истином – каква год она била и куда год га одвела. На крају, не само да је поверовао у Бога Оца и у Исуса, већ је прихватио и поруку адвентиста седмог дана. Његов омиљени библијски стих био је Јеремија 29,13, који гласи: „И тражићете ме, и наћи ћете ме, кад ме потражите свијем срцем својим.“ Годинама касније, проучавајући своју Библију, поново је наишао на тај стих, али овог пута у 5. Мојсијевој. Дакле, Јеремија га је преузео од Мојсија.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 4,23-29. Какав је контекст тог обећања датог Израелу и како би оно могло да се односи и на нас данас?

Као што смо већ видели, 5. књига Мојсијева поново је откривена током владавине цара Јосије, а под његовом влашћу Јеремија је започео своју службу. Отуда није ни чудо што се утицај 5. Мојсијеве може запазити у Јеремијиним списима.

Прочитајте текст Јеремија 7,1-7. Шта Јеремија ту говори народу, и како је то повезано са оним што пише у 5. Мојсијевој?

Мојсије, у 5. Мојсијевој, више пута наглашава да је њихов боравак у хананској земљи услован, и да уколико буду непослушни, неће остати на том месту које је Бог изабрао за њих. Обратите посебну пажњу на упозорење у тексту Јеремија 7,4, чиме се заправо поручује: да, ово је Божји храм, и да, ви сте изабрани народ, али ништа од тога неће бити важно ако не budete послушни.

А та послушност је обухватала и начин на који су поступали према странцима, сирочадима, удовицама – идеја која сеже директно до 5. Мојсијеве и неких одредби завета које су морали да следе: „Не изврши правиче дошљаку ни сироти, и не узимај у залог халјине удовици“ (5. Мојсијева 24,17; видети такође 5. Мојсијева 24,21; 5. Мојсијева 10,18.19; 5. Мојсијева 27,19).

Прочитајте стих Јеремија 4,4 и упоредите га са стихом 5. Мојсијева 30,6. Која је порука ту упућена народу, и како се то начело може подједнако применити на Божји народ данас?

ШТА ГОСПОД ЗАХТЕВА?

Велики део пророчких списа састојао се од позива на верност. И то не само на верност уопште, већ посебно на верност у испуњавању свог удела у завету, који је поново потврђен непосредно пре њиховог уласка у Обећану земљу. То је оно о чему говори 5. Мојсијева: о поновном потврђивању Божјег завета са Израелом. Господ се сада, после њиховог четрдесетогодишњег лутања, спремао да у већој мери испуни (или почне да испуњава) своја заветна обећања, свој део споруума. Зато их Мојсије опомиње да и они испуне свој део. Заиста, мноштво пророчких списа у основи се сводило на исто, на позивање народа да одржи своју страну завета.

Прочитајте текст Михеј 6,1-8. Шта Господ ту говори народу и у каквој је то вези са 5. Мојсијевом? (Видети такође Амос 5,24 и Осија 6,6.)

Библијски научници у тим стиховима из Књиге пророка Михеја виде нешто што је познато као „заветна тужба“ у којој Господ „тужи“ или покреће парницу против свог народа због кршења завета. У овом случају, Михеј каже да Господ „има парбу с народом својим“ (Михеј 6,2), при чему реч „парба“ (*riv*) може да се односи на правни спор. Односно, Господ је покренуо правни поступак против њих, што је слика која подразумева правне (осим релационих) аспеката завета. То не би требало да нас изненади, будући да се закон, на крају крајева, налазио у основи тог завета.

Запазите такође како Михеј позајмљује одређене изразе директно из 5. Мојсијева: „Сада дакле, Израилу, шта иште од тебе Господ Бог твој, осим да се бојиш Господа Бога својега, да ходиш по свијем путевима његовијем и да га љубиш и служиш Господу Богу својему из свега срца својега и из све душе своје, држећи заповијести Господње и уредбе Његове, које ти ја данас заповиједам, да би ти било добро?“ (5. Мојсијева 10,12.13). Али, уместо да директно цитира, Михеј прилагођава те речи мењајући „слово закона“ из 5. Мојсијева у „дух закона“, који упућује на то да треба бити праведан и милостив.

Оно о чему се ту заправо говори јесте да, без обзира на све спољашње манифестације религије и побожности (мноштво животињских жртава – „тисуће овнова“), то није била суштина заветног односа Израела са Богом. Каква је корист од све те спољашње побожности ако, на пример, они „желе њиве и отимају их; желе куће, и узимају; чине силу човјеку у кући његовој, човјеку у наслѣдству његову“ (Михеј 2,2)? Израел је требало да буде светлост свегу, да би остали народи са дивљењем приметили: „Само је овај велики народ народ мудар и разуман“ (5. Мојсијева 4,6). Дакле, требало је да поступају мудро и разумно, а то је подразумевало праведно и милосрдно опхођење према осталим људима.

ДАНИЛОВА МОЛИТВА

Једна од најпознатијих молитава у целом Старом завету забележена је у 9. поглављу Књиге пророка Данила. Пошто је, читајући пророка Јеремију, сазнао да ће се ускоро навршити време „развалинама Јерусалимским, седамдесет година“ (Данило 9,2), Данило је почео усрдно да се моли.

А каква је то молитва била? Дирљиво преклињање у сузама, приликом којег он признаје своје грехе и грехе свог народа, позивајући се истовремено на Божју правду усред несреће која их је задесила.

Прочитајте текст Данило 9,1-19. Које теме ту налазите а што се може директно повезати са 5. Књигом Мојсијевом?

Данилова молитва је резиме управо онога на шта је народ упозорен у 5. Мојсијевој, на последице непоштовања завета. Данило се два пута осврнуо на „Мојсијев закон“ (Данило 9,11.13), који је неоспорно укључивао и 5. Мојсијевој, а у овом случају се можда чак и конкретно позивао на њу.

Као што је у 5. Мојсијевој речено, они су били прогнани из земље (видети текстове 5. Мојсијева 4,27-31 и 5. Мојсијева 28), јер нису послужали управо оно што је Мојсије (5. Мојсијева 31,29) рекао да ће се десити.

Како је трагично и то што је Израел, уместо да околни народи за њега кажу: „Само је овај велики народ народ мудар и разуман“ (5. Мојсијева 4,6), у ствари постао „руг“ (Данило 9,16) пред тим истим народима.

И поред свих својих суза и мољења, Данило ни у једном тренутку не поставља оно уобичајено питање које многи постављају кад их задеси катастрофа: „Зашто?“ Он то уопште не пита јер, захваљујући 5. књизи Мојсијевој, тачно зна зашто се све то догодило. Другим речима, 5. Мојсијева је Данилу (и осталим прогнаницима) пружила контекст на основу ког су схватили да зло које их је снашло није нека зла коб или слепа случајност, већ последица њихове непослушности – управо оно на шта су били упозорени.

Али, што је можда још важније, Данилова молитва указује на чињеницу да је, упркос свим тим догађајима, за њих још увек било наде. Бог их није напустио, ма колико то тако изгледало. Пета књига Мојсијева им није пружила само контекст за разумевање ситуације у којој су се нашли, већ их је упутила и на обећање о обновљењу.

Прочитајте текст Данило 9,24-27, пророчанство о Исусу и Његовој смрти на крсту. Зашто је то пророчанство дато Данилу (а и нама осталима) у контексту изгнанства Израела и обећања о њиховом повратку?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Овај текст (Михеј 6,1-8) један је од чувених одломака из Старог завета. Попут стихова Амос 5,24 и Осија 6,6, он сажима поруку пророка из осмог века. Одломак почиње једним прелепим примером заветне парнице, у ком пророк позива људе да чују оптужбу коју Јахве има против њих. Планине и брда представљају пороту, јер су довољно дуго присутни на том месту и сведоци су Божјег поступања према Израелу. Али, уместо да директно оптужи Израел за кршење завета, Бог пита народ да ли има било какву оптужбу против њега. 'Шта сам ти учинио? Чим сам ти досадио?' Суоченима са неправдом, неким од сиромашних људи у народу можда је досадило 'добро чинити'. У светлу могућности да се брзо обогате, неки од власника земље као да су се уморили од држања заветних закона.“ – Ralph L. Smith, Word Biblical Commentary, Micah-Malachi, (Grand Rapids, MI: Word Books, 1984), vol. 32, p. 50.

„У току реформе која се одвијала, цар (Јосија) се посветио уништењу сваког преосталог вида идолопоклонства. Становници земље тако дуго су се клањали идолима од дрвета и камена да је напор уложен у уклањање сваког трага тих зала наизглед премашивао људску снагу. Међутим, Јосија је истрајао у својим напорима да очисти земљу.“ – Елен Г. Вајт, Историја пророка и царева, стр. 401 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Наравно, као адвентисти седмог дана, упознати са поруком за ово време, ми себе видимо (и то с правом) у истом положају у ком се налазио древни Израел : они су поседовали истине које је свет око њих морао да чује. За нас је то велика привилегија. Међутим, колико добро, по вашем мишљењу, ми испуњавамо дужности које прате такву предност?
2. Замислите да сте Данило, да сте видели како је ваш народ нападнут и поражен, и да знате како су храм, средиште целокупног нашег религијског живота, уништили пагани који се клањају идолима. На који начин је познавање 5. Књиге Мојсијеве у том тренутку пружало снажну подршку Даниловој вери (или вери било ког другог Јеврејина)? Односно, како му је та књига помогла да разуме све што се догађало и зашто је до тога дошло? Како и нама, на сличан начин, разумевање Светог писма као целине помаже да се носимо са искушењима и дешавањима која би иначе, кад не бисмо познавали Писмо, могла да буду врло обесхрабрујућа? Шта би, на основу свог одговора, требало да закључимо о томе колико је Библија заиста важна за нашу веру?
3. Подсетите се у разреду на пророчанство о 70 седмица из текста Данило 9,24-27. Каква је улога завета у вези с тим пророчанством, и зашто је идеја о завету толико важна за то пророчанство, али и за нас?

ПЕТА КЊИГА МОЈСИЈЕВА У НОВОМ ЗАВЕТУ

Текстови за проучавање у току седмице: Матеј 4,1-11; 5. Мојсијева 8,3; Дела 10,34; Галатима 3,1-14; Дела 7,37; Јеврејима 10,28-31.

Текст за памћење: „Писано је: не живи човјек о самом хљебу, но о свакој ријечи која излази из уста Божијих“ (Матеј 4,4).

Нови завет је сав прожет Старим заветом. Односно, надахнути писци Новог завета цитирали су надахнуте писце Старог завета као ауторитативни извор. Сам Исус је говорио: „Писано је“ (Матеј 4,4), што је значило: „Писано је у Старом завету“, а такође је тврдио и да Писмо мора „да се збуде“ (Марко 14,49) – то јест, писмо Старог завета. Кад је срео двојицу ученика на путу за Емаус, уместо да учини неко чудо како би им открио себе, Исус „почевши од Мојсија и од свију пророка казиваше им што је за њега у свему писму“ (Лука 24,27).

Било да су користили директне наводе из Старог завета, или алузије, или су се позивали на приче и пророчанства, писци Новог завета су стално користили Стари завет да подупру, чак и оправдају своје тврдње.

А међу књигама које се често цитирају и на које се новозаветни писци најчешће позивају налази се и 5. Мојсијева (упоредо са Псалмима и Књигом пророка Исаије). Матеј, Марко, Лука, Јован, Дела апостола, посланице Римљанима, Галатима, 1. и 2. Коринћанима, Јеврејима, пасторалне посланице и Откривење – све се осврћу на 5. Књигу Мојсијева.

Ове седмице размотрићемо неколико таквих примера и виде-ти коју истину, садашњу истину, можемо извући из њих.

„ПИСАНО ЈЕ“

**Прочитајте текст Матеј 4,1-11. Како је Исус одговорио на сото-
нино кушање у пустињи и коју важну поуку можемо извући за
себе из Његовог одговора?**

Исус се није препирао са сотоном нити је улазио у разговор с њим. Једноставно је цитирао Свето писмо, јер је то „жива Ријеч Божија, и јака, и оштрија од свакога мача оштра с обје стране“ (Јеврејима 4,12). И у сва три наврата Реч коју је цитирао била је из 5. Мојсијеве. Занимљиво је да Исус у пустињи одлучује да цитира управо оне текстове који су дати Израелу у пустињи.

Приликом првог кушања, Исус се осврнуо на текст 5. Мојсијева 8,3. Ту Мојсије подсећа Израелце како се Господ старао о њима свих тих година у пустињи, што је укључивало и давање мане – и све то као део процеса прочишћења, јер је настојао да им пружи духовне поуке. А међу тим поукама била је и та да „човек не живи о самом хљебу него о свему што излази из уста Господњих“. Другим речима, Бог вас храни физички, али вам даје и духовну храну. Не можете узети једно без другог. Исус је слику хлеба употребио као подсећање на 5. Мојсијева, и као укор сотони због сумње коју је покушао да Му улије.

Приликом другог кушања, Исус се позива на текст 5. Мојсијева 6,16, где Мојсије подсећа народ на њихову побуну у Маси (видети 2. Мојсијева 17,1-7), говорећи: „Немојте кушати Господа Бога својега као што га кушасте у Маси.“ Реч „кушати“ може да значи „опробати“ или „испитати“. Господ им је већ много пута показао своју моћ и спремност да се брине о њима. Међутим, истог тренутка кад би наступила криза, они би повикали: „Је ли Господ међу нама или није?“ (2. Мојсијева 17,7). И управо из те приче Исус цитира Реч да би укорио сотону.

Приликом трећег кушања, сотона наговара Христа да падне и да му се поклони. Какав отворен и дрзак наступ, који открива ко је он заправо и шта заиста хоће! Али, уместо да расправља с њим, Исус га прекоревеа и поново упућује на Божју Реч, на 5. Књигу Мојсијева, у којој Господ упозорава народ на то шта ће се догодити ако буду падали и клањали се другим боговима. „Господа Бога својега бој се, и њему служи“ (5. Мојсијева 6,13), што ће рећи – Њему и једино Њему.

**Како можемо научити да црпемо више животне снаге из про-
учавања Божје Речи, да бисмо потпуније одражавали Исусов
карактер и, попут Њега, успешно одолевали сотониним ку-
шањима?**

ПОДИЗАЊЕ ЛИЦА

У 10. поглављу 5. Мојсијеве, Мојсије (поново) препричава историју Израела и (поново) користи те извештаје да би свој народ опоменуо на верност. Али, усред свих тих опомена, он говори и нешто друго.

Прочитајте текст 5. Мојсијева 10,17-19. Која је суштинска порука ту упућена народу, и зашто је она релевантна и за Божју цркву данашњег времена?

Израз „не гледа ко је ко“ представља превод једне јеврејске језичке фигуре, и дословно значи да Он не „подиже лица“. Сматра се да то потиче из судске праксе, и односи се на обичај да судија или владар осмотри лице особе којој се суди и, на основу њеног статуса (важна особа или неко небитан), донесе пресуду. Дакле, овде у 5. Мојсијевој видимо да се Господ не опходи према људима на такав начин, упркос Његовој великој снази и моћи. Он поступа поштено према свима, без обзира на њихов статус. Та истина се, наравно, показала и у Исусовом животу, у начину на који се Он односио чак и према најпрезренијима у друштву.

Прочитајте следеће текстове: Дела 10,34; Римљанима 2,11; Галатима 2,6; Ефесцима 6,9; Колошанима 3,25 и 1. Петрова 1,17. Како је у тим текстовима примењен стих 5. Мојсијева 10,17?

Ма колико да су околности биле различите у сваком од тих примера (у Ефесцима Павле говори господарима да пазе како се опходе према својим робовима; у Римљанима говори о чињеници да, у погледу спасења и осуде, нема разлике између Јевреја и незнабожаца), сви се они позивају на 5. Мојсијева и на мисао да Бог „не подиже лица“. А ако „Господ Бог ваш, Бог над боговима и Господар над господарима, Бог велики, силни и страшни“ то не ради, онда је сасвим сигурно да ни ми то не бисмо смели.

Нарочито по начину на који Павле примењује ту мисао у Римљанима посланици, можемо у њој препознати поруку еванђеља: сви смо ми на истом нивоу, без обзира на то ко смо у погледу статуса. Сви смо пала бића којима је потребна Божја спасоносна благодат. А добра вест је да се свима нама, без обзира на статус, нуди спасење у Исусу Христу.

Колико често, чак и незнатно, „подижемо лице“, и како нам крст показује колико је такав став суштински грешан?

ПРОКЛЕТ НА ДРВЕТУ

Прочитајте Галатима 3,1-14. Шта Павле ту говори што је веома битно и за нас данас, и како он користи текстове 5. Мојсијева 27,26 и 5. Мојсијева 21,22.23 да би истакао своју поенту?

Нажалост, у хришћанству је уобичајено да се та посланица користи као нека врста оправдања за непоштовање закона, Десет заповести. Наравно, тај аргумент се заправо користи као разлог да се не поштује четврта заповест, као да је једино држање те заповести, за разлику од осталих девет, некако израз легализма којим се Павле ту бави.

Ипак, Павле није говорио против закона и сигурно ништа у том одломку не може оправдати кршење заповести о Суботи. Кључ се може наћи у стиху Галатима 3,10, где пише да сви „они који се уздају у дела Закона, под проклетством су“ (ССП), а затим цитира текст 5. Мојсијева 27,26. Проблем није поштовање закона, већ „уздање у дела Закона“, што је тежак, ако не и немогућ задатак за пала бића попут нас.

Павле је хтео да каже да нас не спасавају дела закона већ Христова смрт у нашу корист која нам се приписује на основу вере. Он ту ставља нагласак на оно што је Христос учинио за нас на крсту. А да би поткрепио своју тврдњу, он се поново позива на 5. Мојсијеву, овог пута на стих 5. Мојсијева 21,23. Попут Исуса, и Павле каже, „писано је“, указујући на ауторитет Старог завета, а онда цитира текст који говори о некоме ко је, због тешког злочина који је починио, био погубљен, а затим и обешен на дрво, вероватно као упозорење другима.

Павле, међутим, то користи као симбол Христове заменичке смрти у нашу корист; Христос је постао „клетва за нас“ тиме што се суочио са клетвом закона, односно са смрћу, са којом се сви људи суочавају јер су сви прекршили закон. Добра вест еванђеља састоји се управо у томе што је клетва која је требало да погоди нас, заправо погодила Њега на крсту, „да обећање Духа примимо кроз вјеру“ (Галатима 3,14).

Или, као што је Елен Вајт то рекла: „Нико осим Христа није могао да избави човека од осуде Закона и да га поново доведе у склад с Небом. Зато је Христос требало да преузме кривицу и срамоту греха – греха који је толико мрзак светом Богу да је морао да раздвоји Оца од Његовог Сина.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 63 (оригинал).

Размислите са чиме бисте морали да се суочите ако бисте добили праведну казну за преступе које сте починили, какви год они били. Међутим, будући да је Христос поднео казну за ваше преступе, тако да ви то не морате, какав би требало да буде ваш одговор на Његову жртву?

ПРОРОК ПОПУТ ТЕБЕ

Господ је увек изнова упозоравао Израел да не следи обичаје народа из свог окружења. Напротив, требало је да они буду сведоци тим народима (5. Мојсијева 4,6-8). У тексту 5. Мојсијева 18,9-14, Мојсије их поново упозорава на њихове конкретне поступке, који су били „гад пред Господом“ (5. Мојсијева 18,12). У том контексту, он им говори да морају да се држе „сасвијем Господа Бога својега“ (5. Мојсијева 18,13).

Прочитајте текст 5. Мојсијева 18,15-19. Шта им Мојсије ту говори? Затим, упоредите то са текстовима Дела 3,22 и Дела 7,37. На који начин Петар и Стефан примењују текст 5. Мојсијева 18,18?

Позивајући се на завет са Синаја, Мојсије говори о томе како су деца Израелова, приликом давања Божјег закона (2. Мојсијева 20,18-21), желела да Мојсије делује као њихов заступник и посредник пред Богом. Тада им Мојсије, у два наврата (5. Мојсијева 18,15.18) обећава да ће им Господ подићи пророка попут њега, што је значило да ће тај пророк, под одговарајућим околностима, између осталог бити, као и Мојсије, њихов посредник пред Господом.

Много векова касније, и Петар и Стефан повезали су тај текст са Исусом. За Петра, Исус је био испуњење онога о чему је Бог говорио „устима свију светијех пророка“ (Дела 3,21), те да је стога требало да вође буду послушне Њему и свему што Он каже. Дакле, Петар користи тај текст, Јеврејима веома добро познат, и примењује га директно на Исуса, са идејом да они треба да се покају за оно што су Му учинили (Дела 3,19).

Даље, у тексту Дела 7,37, када је Стефан, мада под другачијим околностима у односу на Петра, величао Исуса, и он се позвао на то чувено обећање, и такође је тврдио да оно указује на Исуса. Према његовим речима, Мојсије је, кроз своју историјску улогу као вођа Јевреја, био предлика Исуса. Односно, и Стефан је, као и Петар, настојао да докаже људима да је Исус испуњење пророчанства и да Га треба слушати. Насупрот оптужбама које су му упућене, да „хули на Мојсија и на Бога“ (Дела 6,11), Стефан је објављивао Исуса као Месију и директно испуњење онога што је Бог обећао преко Мојсија.

Како нам ти стихови показују у којој мери је Исусова улога у целој Библији од пресудне важности, и зашто целокупно наше разумевање Библије мора бити христоцентрично?

НЕШТО ЗАСТРАШУЈУЋЕ

Јеврејима посланица, у свој својој дубини и узвишености, била је на много начина само једна дуга опомена Јеврејима који су поверовали у Исуса. А оно на шта су били опоменути је: Останите верни Господу!

Та верност, наравно, треба да потиче из наше љубави према Богу, према томе ко је Он, према Његовом карактеру и доброту, најснажније израженој на крсту. Понекад, међутим, треба подсетити људе на то како су страшне последице отпадништва. Дакле, морамо имати на уму да ћемо на крају, ако не прихватимо оно што је Исус учинио за нас плативши казну за наше грехе, ту казну морати да платимо сами, а тада ће бити „плач и шкргут зуба“ (Матеј 22,13) праћени вечним уништењем.

Прочитајте текст Јеврејима 10,28-31. Шта Павле ту каже и како се то може применити и на нас?

Како је интересантно то што Павле, опомињући јеврејске вернике да остану верни Богу, цитира 5. Мојсијеу, претходну опомену јеврејским верницима да остану верни Богу! Павле цитира стих 5. Мојсијева 17,6 у вези са чињеницом да је неко за кога се сматрало да заслужије смрт, могао да се суочи са смртном пресудом тек пошто би најмање две особе сведочиле против њега.

Павле је тиме хтео да нагласи следећу мисао: ако је неверство могло да проузрокује смрт под Старим заветом, „колико мислите да ће горе муке заслужити онај који Сина Божијега погази, и крв завјета којом се освети за погану уздржи, и Духа благодати наружи?“ (Јеврејима 10,29). Другим речима, имате више светлости и више истине него што су они имали, и знате за жртву Сина Божијег ради ваших греха; према томе, ако отпаднете од вере, ваша осуда ће бити тежа од њихове.

А онда се Павле одмах враћа у 5. Мојсијеу, овог пута на стих 5. Мојсијева 32,35, само да би поткрепио своју тврдњу. Узимајући у обзир све што им је дато у Христу и њихово знање о великој жртви која је за њих принета, Господ, који је рекао: „Моја је освета и плата“, „судиће... народу својему“ због његовог отпадништва и неверства. Он је, уосталом, осудио њихове претке, који нису имали ту предност коју су новозаветни Јевреји имали – потпуније откривење Божје љубави дато на крсту. Тако им Павле, у основи, поручује: Упозорени сте.

„Судиће Господ народу својему“ (5. Мојсијева 32,36). У чему се састоји наша једина нада на том суђењу (видети Римљанима 8,1)?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Као што Стари Завет сам себе цитира (то јест, неки од пророка су цитирали или се позивали, на пример, на текстове из пет Мојсијевих књига), тако је и Нови завет пун директних цитата, референци и алузија на Стари. Псалми, Књига пророка Исаије и 5. Мојсијева су међу онима које се највише цитирају. Писци Новог завета су често цитирали и превод познат као Септуагинта (LXX), или „грчки Стари завет“, што је био најранији познати грчки превод јеврејске Библије. Првих пет књига Библије, познатих као Тора или Петокњижје, преведено је у трећем веку п.н.е., а остатак Старог завета око другог века п.н.е.

На основу тога како су надахнути писци Новог завета користили Стари завет, може се много тога научити и о томе како треба тумачити Библију. Једна од првих лекција коју можемо да научимо јесте да, за разлику од великог дела данашње библијске науке, писци Новог завета никад нису доводили у питање аутентичност и ауторитет старозаветних књига. Ништа у њиховим списима није откривало, на пример, сумњу у историчност старозаветних извештаја, од дословног постојања Адама и Еве, Пада у грех, Потопа, до позивања Аврама, и тако даље. „Наука“ која све то доводи у питање је обичан људски скептицизам за који не би требало да буде места у срцима и умовима адвентиста седмог дана.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Ако узмемо у обзир сву светлост коју смо добили као адвентисти седмог дана, шта нам то говори о великој одговорности да будемо верни истинама које смо примили?
2. Прочитајте поново текст 5. Мојсијева 18,9-14. Који модерни видови тих „гадова пред Господом“ постоје данас, и како се можемо потрудити да их избегнемо?
3. Зашто, од свих људи, управо хришћани, који разумеју универзалну примену Христове смрти на крсту, никад не би требало да „подижу лица“ (видети проучавање предвиђено за понедељак)? Како можемо у себи самима препознати склоност да то радимо, и не заваравамо ли себе ако негирамо да у нама постоји бар извесна склоност ка томе? Како нас крст и стално подсећање на њега могу излечити од тог погрешног става?

ВАСКРСЕЊЕ МОЈСИЈА

Текстови за проучавање у току седмице: 4. Мојсијева 20,1-13; 5. Мојсијева 31,2; 5. Мојсијева 34,4; 5. Мојсијева 34,1-12; Јуда 1,9; 1. Коринћанима 15,13-22.

Текст за памћење: „А Михаило арханђел, кад се препираше с ђаволом и говораше за Мојсијево тијело, не смијаше проклета суда да изговори, него рече: Господ нека ти запријети“ (Јуда1,9).

Као што смо видели током целог овог тромесечја, Мојсије је главни људски, смртни лик у 5. Књизи Мојсијевој. Његов живот, његов карактер, његове поруке прожимају целу књигу. Мада 5. Мојсијева заправо говори о Богу и Његовој љубави према *at yisra'el*, „израелском народу“, Бог је често користио Мојсија како би открио ту љубав и разговарао са својим народом, Израелом.

Сада, кад долазимо до краја тромесечја, и до краја нашег проучавања 5. Књиге Мојсијеве, долазимо и до краја Мојсијевог живота, барем на овом свету.

Као што је Елен Вајт то изразила: „Мојсије је знао да ће морати да умре сам; ниједном земаљском пријатељу није било дозвољено да му послужи у његовим последњим тренуцима. Догађај који му је предстојао, био је обавијен тајанственошћу и неизвесношћу од које је уздрхтало његово срце. Најтеже му је било да се одвоји од народа о коме се старао и који је волео, народа с којим су тако дуго били повезани сви његови интереси и сав његов живот. Али, научио је да се ослања на Бога и с непоколебљивом вером предао је себе и свој народ божанској љубави и милости.“ – Стварање, патријарси и пророци, стр. 470, 471 (оригинал).

Као што су Мојсијев живот и служба открили много о Божјем карактеру, то су исто тако открили и његова смрт и васкрсење.

МОЈСИЈЕВ ГРЕХ – 1. ДЕО

Све време, чак и усред њиховог отпадништва и лутања по пустињи, Бог се на чудесан начин старао за децу Израелову. Колико год да они то нису заслуживали (и често до краја истрајавали у непокајању), Божја благодат се изливала на њих. И ми смо данас уживаоци Његове благодати, ма колико да је ни сами не заслужујемо. Уосталом, то не би ни била благодат кад бисмо је заслуживали, зар не?

Осим обиља хране коју им је Господ на чудесан начин обезбедио у пустињи, још један израз Његове благодати била је и вода, без које би брзо помрли, поготову у сувој, врелој, ненастањеној пустињи. У вези с тим искуством, Павле је писао: „И сви једно пиће духовно пише; јер пијаху од духовне стијене која иђаше за њима: а стијена бјеше Христос“ (1. Коринћанима 10,4). Елен Вајт је још додала: „Када год би им за време лутања (вода) затребала, она би потекла из раселина у стенама поред њиховог логора.“ – Стварање, патријарси и пророци, стр. 411 (оригинал).

Прочитајте текст 4. Мојсијева 20,1-13. Шта се ту догодило и како разумемо казну коју је Господ изрекао Мојсију због онога што је учинио?

У неку руку, није тешко уочити и разумети разлог за Мојсијеву фрустрацију. После свега што је Господ учинио за њих, после свих знамења, чудеса и невероватних избављења, ево их, коначно, на границама Обећане земље. И шта се онда дешава? Одједном им понестаје воде и они почињу да кују заверу против Мојсија и Арона. Да ли је Господ у том тренутку био нечим спречен да им обезбеди воду, као што је то раније често чинио за њих? Наравно да није. Он је то могао и хтео поново да учини.

Међутим, погледајте речи које Мојсије изговара док удара о стену, чак двапут. „Слушајте одметници, хоћемо ли вам из ове стијене извести воду?“ (4. Мојсијева 20,10) Просто може да се чује бес у његовом гласу, јер их одмах на почетку назива „одметницима“.

Проблем није био толико у самом његовом бесу, мада је и он већ, иако разумљив, био довољно лош, колико у томе што је рекао: „Хоћемо ли вам из ове стијене извести воду?“ – као да би он или било које друго људско биће могли да изведу воду из стене. Изгледа да је Мојсије, у свом бесу, на тренутак заборавио да је само Божја сила, која је деловала међу њима, могла да изведе такво чудо. Он је, од свих људи, требало то најбоље да зна.

Колико често кажемо или чак учинимо нешто у налету беса, чак и ако верујемо да је тај бес оправдан? Како можемо научити да се зауставимо, да се молимо и тражимо Божју силу да бисмо могли да кажемо и учинимо нешто добро, пре него што у својој сили кажемо и учинимо нешто погрешно?

МОЈСИЈЕВ ГРЕХ – 2. ДЕО

Прочитајте поново текст 4. Мојсијева 20,12.13. Који конкретан разлог Господ наводи Мојсију, шта је он то учинио због чега није могао да пређе границу? Видети такође стихове 5. Мојсијева 31,2 и 5. Мојсијева 34,4.

Према том тексту, Мојсијев грех је био нешто више од самог покушаја да заузме Божје место, што је већ само по себи било довољно лоше. Он је тиме показао и недостатак вере, што је за неког попут Мојсија било неопростиво. На крају крајева, то је био човек који је, од горућег грма (2. Мојсијева 3,2-16) па надаље, имао таква искуства с Богом каква већина људи никада није. Па ипак, као што текст каже, Мојсије „не вјерова“. Дакле, он је показао недостатак вере у Господње речи, и због тога није успео да Га „прослави“, пред децом Израеловом. Другим речима, да је Мојсије, усред њиховог бунтовништва, остао смирен и учинио оно што је исправно, показујући тиме сопствену веру и уздање у Бога, он би прославио Господа пред народом и био би им, поново, узор праве вере и послушности.

Запазите такође како је Мојсије прекршио оно што му је Господ конкретно рекао да учини.

Прочитајте текст 4. Мојсијева 20,8. Шта је Господ рекао Мојсију да учини, а како је он уместо тога поступио (4. Мојсијева 20,9-11)?

У деветом стиху Мојсије узима штап, баш онако како му „рече Господ“. До тог тренутка све је било добро. Међутим, према 10. стиху, уместо да проговори стени, из које би тада потекла вода као запањујући израз Божје силе, Мојсије удара у њу, и то не једанпут, већ два пута. Наравно, и то што је, после његових удараца, вода потекла из стене било је чудесно, али сигурно не баш толико чудесно као кад би се то исто догодило да је само проговорио стени.

Свакако, површно гледано, могло се закључити да је Божји суд над Мојсијем прилично екстреман – након свега кроз шта је прошао, Мојсију на крају ипак није било допуштено да уђе у Обећану земљу. Докле год се тај догађај буде препричавао, људи ће се питати зашто му је, због једног брзоплетог поступка, било ускраћено оно што је тако дуго ишчекивао.

Шта мислите коју поуку је требало да деца Израелова извуку из тога што се догодило Мојсију?

МОЈСИЈЕВА СМРТ

Сироти Мојсије! Стигао је тако далеко, прошао толико тога, да би на крају пропустио да доживи испуњење обећања датог Авраму много векова раније: „Твојему потомству даћу земљу ову“ (1. Мојсијева 12,7).

Прочитајте текст 5. Мојсијева 34,1-12. Шта се догодило Мојсију, и шта је Господ рекао о њему што показује колико је посебан човек он био?

„Усамљени Мојсије почео је да се присећа свог живота, препуног наглих заокрета и тешкоћа, од дана када је окренуо леђа дворским почастима и очекиваном владању Египтом, да би поделио судбину Божјег изабраног народа. Сетио се дугих година које је провео у пустињи напајајући Јоторова стада, појављивања Анђела у грму који је горео, позива да ослободи Израил. Поново је гледао велика чуда која је моћна божанска сила учинила за свој изабрани народ, сећао се Његове милости и Његовог стрпљења за време дугогодишњих лутања и сталних буна. Упркос свему што је Бог учинио за њих, упркос свим његовим молитвама и труду, само двојица одраслих припадника из тог непрегледног мноштва била су проглашена довољно верним да могу ући у Обећану земљу. Док је размишљао о резултатима свог рада, Мојсију се учинило да је цео његов живот, пун невоља и жртвовања, наизглед био готово потпуно узалудан.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 471, 472 (оригинал).

У стиху 5. Мојсијева 34,4 читамо нешто врло занимљиво: „Ово је земља, за коју сам се заклео Авраму, Исаку и Јакову говорећи: потомству твојему даћу је.“ Господ се послужио готово истим речима које је увек изнова понављао патријарсима и њиховој деци, о томе да ће им дати ту земљу. А сада је то исто говорио Мојсију.

Господ је такође рекао: „Показах *џи* је *га* је видиш очима својима, али у њу нећеш ући“ (5. Мојсијева 34,4, курзив додат). Није било начина да Мојсије, стојећи тамо где је био, под нормалним околностима и сопственим очима види све то што му је Господ показао – од Моава преко Дана до Нефталима и даље. Елен Г. Вајт је јасна у том погледу: било је то натприродно откривење, не само тренутног изгледа те земље, већ и тога како ће она изгледати након што је буду запосели.

У извесном смислу, делује готово као да Господ задиркује Мојсија, чикајући га: Могао си да будеш овде да си ме једноставно послушао као што је требало, или слично. Међутим, Господ је заправо показао Мојсију да ће упркос свему, чак и упркос његовој грешци, Бог остати веран заветним обећањима која је дао њиховим очеви-ма и самом Израелу. Као што ћемо такође видети, Господ је имао нешто још боље у плану за свог верног али несавршеног слугу.

ВАСКРСЕЊЕ МОЈСИЈА

„И умрије ондје Мојсије слуга Господњи у земљи моавској по ријеци Господњој. А погребе га Господ у долини у земљи моавској према Вет-Фегору; и нико не дозна за гроб његов до данашњег дана“ (5. Мојсијева 34,5.6). Тако је, у тих пар стихова, описана смрт Мојсија – човека толико важног за постојање Израела, чији списи и даље живе не само у Израелу, већ и у данашњим црквама и синагогама.

Мојсије је умро, сахрањен је, народ га је оплакао, и то је било то. Свакако, овде важи принцип из књиге Откривење: „Благо мртвима који умиру у Господу одсад. Да, говори Дух, да почину од трудова својих; јер дјела њихова иду за њима“ (Откривење 14,13).

Међутим, опис његове смрти није било последње поглавље приче о Мојсијевом животу.

Прочитајте текст Јуда 1,9. О чему је ту реч, и како тај текст помаже да се објасни појава Мојсија касније у Новом завету?

Мада нам је дат само делимичан увид, какав невероватан приказ је ту приказан! Михајло, Христос лично, препирао се са ђаволом око Мојсијевог тела. Како то да се препирао око њега? Нема сумње да је Мојсије био грешник. Његов последњи познати грех – присвајање славе која је припадала само Богу – био је заправо иста врста греха као и онај: „Изаћи ћу у висине над облаке, изједначићу се с Вишњим“ (Исаија 14,14), због којег је пре свега и сам Луцифер збачен са неба. Спорење око његовог тела несумњиво је било могуће само зато што је Христос сада тражио за Мојсија обећано васкрсење.

Али како је Христос могао то да учини за једног грешника, Мојсија, некога ко је прекршио Његов закон? Одговор би, наравно, могао бити само крст. Као што су све животињске жртве унапред указивале на Христову смрт, тако је очигледно и Господ, гледајући унапред према крсту, захтевао право да васкрсне Мојсијево тело. „Грех је учинио да Мојсије потпадне под сотонину власт. Својом заслугом, у складу са Законом, постао је заробљеник смрти; али био је подигнут и добио право на вечни живот у име свог Откупитеља, Његовом заслугом. Изашао је из гроба у прослављеном телу и узнео се са својим Спаситељем у Божји Град.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 479 (оригинал).

Како нам тај извештај о Мојсију помаже да разумемо дубину плана спасења, да је чак и пре крста Мојсије могао бити подигнут у бесмртност?

ВАКСРСЕЊЕ СВИХ НАС

Уз додатну светлост коју имамо у Новом завету, ускраћивање Мојсију да уђе у Обећану земљу, у крајњој линији, и не изгледа нам баш као нека казна. Уместо земаљског Ханана, а касније и земаљског Јерусалима (који је током целе своје познате историје био поприште ратова, освајања и страдања), „небески Јерусалим“ (Јеврејима 12,22) је и данас његов дом. Свакако много боље пребивалиште!

Мојсије је први пример васкрсења из мртвих који нам је познат из Библије. Енох је узет на небо, а да није видео смрт (1. Мојсијева 5,24), а такође и Илија (2. О царевима 2,11), али, бар према писаним извештајима, Мојсије је први који је васкрсао у вечни живот.

Колико је Мојсије дуго спавао у земљи, не знамо, али што се њега тиче, то није ни важно. Склопио је очи у тренутку смрти, и без обзира да ли је прошло три сата или 300 година, за њега је то било исто. То је исто за све умрле кроз целу историју. Њихово искуство, бар што се смрти тиче, неће се разликовати од Мојсијевог. Затварамо очи пред смрћу, а већ следеће чега смо свесни је или Исусов долазак или, нажалост, коначни суд (видети Откривење 20,7-15).

Прочитајте текст 1. Коринћанима 15,13-22. Какво велико обећање ту налазимо и зашто Павлове речи имају смисла само ако схватимо да мртви спавају у Христу до васкрсења?

Без наде у васкрсење, ми уопште немамо никакву наду. Христово васкрсење је гаранција нашег. „Учинивши собом очишћење гријеха наших“ (Јеврејима 1,3) на крсту као наше жртвено Јагње, Христос је умро и васкрсао из мртвих, а захваљујући Његовом васкрсењу ми имамо јемство за своје сопствено, при чему је Мојсије први пример палог човека васкрслог из мртвих. Захваљујући ономе што ће Христос тек учинити, Мојсије је васкрсао, а захваљујући ономе што је Христос већ учинио, и ми ћемо такође бити васкрснути.

Тако у Мојсију налазимо пример спасења вером, вером која се показала кроз живот оданости и уздања у Бога, мада је он на крају посустао. Кроз целу 5. Мојсијеву, можемо га видети како настоји да подстакне Божји народ на сличну верност, сличан одговор на благодат која им је била дата, као што је дата и нама који се такође налазимо на границама Обећане земље.

Зар Бог, исти Бог, не позива и нас на верност? Шта можемо предузети да не бисмо чинили исте грешке на које нас је Мојсије унапред упозорио у 5. Мојсијевој?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Када су гневно повикали: 'Хоћемо ли вам из ове стене извести воду', уздигли су себе уместо Бога као да је сила у њима, људима оптерећеним људским слабостима и страстима. Уморан од непрестаног незадовољства и бунтовности народа, Мојсије је изгубио из вида свог Свемоћног Помагача. Без божанске снаге, препуштен самоме себи, испољавањем људских слабости покварио је извештај о себи. Човек који је могао да остане чист, непоколебљив и несечичан до краја свог рада, коначно је био савладан. Богу је нанесена срамота пред целим скупом Израиљевим управо у тренутку када је требало да буде прослављен и узвишен.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 418 (оригинал).

„Мојсије се на Гори преображења појавио заједно са Илијом, који је после њега био узет на Небо. Отац их је послао свом Сину као носиоце светлости и славе. Тако је коначно била услышена молитва коју је Мојсије упутио много векова пре тога. И он је стао на 'гору добру' (5. Мојсијева 3,25), у оквиру наследства свога народа, сведочећи за Онога у коме су се стекла сва обећања Израиљева. То је био последњи призор, откривен смртним људима, у историји човека кога је Небо тако високо ценило.“ – Исто, стр. 479 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Да, у извесном смислу, Мојсије јесте васкрсао и узет је на небо убрзо након смрти. Али у исто време, сироти Мојсије (претпостављамо) постаје сведок страшног нереда који се одвија овде доле. Каква је срећа то што ће већина нас васкрснути тек након што се сва борба на земљи заврши, у најмању руку пред Други долазак. У ком смислу је то онда ипак већи благослов од онога што је Мојсије искусио?
2. На који начин нам извештај о Мојсијевој смрти и каснијем васкрсењу показује да нас Нови завет, мада умногоме заснован на Старом, ипак води даље од Старог завета и заиста баца много нове светлости на њега?
3. У ком смислу извештај о Мојсијевом животу, укључујући и његово ударање стене у наступу беса, представља пример живљења вером и спасења вером, независно од дела закона?
4. Разговарајте у разреду о обећаном васкрсењу на крају времена. Зашто је то од тако пресудне важности за све наше наде? Такође, ако можемо да верујемо Богу у вези с тим – да ће нас подићи из мртвих, зар не бисмо могли да Му верујемо и у погледу свега осталог? На крају крајева, ако је Он у стању то да учини за нас, шта је онда то што Он не би могао да учини?

ОКТОБАР

ОЧИШЋЕНА ЦРКВА

Драги срцу Божјем

1. П Исаија 49,15.16. Драги срцу Божјем
2. С Псалам 132,13.14. Град уточишта

Светлост кроз таму

3. Н Исаија 43,2. Бог ће се побринути за своју цркву
4. П Откривење 14,6.7. Порука судњег дана
5. У Јеврејима 10,35.36. Светлост кроз таму
6. С Откривење 14,8. Вавилон је пао
7. Ч Откривење 14,9.10. Последње свечано упозорење
8. П Откривење 7,2.3. Ко ће добити Божји печат?
9. С Ефесцима 5,27. Божји идеал за његову цркву

Не бој се, јер сам ја с тобом

10. Н Откривење 12,12. Провера цркве
11. П Малахија 4,5.6. Илија и савремена црква
12. У Откривење 12,17. Црква која држи суботу
13. С 1. Коринћанима 12,1.7. Дарови духа
14. Ч Јоило 2,28. Реч пророка у наше време
15. П Исаија 41,10. Не бој се, јер сам ја с тобом
16. С Откривење 19,10. Сведочанство Исусово

Нови завет у Мојој крви

17. Н 1. Солуњанима 5,19-21. Све проверите
18. П Јован 13,16. Слуга човечији
19. У Јован 13,14.15. Исусов пример понизности
20. С Јован 13,17. Доказ о оданости
21. Ч Лука 22,19. Мени за спомен
22. П Лука 22,20. Нови завет у Мојој крви
23. С 1. Коринћанима 11,26. Кад год једете овај хлеб и чашу ову пијете [...]

Јеванђеље целом свету

24. Н Колошанима 2,12. Крштење и страдање Христово
25. П 5. Мојсијева 28,9.10. Име које нам је дао Господ
26. У Исаија 58,12. Градитељи, не уништитељи
27. С Откривење 3,18. Богатство за лаодијеју
28. Ч Откривење 14,12. Народ који држи Божји закон
29. П Матеј 24,14. Јеванђеље целом свету
30. С Римљанима 8,32. Љубав рађа љубав

Саграђена на стени

31. Н Матеј 16,18. Саграђена на стени

Молитва за болесне

1. П Јестира 4,14. За време као што је ово!
2. У Јаков 4,7.8. Сурова сила непријатеља
3. С 2. Коринћанима 2,11. Сигурност је у исправном размишљању
4. Ч Јован 10,14. Провера гласова пастира
5. П Јаков 5,16. Молитва за болесне
6. С Исаија 50,7. Дух правог јунаштва

Сигурност у будности

7. Н 1. Петрова 4,12.13. Провера наше издржљивости
8. П 1. Солуњанима 5,6. Сигурност у будности
9. У 3. Мојсијева 20,6. Мистични гласови данас
10. С Колошанима 2,8. Опасан облик лечења ума
11. Ч 1. Тимотију 6,20. Лажно названи разум
12. П 2. Тимотију 4,3. Вукови у јагњећој кожи
13. С Исаија 50,10. Да ли си у опасности?

Хватање за Божју снагу

14. Н Исаија 27,5. Хватање за Божју снагу
15. П Данило 12,10. Видљиви и невидљиви непријатељи
16. У Матеј 7,16.17. Истинска и лажна пробуђења
17. С Дела 20,19. Сузе и сукоб
18. Ч Јов 1,7. Сотонини физички напади
19. П Јоило 3,14. Час одлуке
20. С 2. Тимотију 3,12. Тешки дани прогонства

Мелодија у срцу

21. Н 1. Петрова 3,12. Сигурност је само у послушности
22. П Језекиљ 34,26. Долази још једна педесетница!
23. У Јоил 2,23. Рани дажд Божјег духа
24. С Захарија 10,1. Изливање позног дажда
25. Ч Откривење 18,1. Гласна вика трећег анђела
26. П Јеврејима 12,28. Непоколебљиви у време решетања
27. С Амос 4,12. Припремите се за сусрет са својим Богом

Непрестано гледајте горе!

28. Н Исаија 28,21. Необично дело Божје
29. П Данило 12,1. Време невоље
30. У Исаија 41,17. Седам последњих зала

- Знаци на небу**
 Као што је било у време Нојево
 „Јер кад реку мир је [...]“
 Знаци на копну и мору
 Знаци на небу
1. С Лука 17,26.
 2. Ч 1.Солуњанима 5,3.
 3. П Софонија 1,14.
 4. С Матеј 24,32.33.

- Господ Исус долази**
 Проучавајте пророчанства
 Врхунски чин обмане
 Спасени од насиља
 Господ Исус долази
 Цар се лично појављује
 Припрема за преображење
 Овај исти Исус ће се вратити
5. Н Откривење 1,3.
 6. П Матеј 24,4.5.
 7. У Исаија 30,29.
 8. С Титу 2,13.
 9. Ч Псалам 50,3.4.
 10. П Јеврејима 11,5.
 11. С Дела 1,11.

- Правда Божја**
 Круна за сваког светог
 Сотона у заробљеништву
 Ми ћемо судити анђелима
 Нови Јерусалим силази с неба
 Исусова надмоћ
 Сотона и зли су уништени
 Правда Божја
12. Н Јаков 1,12.
 13. П Откривење 10,1.2.
 14. У 1. Коринћанима 6,3.
 15. С Откривење 21,10.
 16. Ч Филибљанима 2,10.11.
 17. П Псалам 9,5.
 18. С Јован 12,48.

- Смрти неће бити више!**
 Од свега претежнија слава
 Живети едемски живот
 Светли зраци славе
 Смрти неће бити више!
 Метропола целог свега
 Када се упореде два света
 Блаженство неба
19. Н 2. Коринћанима 4,17.
 20. П Откривење 21,1.
 21. У Авакум 3,4.
 22. С Откривење 21,4.
 23. Ч Откривење 21,23.
 24. П 1. Коринћанима 2,9.
 25. С Откривење 21,7.

- Трка за вечни живот**
 Размишљања о будућем животу
 Небо почиње на земљи
 Небо је стварно место
 Трка за вечни живот
 Награда оних који задобију душе за Христа
 Божје познање прекрива земљу
26. Н Марко 12,25.
 27. П Матеј 11,28.
 28. У Исаија 32,18.
 29. С Јеврејима 12,1.
 30. Ч Данило 12,3.
 31. П Исаија 11,9.

ЧИТАЊЕ БИБЛИЈЕ РЕДОМ

Октобар	Новембар	Децембар
1. Амос 1-3	1. Лука 7-8	1. 1. Коринћанима 10-12
2. ” 4-6	2. ” 9-11	2. ” 13-16
3. ” 7-9	3. ” 12-14	3. 2. Коринћанима 1-5
4. Авдија и Јона 1-4	4. ” 15-17	4. ” 6-9
5. Михеј 1-4	5. ” 18-20	5. ” 10-13
6. ” 5-7	6. ” 21-22	6. Галатима 1-3
7. Наум 1-3	7. ” 23-24	7. ” 4-6
8. Авакум 1-3	8. Јован 1-3	8. Ефесцима 1-6
9. Софонија 1-3	9. ” 4-6	9. Филибљанима 1-4
10. Агеј 1-2	10. ” 7-9	10. Колошанима 1-4
11. Захарија 1-3	11. ” 10-12	11. 1. Солуњанима 1-5
12. ” 4-6	12. ” 13-15	12. 2. Солуњанима 1-3
13. ” 7-10	13. ” 16-18	13. 1. Тимотију 1-6
14. ” 11-14	14. ” 19-21	14. 2. Тимотију 1-4
15. Малахија 1-4	15. Дела 1-3	15. Титу и Филимону 1-3
16. Матеј 1-5	16. ” 4-6	16. Јеврејима 1-5
17. ” 6-8	17. ” 7-9	17. ” 6-9
18. ” 9-11	18. ” 10-12	18. ” 10-13
19. ” 12-13	19. ” 13-15	19. Јаков 1-5
20. ” 14-15	20. ” 16-18	20. 1. Петрова 1-5
21. ” 16-17	21. ” 19-23	21. 2. Петрова 1-3
22. ” 18-20	22. ” 24-26	22. 1. Јованова 1-3
23. ” 21-25	23. ” 27-28	23. ” 4-5
24. ” 26-28	24. Римљанима 1-3	24. 2. и 3. Јованова
25. Марко 1-3	25. ” 4-6	25. Јудина посланица
26. ” 4-6	26. ” 7-9	26. Откривење 1-4
27. ” 7-9	27. ” 10-12	27. ” 5-9
28. ” 10-13	28. ” 13-16	28. ” 10-13
29. ” 14-16	29. 1. Коринћанима 1-5	29. ” 14-16
30. Лука 1-3	30. ” 6-9	30. ” 17-19
31. ” 4-6		31. ” 20-22

ВЕЧЕРЊЕ БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПОРОДИЦИ

Октобар	Новембар	Децембар
1. Псалам 79.	1. Псалам 105,1-15.	1. Псалам 121.
2. Псалам 80.	2. Псалам 105,16-31.	2. Псалам 122.
3. Псалам 81.	3. Псалам 105,32-45.	3. Псалам 123.
4. Псалам 82.	4. Псалам 106,1-16.	4. Псалам 124.
5. Псалам 83.	5. Псалам 106,17-32.	5. Псалам 125.
6. Псалам 84.	6. Псалам 106,33-48.	6. Псалам 126.
7. Псалам 85.	7. Псалам 107,1-21.	7. Псалам 127.
8. Псалам 86.	8. Псалам 107,22-43.	8. Псалам 128.
9. Псалам 87.	9. Псалам 108.	9. Псалам 129.
10. Псалам 88	10. Псалам 109,1-16.	10. Псалам 130.
11. Псалам 89,1-13.	11. Псалам 109,17-31.	11. Псалам 131.
12. Псалам 89,14-26.	12. Псалам 110.	12. Псалам 132.
13. Псалам 89,27-39.	13. Псалам 111.	13. Псалам 133.
14. Псалам 89,40-52.	14. Псалам 112.	14. Псалам 134.
15. Псалам 90.	15. Псалам 113.	15. Псалам 135.
16. Псалам 91.	16. Псалам 114.	16. Псалам 136,1-14.
17. Псалам 92.	17. Псалам 115.	17. Псалам 136,15-26.
18. Псалам 93.	18. Псалам 116.	18. Псалам 137.
19. Псалам 94.	19. Псалам 117.	19. Псалам 138.
20. Псалам 95.	20. Псалам 118,1-14.	20. Псалам 139.
21. Псалам 96.	21. Псалам 118,15-29.	21. Псалам 140.
22. Псалам 97.	22. Псалам 119,1-14.	22. Псалам 141.
23. Псалам 98.	23. Псалам 119,15-29.	23. Псалам 142.
24. Псалам 99.	24. Псалам 119,30-43.	24. Псалам 143.
25. Псалам 100.	25. Псалам 119,44-56.	25. Псалам 144.
26. Псалам 101.	26. Псалам 119,57-90.	26. Псалам 145.
27. Псалам 102,1-14.	27. Псалам 119,91-117.	27. Псалам 146.
28. Псалам 102,15-28.	28. Псалам 119,118-143.	28. Псалам 147.
29. Псалам 103.	29. Псалам 119,144-176.	29. Псалам 148.
30. Псалам 104,1-18.	30. Псалам 120.	30. Псалам 149.
31. Псалам 104,19-35.		31. Псалам 150.

Предлажемо верницима да ове текстове читају у току вечерњег богослужења у својој породици.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ОКТОБРУ 2021. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	1.	8.	15.	22.	29
Кладово, Неготин	18,09	16,57	17,45	17,33	16,23
Бор, Зајечар, Пирот, Струмица	18,11	16,59	17,47	17,35	16,25
Вршац, Параћин, Ниш, Лесковац, Врање, Радовиш, Кавадарци, Ђевђелија, Јагодина	18,13	17,01	17,49	17,37	16,27
Кикинда, Српска Црња, Алибунар, Ковин, Смедерево, Пожаревац, Смедеревска Паланка, Крушевац, Куманово, Велес	18,15	17,03	17,51	17,39	16,29
Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Београд , Аранђеловац, Крагујевац , Краљево, Косовска Митровица, Приштина , Тетово, Скопље , Прилеп, Битољ	18,17	18,05	17,53	17,41	16,31
Суботица , Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Ваљево, Чачак, Нови Пазар, Ђаковица, Призрен, Охрид	18,19	18,07	17,55	17,43	16,33
Сомбор , Бачка Паланка, Шид, Срем. Митровица, Богатић, Шабац , Ужице, Беране, Пећ , Дебар	18,21	18,09	17,57	17,45	16,35
Бели Манастир, Осијек , Даљ, Вуковар, Винковци, Бијељина , Лозница, Пљевља, Колашин	18,23	18,11	17,59	17,47	16,37
Тузла, Фоча, Подгорица , Улцињ	18,25	18,13	18,01	17,49	16,39
Подравска Слатина, Славонска Пожега, Славонски Брод, Дервента, Добој, Сарајево , Билећа, Зеленика	18,27	18,15	18,03	17,51	17,41
Копривница, Бјеловар, Вировитица , Дарувар, Босанска Градишка , Нова Градишка, Зеница, Мостар , Требиње, Дубровник	18,29	18,17	18,05	17,53	16,43
Мурска Сوبота, Ормож , Чаковец, Вараждин , Приједор, Бања Лука , Јајце, Метковић, Пељешац, Мљет	18,31	18,19	18,07	17,55	16,45
Марибор , Ливно, Хвар, Корчула, Птуј , Крапина, Загреб , Сисак, Дрвар	18,33	18,21	18,09	17,57	16,47
Дравоград, Словењ Градец, Рогашка Слатина, Цеље , Зидани Мост, Карловац, Слуњ, Бихаћ, Книн, Сплит , Брач	18,35	18,23	18,11	17,59	16,49
Межица, Госпић , Шибеник, Вис	18,37	18,25	18,13	18,01	16,51
Јесенице, Крањ, Љубљана , Цриквеница, Крк, Раб, Паг, Задар, Дуги Оток, Биоград на мору	18,39	18,27	18,15	18,03	16,53
Крањска Гора, Постојна, Ријека , Црес, Лошињ	18,41	18,29	18,17	18,05	16,55
Горица, Копер, Ровињ, Пула	18,43	18,31	18,19	18,07	16,57

Подаци из ове табеле изведени су по летњем рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У НОВЕМБРУ 2021. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	5.	12.	19.	26.
Кладово, Неготин	16,13	16,05	15,59	15,54
Вршац , Бор, Зајечар, Књажевац, Пирот	16,15	16,07	16,01	15,56
Кикинда , Српска Црња, Алибунар, Пожаревац, Ниш	16,17	16,09	16,03	15,58
Суботица, Сента, Бечеј, Зрењанин , Панчево, Ковин, Смедерево , См. Паланка, Јагодина, Параћин, Крушевац , Лесковац, Врање, Радовиш, Струмица	16,19	16,11	16,05	16,00
Бачка Топола, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Београд , Аранђеловац, Крагујевац, Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	16,21	16,13	16,07	16,02
Сомбор , Бачка Паланка, Срем. Митровица, Богатић, Шабац , Ваљево, Чачак, Краљево, Косовска Митровица, Приштина , Скопље , Велес	16,23	16,15	16,09	16,04
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина , Лозница, Ужице, Нови Пазар, Призрен, Тетово, Прилеп	16,25	16,17	16,11	16,06
Тузла, Беране, Пећ, Ђаковица, Битољ	16,27	16,19	16,13	16,08
Вировитица, Подр. Слатина, Слав. Пожега, Сл. Брод, Дервента , Добој, Пљевља, Колашин	16,29	16,21	16,15	16,10
Мурска Собота, Чаковец, Вараждин, Копривница, Бјеловар, Дарувар, Бос. Градишка, Нова Градишка, Зеница, Сарајево , Фоча, Подгорица	16,31	16,23	16,17	16,12
Марибор , Ормож, Птуј , Бања Лука , Билећа, Бар, Улцињ	16,33	16,25	16,19	16,14
Словењ Градец, Цеље , Крапина, Загреб , Сисак, Приједор, Јајце, Мостар , Требиње, Дубровник, Зеленика	16,35	16,27	16,21	16,16
Дравоград, Межица, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Карловац, Дрвар, Ливно, Метковић, Пељешац, Мљет	16,37	16,29	16,23	16,18
Крањ, Љубљана , Слуњ, Бихаћ, Книн, Сплит , Брач, Хвар, Корчула	16,39	16,31	16,25	16,20
Крањска Гора, Јесенице, Постојна, Цриквеница, Госпић , Шибеник, Биоград на мору	16,41	16,33	16,27	16,22
Горица, Ријека , Крк, Црес, Раб, Задар, Пар, Дуги Оток, Вис	16,43	16,35	16,29	16,24
Копер, Лошињ	16,45	16,37	16,31	16,26
Ровињ, Пула	16,47	16,39	16,33	16,28

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ДЕЦЕМБРУ 2020. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	3.	10.	17.	24.	31
Кладово, Неготин	15,51	15,50	15,52	15,55	16,00
Српска Црња, Вршац, Бор, Зајечар	15,53	15,52	15,54	15,57	16,02
Сента, Кикинда, Зрењанин , Алибунар, Ковин, Пожаревац, Књажевац, Пирот	15,55	15,54	15,56	15,59	16,04
Суботица , Бачка Топола, Бечеј, Панчево, Београд, Смедерево , Смедеревска Паланка, Јагодина, Параћин, Ниш , Лесковац	15,57	15,56	15,58	16,01	16,06
Сомбор , Бачка Паланка, Кула, Врбас, Нови Сад , Рума, Аранђеловац, Крагујевац , Крушевац, Врање, Радовиш, Струмица	15,59	15,58	16,00	16,03	16,08
Даљ, Вуковар, Шид, Сремска Митровица, Богатић, Шабац , Ваљево, Чачак, Краљево , Куманово, Кавадарци, Ђевђелија	16,01	16,00	16,02	16,05	16,10
Бели Манастир, Осијек , Винковци, Бијељина , Лозница, Ужице, Нови Пазар, Косовска Митровица, Приштина, Скопље , Велес	16,03	16,02	16,04	16,07	16,12
Подравска Слатина, Тузла, Пећ , Ђаковица, Призрен, Тетово, Прилеп	16,05	16,04	16,06	16,09	16,14
Мурска Собота, Чаковец, Копривница, Бјеловар, Вировитица , Дарувар, Слав. Пожега, Слав. Брод, Дервента , Добој, Пљевља, Беране, Битољ	16,07	16,06	16,08	16,11	16,16
Птуј , Ормож, Вараждин , Босанска Градишка, Нова Градишка, Зеница, Сарајево , Фоча, Колашин , Дебар, Охрид	16,09	16,08	16,10	16,13	16,18
Марибор , Цеље, Крапина, Загреб , Сисак, Приједор, Бања Лука, Подгорица	16,11	16,10	16,12	16,15	16,20
Дравоград, Межица, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Јајце, Мостар , Билећа, Требиње, Зеленика , Бар, Улцињ	16,13	16,14	16,14	16,17	16,22
Словењ Градец, Карловац, Слуњ, Бихаћ, Дрвар, Ливно, Метковић, Дубровник	16,15	16,16	16,16	16,19	16,24
Јесенице, Крањ, Љубљана , Книн, Пељешац, Мљет	16,17	16,18	16,18	16,21	16,26
Крањска Гора, Постојна, Ријека , Цриквеница, Крк, Госпић, Шибеник, Сплит , Брач, Хвар, Корчула	16,19	16,20	16,20	16,23	16,28
Горица, Копер, Црес, Раб, Паг, Задар, Биоград на мору, Вис	16,21	16,22	16,22	16,25	16,30
Ровињ, Пула , Лошињ, Дуги Оток	16,23	16,24	16,24	16,27	16,32

Подаци из ове табеле изведени су по зимском рачунању времена.

СЕВЕРНА АЗИЈСКО-ПАЦИФИЧКА ДИВИЗИЈА

УНИЈЕ	ЦРКВЕ	ГРУПЕ	ВЕРНИШТВО	ПОПУЛАЦИЈА
Јапанска	97	48	14.978	125.976.062
Корејска	700	132	260.901	77.560.000
Монголска	6	5	3.061	3.361.420
Тајванска	58	28	6.956	23.610.003
УКУПНО	861	213	285.896	230.507485

ПРОЈЕКТИ:

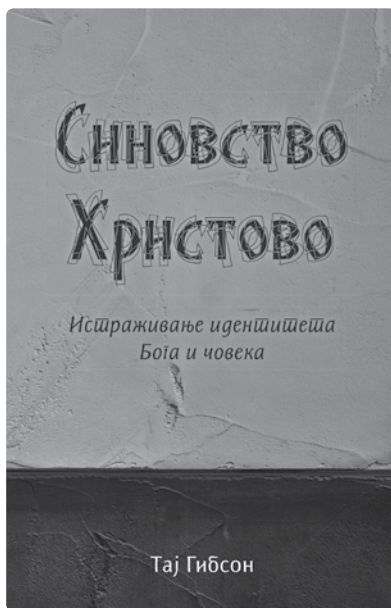
1. Адвентистички центар у Уланбатару, Монголија
2. Центар утицаја у Тајпеју, Таинану и Кашиунгу, Тајван
3. Прихватни центар за имигрантску децу у Диђуу, Јужна Кореја
4. Интернет еванђеоски програм у циљу досезања интернет генерације у Јапану.

ИМА ЛИ ЖИВОТА ПОСЛЕ СМРТИ **Благоје Самарџија**

Блез Паскал је изјавио: “Све што знам је да морам умрети, али не знам ништа чак ни о смрти коју не могу избећи... такав је мој положај: пун неизвесности и немоћи.”

Да ли је стварно тако? За оне који имају веру у Бога и гаје наду у испуњење Његових обећања, није тако. Иако постоје многа сујеверја и заблуде о животу после смрти, који стварају страх пред непознатим; она нису у стању да унање поверење у Бога и остварење онога што је Свемогући обећао.

СИНОВСТВО ХРИСОВО **Тај Гибсон**

С једне стране, Библија назива Исуса Божјим „јединородним Сином“...
С друге стране, Свето писмо такође тврди да је Исус „по самој природи Бог“...

Тензија између два идентитета је сместа видљива.
Решење треба да буде доследно обема тврдњама...

И довољно вредно нашег дивљења.

Зашто се Христос назива „Сином Божјим“?

Пронађите одговор толико једноставан да ћете се питати зашто га никада
раније нисте уочили, и толико диван да ће вам одузети дах.

NARUDŽBENICA ZA 2022. GODINU

Ime i prezime _____

MOLIMO VAS PREDAJITE NOVAC POVERENIKU DO 31. OKTOBRA

rb	NAZIV	ćir	lat	mađ	rum	CENA u DIN	UKUPNO:
1	Biblijska pouka za odrasle					4 x 190.00 = <u>760</u>	
2	Dečja pouka (od 1 do 3g) "Prijaatelj najmlađih"					4 x 240.00 = <u>960</u>	
3	Dečja pouka (od 4 do 6 god) "Prijaatelj malenih"					4 x 240.00 = <u>960</u>	
4	Dečja pouka (od 7 do 11 god) "Prijaatelj dece"					4 x 240.00 = <u>960</u>	
5	Dečja pouka (od 7 do 11 god) "Prijaatelj dece" mađ					4 x 170.00 = <u>680</u>	
6	Dečja pouka (od 11 do 15 god) "Moj prijatelj"					4 x 240.00 = <u>960</u>	
7	Dečja pouka (od 11 do 15 god) imejžeri					4 x 240.00 = <u>960</u>	
8	Glasnik					5 x 160.00 = <u>800</u>	
9	Znaci vremena					4 x 200.00 = <u>800</u>	
10	Zidni kalendar					<u>280.00</u>	
11	Jutarnji stihovi					<u>490.00</u>	
12	Jutarnji stihovi, <u>aplikacija</u>					<u>300.00</u>	
						UKUPNO:	

RAZLIKA U CENI

SA PRETPLATOM	BEZ PRETPLATE (tokom godine)
190.00	230.00
240.00	280.00
240.00	280.00
240.00	280.00
170.00	220.00
240.00	280.00
240.00	280.00
160.00	240.00
200.00	230.00
280.00	300.00
490.00	590.00
300.00	300.00

U FUNKCIJI JE APLIKACIJA ZA MOBILNE TELEFONE I TABLETE (HACAPP) PREKO KOJE MOŽETE KUPITI JUTARNJE STIHOVE (300 din) I ČITATI U ELEKTRONSKOM FORMATU! Za dodatne informacije nazvati 060/8080482